

FHS
A I 92

Pleni Protokoller

1897.

1.
År 1877 den 26 Februari kl. 5 e. m.
sammmanträdde H. Finska
Hushållningssällskapet till Ple-
num, hvarvid närvaro, ordfö-
randen, senatoren L. Meckelin,
o. ordföranden borgmästaren
Ferd. Juselius, ledamöterna i
Bestyrelsen kommunalrådet
J. W. Marjalin, Landtbruksrådet
M. von Haartman, godsägarna
R. Hedenberg och A. Allin, dele-
gerade doktorerna B. G. Hahl
och A. R. Spoo, handlandene
Leon Gestin, Julius Österblad,
G. Hoffstedt, Vicepresidenten H.
Githmaeus, lektorn G. Gygnaeus,
fabrikören G. G. Jönsson och redak-
tören J. Fr. Hagfors, medlemmarne
af Sällskapet bankkassören Ferner
Vegelius, bankdirektören H. Wasa-
Stjerna, magister U. Kollan,
godsägaren A. Rosenberg, lektorn
G. A. Schultzy, kaptenen U. von Troil,
kollegieassessorn G. Backmansson,
hofrättsassessorn J. Lundenius,
litteratören John Söderholm och
veterinären L. Fabritius äfvensom
undertecknad sekreteraren.

§ 1.

Enär från Kjörliga Senaten i någ-
ra skrifvelser anländt, föredrogs
från Landtbruksstyrelsen sedan senaste
plenum antomna skrifvelser, som föl-
jer:

A) af den 7 sistlidne Nummer N° 1411

med anhängan om att Bestyrrelsen ville afgifva ett utlåtande, huruvida kursen i den på Haga Hungegård på Island arbetande landtbruksskolan fortfarande borde bibehållas ettanig såsom f. n., men med i någon mån förändrad arbetsordning.

b) af samma dag N: 1435: hvori Bestyrrelsen anmodas att innan dagen före examet i Öfverby mejeri: skola utsättes eller innan den 15 September hvarje år, meddelan bör göras till Landtbrukstyrrelsen, hvilken dag Bestyrrelsen har för afsigt att bestämma för denna examet:

c) af den 12 sistlidne Januari N: 76 med underrättelse om att stadgarne för nötboskapspremieringen med smärre ändringar blifvit stadfästade samt att det begärda anslaget på 1,500 mark står att hos Jordbruksexpeditionen utskirivas:

d) af den 7 Februari N: 240 med delgifvande af att Kjörliga Senaten afslagit "Marittilan kunnalisuuras" ansökan om 300 marks lönebidrag åt en ambulatorisk trädgårdsmästare.

Efter upp läsandet af den under Q) upptagna skrifvelsen meddelade sekreteraren att Bestyrrelsen velat till Sällskapets afgörande hafva hänskjutet de af Landtbrukstyrrelsen förslagna ändringarna uti det förslag till stadgar rörande nötkreaturspremieringen, som af Sällskapet på senaste plenum blif antaget, och foreslog Bestyrrelsen

i detta afseende att Sällskapet i § 7 Mom 5: skulle intaga den förändringen, att endast penningpris eller medalj i penningpris jämte medalj skulle för prisgilla djur utdelas; beträffande det andra ändringsförslaget, att prisdel för kor af ren eller blandad ras skulle intösas med resp. 2 och 1 mark, i såsom förslaget upptager 3 mark och 1,50, foreslog Bestyrrelsen att Sällskapet skulle bibehålla förstnämnda beloppet och tillskjuta ur andra anslag det bristande; och antog Sällskapet begge dessa förslag.

§ 2.

Fördrags Bestyrrelsens förslag till redogörelser öfver användandet af Anslaget af den 1 Maj 1861 samt Jordbruksanslaget under år 1896, sådana desamma finnas intagna i Bestyrrelsens protokoll för den 22 i denna månad § 11; och skulle dessa redogörelser till Landtbrukstyrrelsen insändas.

§ 3.

Bestyrrelsens förslag till redogörelse öfver användandet af Stöjdanslaget under år 1896 äfvensom anslagen till särskilda skolor, sådana de finnas intagna i Bestyrrelsens protokoll af den 22 i denna månad § 11 fördrags och godkändes; och skulle en af revisionskommissionens ^{denna} ~~revisionskommissionens~~ ^{skrift} ~~skrift~~ ^{redogörelse} ingå till Industriexpeditionen.

§ 4.

Härå meddelades Sällskapet:
1: att Sällskapet från komitten för anordnandet af den andra Nordiska Landtbrukskongressen i Stockholm

2. 4.
emottagit en skrifvelse jämte ett antal exemplar af kommitrades inbjudning till deltagande i denna kongress, hvilken skrifvelse blifvit genom Bestyrelsens försorg distribuerad såväl till offentliga korporationer och funktionärer, som enskilda fackmän.

2° Att Sällskapets Kemiska och Frökontrollstation äfven för detta år af Stadsfullmäktige i Åbo beviljats ett anslag om 2,000 mark, att utgå under inahanda vilkor som under föregående år.

3° Att Bestyrelsen utvärkat ett anslag af 4,000 mark att användas för Högskolas skolan härstädes under åren 1897-98-99 samt att kontrakt om sagda skolas upprätthållande under sagda tid med läneveterinären Fabritius uppgjorts.

4° Att från Sällskapets slöjdskola den 15 December förlidet år med betyg afgått från väfnadsafdelningen 5 och från afdelningen för linnesöm 7 och klädesöm 5 eller i summa 17 elever.

5° Att vid slöjdskolan för denna termin instruits i väfnadsafdelningen 41 och i sömnadsafdelningen 39 elever.

6° Att till biträdande lärarinnor i sömnadsafdelningen från denna termin antagits fröken Berta Wigelius.

7° Att Bestyrelsen gifvit ett afböjande svar å Jordbruksexpeditionens förslag att indraga den ena länemyskolan i Åbo och med denna bespara

5.
ning af löna den af Sällskapet till antagande beslutna Kreaturs- och mejerikonsulenten.

8° Att Bestyrelsen till medlemmar i den komité, som egde uppgöra stadgar för de af Wasa länns Landtbrukssällskap föreslagna jordbrukaremötena, utsett herr landtbruksråden Johannes Lagus, Onni Schildt och Edv. Björkenheim, öfverste Rosten Antell och Sällskapets sekreterare E. J. Stråhle.

9° Att Bestyrelsen till rotfruktsodlingsinstruktörer antagit: 1° instruktören Vernur Isaksson från Kotarfjärd och 2° August Viktor Mandelin från Tammela, samt utfäst åt dessa i lön 100 mark pr. månad beräknadt för 7 månader, fri resa efter 1 häst, III° klass å järnväg samt akterdäcks biljett å ångbåt, fritt upp å förrättningsställena samt därutöfver å herrgårdar 2 mark pr. dag att betalas af sekreteraren.

10° Att Bestyrelsen anslagit den genom Kamrer Lohlas död blifvande kamrerare tjänsten att ansökas inom 60 dagar från och med den 23 i denna månad.

11° Att Bestyrelsen till ombudsman i 17 distriktet utsett kommissionslandtmätaren Felix Edelman i Borgå.

12° Att Bestyrelsen till inspektör för mejeriskolor å Österby utsett

brukspatron Axel Björkenheim
i Björns.

§ 5.

Till Sällskapets afgörande fram-
ställdes.

1° Summan Sällskapet ville anslå
en summa af 600 mark för att
jämfte de 300 mark, som bankdi-
rektören V. Forselius anslagit, använ-
das till stipendium för en person,
som vore hugad att resa ut för att
studera hushålls- och sedan som
instruktör verka i detta fack äfven
som möjligen i hushållsskolor; och
beslöt Sällskapet enhälligt beredja
det begärda anslaget.

2° Att Sällskapet vid högtidlig-
hållandet af sitt 100 års jubileum
instundande 1^{sta} Kommer skulle
anordna utställningar af slöjd-
alster från landets slöjdskolor (ej folk-
skolor) myrientalster smör och ost
rotfrukter samt trädfrukter och för-
slag Bestyrrelsen att för anordnan-
det af dessa utställningar skulle
anslås ett belopp af högst 12,000 mark,
fördelade på Enskilda och Lokala
fonderna äfvensom Anslaget af den
1 Maj 1861 till belopp, som de i bud-
gets förslaget finnas upptagna.

Utan diskussion godkändes
förslaget om anordnandet af
utställning omfattande rotfruk-
ter och trädfrukter äfvensom man-
lig och kvinnlig slöjd från slöjd-
skolorna i landet (ej folkskolor), hvar-

emot

hr. von Haartman uttalade sig emot
en utställning af smör denna tid
på året, då råmaterial för smör-
mjölken - var af så smått beskaffenhet
och utställningen sålunda komme
att lämna en falsk bild af myri-
handteringsens ståndpunkt i denna
del af landet; om denna äsigt för-
enade sig äfven

Ordföranden hvarjämte han utta-
lade den äsigt att utställningen
af smör komme att vinna ringa
anslutning af smörproducenter just
till följd af ofvan påpekade om-
ständigheter. Gamman öfste uttalade
sig äfven.

Sekreteraren, som nog vid fram-
kastandet af förslaget i fråga
hyst vissa betänkligheter vis à vis
nu i frågarörande del af utställ-
ningen, hvarföre han nu äfven
ansåg att det måhända vore skäl
för Sällskapet att förkasta i fråga-
varande förslag. Vilde endast emot
hr. von Haartman framhålla att, då
utställningarna komme att omfatta
hela landet, denna landsdels myri-
nigare ej komme att arbeta under
öfvermått omotändigheter
än sådana från andra delar
af landet.

hr. C. R. Spoor förslag att arbeten
af linodlingen, hvilken under
Sällskapets tidigare verksamhet
spelat en ej väsentlig roll häruti.

äfvensom biprodukter af skogsskogs-
hållningen kunde blifva lämplig
för en utställning. Sedan
Ordföranden understödt och uttryck-
lat hr. Sprofs förslag om utställningen
af produkter från linodlingens om-
råde därhän, att Sällskapet möjligen
kunde tänka sig, att genom bemiddling
af Tammerfors Linne- och Jernmanu-
fakturslag och deras agenter i de
linodlande socknarna i Tavastland
få kollektioner af dessa produkter ut-
ställda, beslöt Sällskapet enhälligt
godkänna ordförandens förslag att
en linutställning eventuellt skulle an-
ordnas.

Beträffande hr. Sprofs förslag om
en utställning af biprodukter af skogs-
skötseln understöddes detsamma en-
dast hvad skogsfrön beträffar, af hr.
von Haartman, men sedan sekreterar-
en påpekat att det numera, då
Mars månad om några dagar
inföll, var för sent att tänka på in-
samling af sådant, hvilket bör ske
just denna tid på året, förkastades
förslaget.

Öfverlämnades åt Bestyrrel-
sen att gå i författning om anord-
nandet af denna utställning och
utarbetandet af program för ju-
bileets firande.

§ 6.

Det af Bestyrrelsen uppgjorda
Förslag till stater för K. Finska Hus-
hållnings-sällskapets fonder år 1897.

Siga Budget.

Förslag till Stater

för

K. F. Hushållnings-sällskapets Fonder

År 1897.

Enskilda Fondens Stat.

Tillgångar

Tälskåpits gård	84.000 "	
" Lösegendom	13.000 "	
Kassabehållning	31.692.20	
	<u>Smg</u>	<u>128.692.20</u>

Inkomster

Kassabehållning från 1895		31.692.20
Hyra från Ahlmaniska Fonden	800. " ✓	
8 ^e " Bilmarkska "	200. " ✓	
8 ^e " Irahnska "	270. " ✓	
8 ^e " Dr. Lasarets "	220. " ✓	
8 ^e " Thulinska "	200. " ✓	
8 ^e " Schartinska "	200. " ✓	
Bidrag till tryckningskostnader från		
Ahlmanska Fonden	500. " ✓	
Bilmarkska "	150. " ✓	
Irahnska "	200. " ✓	
Anslaget af den 1. Maj 1895	500. " ✓	
Bidrag från Hisingerska Fonden		
till utgifande af ekonomiska skrifter	240. " ✓	
Hyra för slöjdskolans lokal	1.000. " ✓	
Inflytande ledamotsafgifter	2.400. "	
" räntor	1.500. "	
Lösen för utmärkelsetecken	500. "	8.980 "
	<u>Smg</u>	<u>40.572.20</u>

Utgifter

Aflöningar	940. "	
Afrodin af Bestyrrelsen och		
revisionskommissionen	1.400. "	
Gårdens underhåll och onera	800. "	
Ved och lys	1.000. "	
Tryck. och Bokb. kostnader	7.000. "	
Utställningen	5.000. "	
Tidningar	200. "	
Postporto, halfta beloppet	500. "	
Sejourering i museum	100. "	
Diverse	1.000. "	17.940 "
Öfverskott		<u>22.732.20</u>
	<u>Smg</u>	<u>40.572.20</u>

Ahlmanska Fondens Stat.

Grundfond	84.000. "	
Förköpan	164.835.15	
	<u>Smg</u>	<u>248.835.15</u>

Kontra

Utestående lån	224.000. "	
Depositioner	8.000. "	
Kemiska och Frökontrollstationen	7.188. "	
Kassabehållning	9.647.52	
	<u>Smg</u>	<u>248.835.52</u>

Inkomster

Kassabehållning från 1895.	9.547. 52
Ränta på lån & depositioner	10.000. "
Statsanslag till kemiska stationen	3.000. "
<i>Samt</i>	<u>22.547. 52</u>

Utgifter

Aflöningar	2.056. 40.
Bidrag till skolorna i Kangasala, Birkala, Lempiälä, Ylöjärvi och Messuby 700.	2.500. "
Stipendier i slöjdskolan här och i Kangasala	900. "
Understöd åt landtmannagil-	
den för möten och utställningar	1.200. "
Bidrag till Enskilda Fonden	1.400. " ✓
Anslog till kemiska stationen	3.000. "
8 ^e " inventarier i 8 ^e	200. "
Diverse	500. " 11.856. 40.
Överskott till bestridande af 1898. års afgifter	10.791. 12.
<i>Samt</i>	<u>22.647. 52</u>

Bilmarkska Fondens Stat

Grundfond	11.400. "
Förköfran	1.272. 04.
<i>Samt</i>	<u>12.672. 04.</u>

Kontra.

Utestående lån och depositioner	7.000. "
Kassabehållning	5.672. 04.
<i>Samt</i>	<u>12.672. 04.</u>

Inkomster

Kassabehållning från 1895.	5.672. 04.
Ränta på lån & depositioner	350. " ✓
<i>Samt</i>	<u>6.022. 04.</u>
<u>Utgifter</u>	
Aflöningar	192. 80.
Bidrag till Enskilda Fonden	350. " ✓ 542. 80.
Överskott	547. 24.
<i>Samt</i>	<u>6.022. 04.</u>

Svenska Fondens Stats

Grundfond	10.024. "
Förköfran	38.821. 53.
<i>Samt</i>	<u>48.845. 53.</u>

Kontra

Utestående lån & depositioner	47.000. "
Kassabehållning	1.845. 53.
<i>Samt</i>	<u>48.845. 53.</u>

Inkomster

Kassabehållning från 1895.	1.845. 53.
Ränta på lån & depositioner	2.200. "
Terminsavgifter från slöjdskolan och behållning af sålda arbeten	2.000. "
<i>Samt</i>	<u>6.045. 53.</u>

Utgifter

Sjukhuset i Tavastehus	330. 60.	
Aflöningar	200. "	
Bidrag till Enskilda Fonden	470. "	✓
Hyra till Enskilda Fonden	1.000. "	✓
Bidrag till Högskolelaget	800. "	✓
" " utställningen	3.000. "	5.800. 60
Överskott		247. 93.
	<u>Små</u>	<u>6.045 53.</u>

Swahnska Lasarettsfonds Stat.

Grundfond	5.840. "	
Förköpfan	6.951. 38.	
	<u>Små</u>	<u>12.791. 38.</u>

Kontra

Utestående lån	11.500. "	
Kassabehållning	1.291. 38.	
	<u>Små</u>	<u>12.791. 38.</u>

Inkomster

Kassabehållning från 1896.	1.291. 38.	
Ränta på lån	575. "	
	<u>Små</u>	<u>1.866 38.</u>

Utgifter

Tavastehus läns sjukhus	300. "	
Aflöningar	100. "	
Bidrag till Enskilda Fonden	220. "	✓ 620. "
Överskott		1.246 38.
	<u>Små</u>	<u>1.866 38.</u>

Thulinska Fondens Stat.

Grundfond	32.000. "	
Förköpfan	5.759. 84.	
	<u>Små</u>	<u>37.759. 84.</u>

Kontra

Utestående lån	30.000. "	
Kassabehållning	7.759. 84.	
	<u>Små</u>	<u>37.759. 84.</u>

Inkomster

Kassabehållning från 1896.	7.759. 84.	
Ränta på lån	1.500. "	
	<u>Små</u>	<u>9.259 84.</u>

Utgifter

Aflöningar	120. "	
Bidrag till Enskilda Fonden	200. "	
Stipendiater i landtbruksläroverk.	1.500. "	1.920. "
Överskott		7.339. 84.
	<u>Små</u>	<u>9.259 84.</u>

Scharlinska Fondens Stat.

Grundfond	20.000. "	
Förköpfan	40.223. 56.	
	<u>Små</u>	<u>60.223. 56.</u>

Kontra

Utestående lån	40.000. "	
Depositioner och Obligationer	17.000. "	
Kassabehållning	3.223. 56.	
	<u>Små</u>	<u>60.223. 56.</u>

Inkomster

Kassabehållning	3223 56.	
Ränta på lån	2000 .	
8- " oblig. & deposit.	700 .	
	<u>Små</u>	<u>5923 56.</u>

Utgifter

Bidrag till Enskilda Fonden	200 .	200 .
Överskott		<u>5923 56</u>
	<u>Små</u>	<u>5923 56</u>

Holmska Fondens Stat.

Grundfond	1000 .	
Förköfran	22 69.	
	<u>Små</u>	<u>1022 69.</u>

Kontra

Obligationer	1000 .	
Kassabehållning	67 69.	
	<u>Små</u>	<u>1067 69</u>

Inkomster

Kassabehållning från 1895.		67 69.
Ränta på obligationer		<u>45 .</u>
	<u>Små</u>	<u>112 69</u>

Utgift.

Premier åt stöjdare för 2. år	90 .	90 .
Överskott		<u>22 69</u>
	<u>Små</u>	<u>112 69</u>

Nisingerska Fondens Stat.

Grundfond	1800 .	
Förköfran	2420 .	
	<u>Små</u>	<u>4220 .</u>

Kontra

Utestående lån	4000 .	
Kassabehållning	220 .	
	<u>Små</u>	<u>4220 .</u>

Inkomster

Kassabehållning från 1895.		220 .
Ränta på lån		<u>200 .</u>
	<u>Små</u>	<u>420 .</u>

Utgift.

Bidrag till Enskilda Fonden	240 .	✓
Överskott		<u>180 .</u>
	<u>Små</u>	<u>420 .</u>

Wahrenska Donationen.

Tillgångar.

Depositioner	3500 .	
Kassabehållning	626 95.	
	<u>Små</u>	<u>4126 95.</u>

Inkomst.

Ränta på deposit.		140 .
	<u>Små</u>	<u>4266 95.</u>

Till disposition		<u>Små</u> <u>4266 95</u>
------------------	--	---------------------------

Stats-Fonden

Inkomst

Statsanslag för året Fmg 3.428 80

Utgift

Aflöning af åt sällskapets tjänstemän och vaktmästare Fmg 3.428 80

Anslaget af den 1. Maj 1857.

Inkomster

Kassabehållning från 1895. 8.869 26
Statsanslag för året 5.000 "
Fmg 13.869 26

Utgifter

Till inköp och utgifvande af skrifter 500. "
Föredrag i landtbruk 800. "
Bidrag till tryckningskostnader 500. " ✓
Till utdelning af mejerikärl och andra uppmuntringar enligt Bestyrelsens bestämmande 500. " ?
Stugor till kreatursstammens förbättrande 4.000. " "
Utsällningen 4.000. " 10.300. "
Till öfriga med fonden afsedda ändamål. 3.569 26
Fmg 13.869 26

Fordbruksanslaget.

Inkomster

Kassabehållning från 1895. 1.721 02
Statsanslag för året 3.500 "
Fmg 5.421 02

Utgifter

Städgårdsmästarens reseräkning 800 400. "
Understöd till landtmannagillen för möten och utställningar 3.000 2.500 "
Anslag till Rikskötsel 500. "
Bidrag till vaktmästarens aflöning 100. " 3.700 "
Till öfriga med fonden afsedda ändamål 1.721 02
Fmg 5.421 02

Stöjdanslaget.

Inkomster

Statsanslag för året 4.000 3.500. "
Bidrag från Svahnska fonden till betänkande af bristen 1.200 800. " ✓
Fmg 4.300. "

Utgifter

Aflöning åt föreståndarinnan för stöjdsk.	1000 .	
8 ^e åt lärarinnan i väfning	750 .	
8 ^e " timlärarinnorna	800 .	
Hyra för skollokalen	1200 .	
Ved och lyse	600 .	
Diverse	150 .	4.300 .
	<u>Små</u>	<u>4.300 .</u>

Länsmijerskors Aflön. fond.

Inkomster

Kassabehållning från 1895.	1.472 72.	
Statsanslag för året	2.000 .	
	<u>Små</u>	<u>3.472 72.</u>

Utgifter

Länsmijerskornas aflöningar	1200	4000 .	
8 ^e reseräkningar m.m.	1000 .	2.000 .	
Diverse		1.472 72.	
	<u>Små</u>	<u>3.472 72.</u>	

Plogkarlars Aflön. fond.

Inkomster

Kassabehållning från 1895	56 56.	
Statsanslag för året	1.800 .	
	<u>Små</u>	<u>1.856 56.</u>

Utgifter

Ploginstruktörens aflöning	1.800 .	
Diverse	56 56.	
	<u>Små</u>	<u>1.856 56.</u>

Trädgårdsmästs Aflön. fond.

Inkomster

Kassabehållning från 1895.	250 .	
Statsanslag för året	1.000 .	
	<u>Små</u>	<u>1.250 .</u>

Utgifter

Trädgårdsmästarens aflöning	2000	1.000 .	
Diverse		250 .	
	<u>Små</u>	<u>1.250 .</u>	

Hofbeslagarskolfonden.

Inkomster

Statsanslag	<u>Små</u>	<u>4.000 .</u>
-------------	------------	----------------

Utgift.

Till hofbeslagarskolan	<u>Små</u>	<u>4.000 .</u>
------------------------	------------	----------------

Furuhjelmiska Fonden.

Kassabehållning från 1895.	<u>Små</u>	<u>120 60.</u>
----------------------------	------------	----------------

Kreaturspremierings anslaget.

Inkomster

Katsanlag för året	1500 "
Från anslaget af den 1 maj 1861.	4000 "
<u>Sam</u>	<u>5500 "</u>

Utgifter

Till disposition	<u>Sam</u> 5500 "
------------------	-------------------

Rotfruktsodlingsinstruktörs anslaget.

Inkomster

Anslag för året	<u>Sam</u> 2400 "
-----------------	-------------------

Utgifter

Rotfruktsodlingsinstruktörernas afloining	1400 "
Imat resor	1000 "
<u>Sam</u>	<u>2400 "</u>

9.
hvilket här under

Sign Budget
intogs, godkändes af Sällskapet oförändradt.
& 7.

Enär Bestyrelsen jämlikt & 27 i dess
protokoll af den 22 i denna månad ej
lyckats erhålla utredning om, huruvida de
tjenne lägenhetsinnehafare i Klauvjärvi
socken, hvilka kommunalnämndsordföran-
den därstädes Peltt Lykäri rekommenderat
till erhållande af medalj för allmän med-
borgerlig förtjänst, voro däraf förtjänst, har
Bestyrelsen lämnat frågan beroende, och
godkändes denna åtgärd af Sällskapet.
& 8.

Jämlikt Bestyrelsens protokoll af
den 22 i denna månad & 28 och på de
grunder däri anføres, beslöt Sällskapet
tilldelat följande personer belöningar
för långvarig och trogen tjänst:

A. Sällfärmedalj åt

1. Öfvermaskinisten Johan Peter Pettersson
2. Maschinisten Antti Salomoninpoika
Tikka.
3. Shepparen Matti Juhonpoika Löyten-
läinen.
4. Shepparen Juhon Mikonpoika Kar-
vanen.
5. Maschinisten Juhon Antinpoika
Aurinen.
6. Shepparen Taavetti Vilhelminpoika
Hentula.
7. Maschinisten Aapron Karvonen.
8. Maschinisten Gabriel Karvonen.
9. Maschinisten Salomon Petaripo-
ika Tikka.

10. Maschinisten Mathias Aspegren.
11. Lotostyrmannen Emanuel Nymman
12. Lotostyrmannen Karl Gustaf Lind-
roos.
13. Lotostyrmannen Karl Johan Erik-
son.
14. Lotostyrmannen Karl Erik Tager-
lund.
15. Lotostyrmannen Johan Gustaf Erik-
son.
16. Arbetsledaren Otto Wilhelm Nikkinen.
17. Waktmästaren Tobias Kimari.
18. Styrmannen Josef Englund.
19. Hamnkonstapeln Karl Gustaf Wirmo-
lin.

b. Bronsmedalj ät

20. Maschinisten Gustaf Westerberg.
21. Hamnbetjenten Bror Henriksson.
22. Lotostyrmannen Johan Wilhelm
Söderholm.
23. Lotostyrmannen Fredrik Emanuel
Söderström.
24. Drängen Juho Jaakonpoika.
25. Gårdsfogden Wilhelm Laitinen
& Blederstucken ät.
26. Tjenarinnan Gustafva Emilia Ma-
nassedotter.
27. Tjenarinnan Kristina Elisabet
Hedman.
28. Tjenarinnan Amalia Lindqvist.
29. Hushållerskan Gustafva Lindroth.
30. Tjenarinnan Maria Nordström
31. Tjenarinnan Ida Personen.
32. Tjenarinnan Katarina Pallukkar.
33. Läremjerskan Selma Heinonen.

§ 9.

Såsom nya ledamöter inballetas
des de vid senaste plenum därtill för-
slagna, hvarvid endast hvi ta kulor för-
nfunnos i hvi t urna och svarta i svart
urna.

✓ 1. Godsegarern Carl August Boll-
fras. Janakkala.

2. Handlanden F. A. Juselius
Björneborg.

✓ 3. Konsuln Georg Rosenlew Björ-
neborg.

4. Häradsköfdingen Teodor Le-
opold. Eck. Björneborg.

5. Advokaten Frans Stolt Björ-
neborg.

✓ 6. Justitierådsmannen J. A.
Hjort Björneborg.

✓ 7. Justitierådsmannen R. A.
Tigerstedt. Björneborg.

✓ 8. Godsegarern R. Karlsson,
Gustafsdolfs socken.

9. Godsegarern John Berglund.
Helsingfors socken.

✓ 10. Kommunalsrådet J. F. Lind-
roos, Helsingfors socken.

✓ 11. Häradsköfdingen F. Jansson,
Helsingfors.

12. Med. doktor A. Förlgren,
Helsingfors.

✓ 13. Godsegarern A. Pehrman,
Sibbo socken

14. Godsegarern, friherre Rolf
Gronstedt, Kummijärvi socken.

15. Hemmansegaren August

- Andelen, Lampis Tammola.
 ✓ 16. Godseigaren Wilho Toolukkari
Järvelä, Laitila, Hollola.
 ✓ 17. Agronomen Adolf von Konow
Kuorila, Lahis, Kalvola.
 ✓ 18. Hemmansägaren John Lassa
Lampis socken.
 19. Forstmästaren Walter Wester-
mark, Lampis, Eoio.
 ✓ 20. Apotikaren Fird. Gustaf Borg,
Torneå.
 ✓ 21. Politerädmannen Axel Jank-
kuri, Torneå.
 22. Magister Uno. B. Roos, Åbo.
 ✓ 23. Fabrikör Weli Olooni, Åbo.
 ✓ 24. Fiskal Gustaf Robert Wallén,
Åbo.

§ 10.

Till nya ledamöter föreslogos:

1. Bruksdisponenten Fredrik
Helwigius, Wärttilä.
2. Gvernören Statorädet Fil.
magister Edvard Baehm, Tarasthus.
3. Stationsinspektorn Frithiof
Ånkil, Tillypula.
4. Apotikaren Isar Aschan,
Mänttä.
5. Myerikonsulenten Adolf von
Knight, Kuopio.
6. L. f. Myerikonsulenten Amos
Didrik Gustaf Ekman, Uleåborg.
7. Apotikaren, Oskar Edvard
Thil, Kioholm.
8. Literatören Fil. magister
Rufus Laihu, Åbo.

Åbo. 9. Literatören Oland Hytönen

§ 11.

Att justera detta protokoll ut-
 sägas herr. Kaptenen, friherre Uno von
 Troil, Godseigaren Artur Allén och
 redaktören J. Fr. Hagfors.

In. fidelem
 J. Fr. Hagfors

Justerat.

Artur Allén, Olof von Troil. John Hagfors

År 1894 den 31. Maj kl. 5 e. m.
 sammanträdde K. F. Hushåll-
 ningssällskapet till ordinarie
 plenum och närvaro därvid:
 Bestyrelse ledamöterna Kommu-
 nalsrådet J. W. Marjalin samt Gods-
 egarene R. Hedenberg och A. H.
 Lén, delegerade, Domkapitelno-
 tarien J. A. Malmgren, Assessorn
 F. E. Stenvik, Doktor B. G. Hahl,
 Literatören J. Fr. Hagfors, Lektor
 G. Bygnæus, Doktor A. R. Spoo, ¹
 Handlanden Julius Österblad,
 Assessorn A. Granström, Hand-
 landen G. Hoffstedt samt leda-
 möterna Hofrättsnotarien Allan
 Hildén, Agronomen Marik Ro-
 senberg, Hofrättsassessorn C. A.
 Tollit, Bankkassören Werner We-
 gelius, Hofrättsassessorn Kr.
 Jägerskiöld, Magistern Uno Col-
 lan, Redaktören J. Hedberg
 och Tullförvaltaren H. Hollme-
 rus äfvensom undertecknad
 sekreterare.

Enär Sällskapets ordföran-
 de och vice ordförande vor-
 ro förhindrade att sig vid
 detta plenum infinna, öppna-
 des sammanträdet jämlikt
 bestämmelserna i § 17 af Säll-
 skapets stadgar af den äld-
 sta närvarande Bestyrelse
 ledamoten, J. W. Marjalin, som
 uppmanade de närvarande
 att utse ordförande; och

blef Hofrättsassessorn Hr. Jägerskiöld med acklamation därtill utsedd.

§. 1.

Sedan senaste plenum i Februari månad hade till Sällskapet anländt följande skrivelser från Kejsarliga Senaten, hvilka föredrogos:

a) från Jordbruksexpeditionen af den 10 Mars N° 105, hvori expeditionen meddelar, att den samma anmodat Finlands Statskontor att till Bestyrelsen remittera ettusen (1000) mark, utgörande Sällskapet för innevarande år beviljadt anslag för aflönandet af trädgårdsmästare;

b) från Finansexpeditionen af den 27 Mars N° 4028, hvaruti expeditionen anhåller om Bestyrelsens yttrande öfver Landtbruksstyrelsens förslag med anledning af händelsen i Åbo stad, H. E. Blombergs anhållan om anslag för uppköp af sockerbeter till ett af honom planlagdt sockerbruk eller, om sådant ej kunde honom beviljas, anslag om tjugufemtusen (25,000) mark för fortsättandet ännu under ett år af odlingsförsök med dessa betor i större skala, och meddelade sekreteraren att Bestyrelsen uti sitt utlåtande framhållit, att densamma ansåg, att de med sockerbetsodling tidigare väckställda försöken gifvit vid handen, att denna odling hos oss kan genomföras med ett gynnsamt resultat, men att, i händelse vidare försök ansåges af behöfvat påkallade, dessa försök borde utföras i betydligt större utsträckning, på någ-

ra större egendomar, på det de vunna resultaten ej behöfde blifva några sk. multiplikationsresultat, för hvilka Landtbruksstyrelsen ej tyckes hysa något förtroende; och skulle Sällskapet åtaga sig anordnandet af dessa försöksodlingar.

c) från Referendariesekreteraren i Kejsarliga Senatens för Finland Ekonomisdepartementets kansli af den 27 Februari N° 83, med meddelande att Sällskapet tillsändts en silfver medalj, präglad enligt Kådigt tillstånd till äminnelse af oftäckandet utaf den minnestod, som Finlands folk upprest åt Hans Majestät, Glorvördigst i äminnelse, Kejsar Alexander den II; och fans meddelgen vid tillfället till passande.

§. 2.

Till Sällskapet hade sedan senaste plenum i Februari månad anländt följande skrivelser från Landtbruksstyrelsen:

a) af den 19 Mars N° 439 med underrättelse att Kejsarliga Senaten uti skrifvelse af den 11 Mars anmodat Finlands Statskontor att till Bestyrelsen remittera ettusenfemhundra (1500) mark, som sistlidet är tillförsäkrats Sällskapet för premiering af nötboskap, och öfver hvilken summas användning redogörelse bör i sinom tid till Landtbruksstyrelsen aplemnas samt

b) af den 13 April N° 589 åtföljd af förslag till reglemente för Sällskapets Kemiska- och Frökontrollstation med ut.

talande af den förköppning att det bilagda förslaget vinner Sällskapets bifall och fastställles såsom reglemente för ofvannämnda station; och meddelade sekreteraren att Bestyrelsen vid sitt senaste sammanträde fastställt densamma att gälla för Sällskapets Kemiska och Frökontrollstation.

§. 3.

Föredrogs den af Revisionskommissionen öfver granskningen af 1896. års räkenskaper afgifna revisionsberättelsen, hvilken här intogs under
sign. Revisionsberättelse,
och på grund af hvilken Sällskapet beviljade Bestyrelsen afvensom sina tjänstemän ansvarsfrihet för ofvannämnda års förvaltning.

§. 4.

Sällskapet till kännedom meddelades
a) att Bestyrelsen såväl vid Pargas som Ålands och Hvitlis folkhögskolor anordnat föredrag i landthushållning och kreatursskötsel, för hvilka föredrag ett anslag af 240 mark för hvarje skola kommer att utbetalas ur det anslag Sällskapet för detta ändamål ställt till Bestyrelsens förfogande;
b) att Bestyrelsen numera fortskridit så långt med nötkreaturspremieringsfrågan att densamma hoppas kunna börja med dessa premieringar i juni eller juli månader; orsaken hvarför de vidtaga så sent är, att Bestyrelsen afväktat svar på sin anhållan till

Senaten om bidrag till aflönandet af en kreatursskötarekonsulent. Då detta svar ej ännu anländt, har Bestyrelsen till ordförande i premieringsnämnden utsett Godseigaren hr. Eric Rettig och till andra ledamot Godseigaren hr. Joh. Nyberg i Koskis.

Revisionsberättelse:

Edam undertecknade ledamöter i H. F. Hushållnings-sällskapets Revisionskommission fullgjort den oss äliggande granskning af Sällskapets räkenskaper för år 1896, få vi om förloppet af densamma afgifva:

- 1re att samtliga till Sällskapets skilda fonder hörande räkenskaper äro förda med synnerlig tydlighet och klarhet samt riktiga;
- 2de att Sällskapet tillhöriga skuldsedlar jämte å dem tecknade borgesförbindelser samt hypoteker för lånen erbjuda tillräcklig säkerhet;
- 3te att Sällskapets obligationer och andra värdepapper befunnos till antal och belopp öfverensstämmande med räkenskaperna;
- 4te att Sällskapets angelägenheter blifvit med insigt, omtanke och nit handhafda;
- 5te att resterande intresse, 650 mark, för herr Skonens lån ur Svahuska fonden bort såsom förfallen, men under året ej inbetald ränta i Svahuska redovisningen behöfven observeras;
och är det för oss, afseend den i 5te punkten omnämnda

talande af den förhoppning att det bi-
lagda förslaget vinner Sällskapets bi-
fall och fastställles såsom reglemente
för ofvannämnda station; och medde-
lade sekreteraren att Bestyrelsen vid
sitt senaste sammanträde fastställt
densamma att gälla för Sällskapets Ke.
" " " " " " " "

oegentlighet, en välkommen och kär oledning
att hos Sällskapet förorda såväl Bestyrelsen
som Sällskapets tjänstemän till erhållande
fullt ansvarsfrihet för nu ifrågakvarande
görelse är. Åbo den 2 maj 1897.

Revisionskommissionen:

C. Dr. Gunnar Jönsson, C. Hoffstedt, Fred. Stenwik

Senaten om bidrag till aflönandet af
en kreatursskötarekonsulent. Då detta
svar ej ännu anländt, har Bestyrelsen
till ordförande i premieringsnämnden
utsett Godseparen hr. Eric Rethig och
till andra ledamot Godseparen hr. Joh.
Nyberg i Koskis.

Att Bestyrelsen (jämlikt § 13. i protokoll
för 27) tilldelat:

1) Kyrkovärden Viktor Jansson från Borgbo-
da, Sallvik en fjäderkarp såsom upp-
muntran för en synnerligen tidsen-
lig, ny ladugårdsbyggnad;

2) Bonden K. A. Karlsson Norrby, Godby
en kastmaskin för nit och intresse
för ladugårdsskötseln,

3) Bonden Kaarlo Halonen i Wirmo en
uppsatts mjölkkeärl för synnerligt intres-
se för ladugårds- och mejeriskötseln;

4) Bondevärdinnan A. Koppalais i Kiikka
en mullskopa såsom belöning för fram-
stående mejeriskötsel samt

5) Bonden Herman Pännäri i Karkku en
halmskakare såsom belöning för fram-
stående ladugårds och mejeriskötsel.

d) att Bestyrelsen till Länemejerska uti
Lödra distriktet antagit mejerskan
Emma Grönholm från Kittämäki i Loi-
mijoki

e) att Bestyrelsen antagit till ombuds-
män i 1. distriktet hr. Apotekaren Fred-
rik Gustaf Borg i Torneå och i 9. distrik-
tet hr. kapellanen Gustaf Pettersson
i Kronoby.

f) att med betyg från Sällskapets
slöjdskola denna termin afgått-

- 17) Arbetskarlen Otto Konstantin Wahlberg
 18) J^e Johan Laaksonen
 19) J^e Karl Aug. Rosendahl
 20) J^e Fredrik Reinhold Lindroos

c) Hederstecken i silfver.

- 1) Tjenarinnan Amanda Kristina Rosenström
 2) Tjenarinnan Johanna Eleonora Lundström
 3) Tjenarinnan Amanda Josefsdotter
 4) J^e Maria Josefina Wilhelmina Kaarlentytär
 5) Segelmakaren Alfred Sundell
 6) Glassträckaren Elias Dahl
 7) Glasblåsaren Johan Henrik Könni
 8) J^e Frans Oskar Lundberg
 9) J^e Oskar Aug. Blom
 10) Formskäraren Frans A. Andersson
 11) J^e Konstantin Fremling
 12) Glassliparen August Landrén
 13) Hushållerskan Agata Charlotta Karlsson
 14) Tjenstejungfrun Ida Wilhelmina Schultzberg
 15) Drängen Johan Mattsson Nieminen
 16) Arbetskarlen Elias Leonard Forsgren
 17) J^e Karl. Wilh. Stenberg
 18) J^e Gust. Wilh. Forss
 19) J^e Karl Alfred Davidsson
 20) J^e Johan Henrik Eklund
 21) J^e Henrik Hellstén
 22) J^e Gustaf Adolf Johansson
 23) J^e Karl Wallenius
 24) J^e E. d. Wilh. Mattsson
 25) J^e Mikael Mattsson
 26) J^e Gustaf Leander

27) Arbetskarlen Johan Lindgren

28) J^e Johan Vistla

29) J^e Gust. Adolf Palmroos

30) J^e Samuel Viktor Forsström

d) Inskription å värdeföremål

å en sked och en brosch.

Tjenarinnan Leena Maria Mariantytär.

Jämlikt Bestyrelsens förslag af-
slog Fällskapet enkefru Carolina Forss-
mans ansökan om belöning för lång-
varig och trogen tjänst åt hennes tor-
pare Karl Josefsson, hvarjämte Fällska-
pet öfverlämnade åt Bestyrelsen att
efter inhämtandet af vidare upplys-
ningar afgöra, om magasinsskarlen å
Harjus Kalle Lassila skall tillerkännas
mindre silfvermedalj eller hederstec-
ken i silfver.

§. 7.

På förslag af Bestyrelsen och jäm-
likt §. 11 i Bestyrelsens protokoll för
den 28. Maj föreslogs till Hedersleda-
möter i Fällskapet:

- 1) Direktören för Bjärka-Läby landt-
bruksskola i Sverige hr Ivar Insulander;
  - 2) Redaktören för "Landtmannen", dispo-
nenten för Fröodlingsanstalten å Tralöv
i Skåne, hr. Wilh. Flack, samt
  - 3) Professorn vid Landbohögskolan i
Köpenhamn, doktor B. Bang;
- men skulle detta förslag i enlighet
med bestämmningarna i §. 4 i Fällska-
pets stadgar, då det redan blifvit
behandladt af Bestyrelsen, blifva hvi-
lande till Fällskapets ordinarie
plenium i November.

§. 8.

Till ledamöter i Sällskapet antogs genom ballotering, hvarvid endast en svart kula förefans i den hvita urnan och en hvit i den svarta, de vid senaste plenum föreslagna:

- 1) Bruksdisponenten Fredrik Helsingius i Värtsilä
- 2) Guvernören, Statsrådet, Fil. mag Edvard Boehm i Tavastehus
- 3) Stationsinspektorn Fritthiof Ankil, Telpula
- 4) Apotekaren Ivar Aschan, Mänttä
- 5) Mejerikonsulentent Adolf v. Wright, Kuopio
- 6) L. f. Dr. Didrik Gustaf Ekman, Uleåborg
- 7) Apotekaren Oskar Edvard Thil, Kexholm
- 8) Literatören Fil. mag Rufus Laikku, Åbo
- 9) Dr. Erlend Hyltönen, Åbo

§. 9.

Till nya ledamöter föreslogos:

- 1) Konsul Frans Höijer, Ekenäs
- 2) Handlanden Atle Franck, Nådendal
- 3) Häradshöfdingen Edvard Erlund, Lai-mijoki
- 4) Redaktör Julius Sundblom, Åbo

§. 10.

Vid därefter värkställt val af kamrerare för Sällskapet, om hvilket val kungörelse varit i vederbörlig ordning utfärdad, anhölls ordet af doktor A. K. Spoo, hvilken yrkade på att Bestyrelsen skulle ingå i närmare motivering af det af densamma uppgjorda förslaget till besättandet af denna tjänst, och förklarade ^{han} att han svärligen kunde del-

taga i omröstningen härom, då han ansåg, att man borde välja bland de tre, af Bestyrelsen som lämpligast framkällna, och han ej kunde finna deras lämplighet framför l. ex. de hrr. juristers och banktjänstemäns, hvilka man helt och hållet eliminerat vid förslagets uppgörande. Sedan undertecknad, sekreterare framkallat de åsikter, som inom Bestyrelsen gjort sig gällande, samt hr. John Hedberg understödt dr. Spoo däruti, att valet borde ske bland de tre af Bestyrelsen föreslagna, samt hr. hofrättsassessorn C. A. Toller uttalat sig därhän, att Bestyrelsen ej var skyldig att afgifva den åskade förklaringen, hvarefter hr. doktor Spoo aflägsnat sig, vidtogs med uppräknandet af valsedlarna, hvaraf 561 stycken inlämnats till kansliet förre valet och 20 stycken inlämnades vid valtillfället. Härvid befunnos 19 stycken af de tidigare inlämnade sedlarna i ett eller annat afseende bristfälliga och kasserades. Af de 562 godkända valsedlarna afgifvos: för kaptenen, friherre Uno von Troil 299, för kollegan, magister Artur Forsell 163, för v. häradshöfding H. Holmberg 39, för v. landsekreteraren G. W. Molander 31, för bokföraren P. A. Aulin 28, samt för hrr. bankdirektör O. Lundén och kontoristen A. Wickstedt enhvar 1 röst. På grund häraf förklarades kaptenen, friherre Uno von Troil vara vald till Sällskapets Kamrerare och skulle till honom fullmakt ä tjensten utfärdas.

§. 11.

Att justera detta protokoll utsågs
hrr. Godsegaren A. Allen, Magister U.
no Collan samt Bankkassören W. We.
gelius.

In fidem:

R. H. Håkan

Justerats:

Uno Collan

Arthur Allen

Wenner Weigelius.

År 1897 den 2 november
kl. 1 e.m. sammanträdde St.
F. Hushållningssällskapet till
plenum uti Sällskapets pleni-
sal; närvarande därvid ett fem-
tiotal medlemmar. Förhand-
lingarna leddes af Sällskapets
ordförande, senator L. Meche-
lin och protokollet fördes af
undertecknad, sekreterare, hvar
jämte literatör J. Fr. Hagfors
fungerade såsom tolk.

§ 1.

Sedan ordföranden förklarat det a-
journerade plenum öppnadt, framhöll
han att det till en början gällde att upp-
läsa de lyckönskningstelegram och skrif-
velser, hvilka under loppet af gårdagen
anländt, men icke före högtidsaktens af-
slutande i Solennitetssalen kommit Säll-
skapet tillhanda.

Telegrammen voro af följande lydel-
se:

Öfversättning (originalt finska). St. Petersburg.
Från Kejsarliga Fria Ekonomiska Säll-
skapet i Petersburg. I egenskap af äldre
yrkesbroder i Ryssland får Kejsarliga
Fria Ekonomiska Sällskapet i Petersburg
med anledning af hundraårs glädje-
festen frambära sina lyckönskningar
och tillika önska Sällskapet fortfarande
framgång uti dess sträfvan för det
finska folkets väl.

Medlemmar i Sällskapets Bestyrelse:

Mertvago, Tolgane, Baranoffski, Lancerey,
Develde, Tchora, Kluski och Sällskapets
sekreterare Kouladeko Koreszky.

Öfversättning (originalt ryska). St. Petersburg.

St. Petersburger Landtmannaförening
anser det vara en angenäm pligt att varmt
lyckönska Kejserliga Finska Hushållnings-
sällskapet till dess hundra års jubile-
um och uttrycker sin djupa högak-
ning för dess sekellånga, fruktbringan-
de värksamhet till fromma för foster-
bygden.

För Sällskapets ordförande:
Kabilinskij.

Öfversättning (originalt tyska). Juriew.

Till hundraårsdagen lyckönskas
Sällskapet af Kejserliga Hifländska all-
männyttiga och Ekonomiska Sällskapet.

Öfversättning (originalt ryska). St. Petersburg.

Till guvernören general Kramer.
Jag beder Eder framföra till Finska
Hushållningssällskapet min uppriktiga
lyckönskan med anledning af hundra
årsdagen af detta nyttiga Sällskaps stif-
telse.
Grefve Heiden.

Öfversättning (originalt danska). Juriew.

Att det Kejserliga Finska Hushåll-
ningssällskapet måtte grönska ännu fle-
re hundra år önskar uppriktigt
Herman von Samson.

Stockholm.

Med anledning af den etthundra
års fest, Kejserliga Finska Hushållnings-
sällskapet i dag firar, tillåta sig sven-
ska hushållningssällskapens ordbud, som
nu sammanträda härstädes till möte,
att framföra sin vördsamma hälsning
och sin varma lyckönskan till de rika
frukter, Finska Hushållningssällska-
pets sträfvanden frambringat, samt sin
tillitsfulla förhoppning att det goda sam-
arbete, som hittills egt rum emellan
de finska och svenska hushållningssäll-
skapen, jämväl må för framtiden fort-
fara.

På ombudens vägnar:

Gustaf Ryding. Gilbert Hamilton.

Stockholm.

Lifligt deltagande i de känslor, med
hvilka Sällskapet vid dagens jubelfest
skäddar tillbaka på gångna etthundra år
af fosterländsk, gagnande verksamhet,
sänder landtbruksakademien sin broder-
liga hälsning, med tillönskan om fort-
farande lycka och framgång.
Ehrenheim. Lovén.

Stockholm.

Kongliga Svenska Landtbruksstyrel-
sen sänder härmed Eder sin varma
lyckönskan till hundraårsfesten samt
till fortsatt, framgångsrik sträfoan för
det finska landbrukets förkofran till
ära och lycka för det gamla Fin-

land.

Theodor Odellberg.

Fredrik Egerström.

Karlstad.

På denna för Eder så betydelsefulla dag får Wernlands läns Kongliga Hushållningssällskap härmed till Eder fram-bära sina varmaste välönskningar och därjämte uttala sin förvisning om, att edert arbete i fosterlandets tjänst skall bära rika skördar.

På Wernlands läns Kongliga Hushållningssällskaps vägnar:

Malmöborg.

Ordförande.

Vexjö.

Kronobergs läns Kongliga Hushållningssällskap sänder sina varmaste lyckönskningar till Eder framgångsrika värksamhet under det flyddade seklet samt önskar innerligt att Edert ädla arbete för ett älskadt fosterlands andliga och materiella förkovran måtte fortfarande följas af högsta lycka och välsignelse.

Grefve G. H. Spens.
Ordförande.

Laby Ericsson.
Sekreterare.

Nyköping.

Södermanlands läns Hushållningssällskap bringar Eder i anledning af dagens jubileum sin varma broderliga hälsning och tillönskar Eder framgång i fortsatt fosterländsk strävan.

På Sällskapets vägnar.
C. Aug. Tamm.

Falun.

Med anledning af den minnesfest, som i dag firas, bringar Kopparbergs läns Kongliga Hushållningssällskap Eder, tacksamt erkännande inbjudningen till den samma, en vördsam och hjertlig lyckönskan till sekelgammal välsignelsebringande värksamhet.

Charles Emil von Oelreich.
Ordförande.

Östersund.

Jemtlands läns Hushållningssällskap lyckönskar Eder till hundraårig, gagnande fosterländsk värksamhet och till fortsatt framgångsrikt arbete för jordbrukets och dess bindningars utveckling.

Knut Ulfsson Sparre.
Ordförande.

Joh. Fredrik Broman.
Sekreterare.

Kristianstad.

Kristianstads läns Kongliga Hushållningssällskap sänder Kejsertliga Finska Hushållningssällskapet hjärtliga lyckönskningar med anledning af hundraårs jubileet, i den vissa förhoppning att Sällskapets gagneliga värksamhet härnäst måtte krönas af samma framgångar som hittills.

Grefve M. G. de la Gardie.

L. J. Wahlstedt.

Ordförande

Sekreterare.

Umeå.

Vesterbottens läns Hushållningssäll-
skap får på Eder högtidsdag uttala sina
varmaste välönskningar.
Förvaltningsutskottet.

Malmö.

Malmöhus läns Hushållningssällskap
anhåller att på denna, för det Kejsarliga Fin-
ska Hushållningssällskapet så betydelseful-
la dag, få bringa Sällskapet sina bästa väl-
önskningar för ett fortsatt, fruktbarande ar-
bete på det finska landbrukets utveckling.
Ludvig Hockum.
Ordförande.

Göteborg.

Varma, vördnadsfulla lyckönskningar
med anledning af sekelsminnet. Lefve Fin-
land! Lefve dess Hushållningssällskap.
Abrahamson, Salomon.
Nåås.

Stockholm.

Lyckönskas till hundraårig, framgångs-
rik värksamhet för landbrukets utveck-
ling i Norden.
C. G. Bergstrand.

Stockholm.

Hjertligaste lyckönskningar till fort-
satt, gagnande värksamhet. Måtte det kom-
mande seklets jubeldag kunna firas med sam-
ma glädje öfver tillfredsställande resultat,
som den innevarande.
Jean Bolinder.

Göteborg.

Jag framför mina vördsamma och var-
ma välönskningar med anledning af dagens be-
tydelse och innebörd för Sällskapet och dess
för finska jordbruket så gagnande värksam-
het under de gångna hundra åren.
Kammarherre von Schéele.

Öfversättning (originalt danska). Köpenhamn.

"Det Kongelige Danske Landhusholdnings-
selskab" bringar det Kejsarliga Finska Hus-
hållningssällskapet sin hälsning och lyck-
önskning till hundraårig värksamhet för det
finska landbrukets lyckliga och hastiga
framåtskridande och utveckling.

Öfversättning (originalt norska). Christiania.

"Det Kongelige Selskab for Norges Vel"
sänder sina bästa lyckönskningar i anledning
af denna betydelsefulle dag.
Thorne, Omsted, Wankel, Lissener och Astrup.

Öfversättning (originalt norska). Christiania.

På denna Sällskapets högtidsdag fram-
föres det Norska Landbruksdirektoriatets bä-
sta lyckönskningar. Måtte det förunnas Säll-
skapet att uti en lång framtid utöfva en
kraftig värksamhet för det finska landbru-
kets framgång, till välsignelse för fäder-
neslandet.

Smitt.

Helsingfors.

Under hägkomst af gemensamma min-
nen och med tacksamt erkännande af be-

tydelsefullt arbete för fosterländsk odling
lyckönskas Finska Hushållningssällskapet
af Finlands Universitet.

Jaakko Forsman. Edvard Hjelt.

Helsingfors.

Tacksamt erkännande Kejsertliga Fin-
ska Hushållningssällskapet stora betydelse
för den fosterländska odlingen och med sär-
skild hägkomst af dess arbete för vaccina-
tionens utbredning i vårt land sänder Fin-
ska Läkarsällskapet sin lyckönskan till dess
hundra års jubileum.

På finska Läkarsällskapet vägnar:
Tipping.

Wiborg.

För sekellång, betydelsefull värksam-
het i den fosterländska odlingens tjänst bär
Wiborgs läns Landtbrukssällskap Kej-
serliga Finska Hushållningssällskapet ut-
trycket af sin uppriktiga erkänsla, hårtill
anknyttande hoppet om fortfarande, fram-
gångsrikt arbete för samma.

På Landtbrukssällskapet vägnar:
Guvernör Gripenberg.

Järvelå.

Till Kejsertliga Finska Hushållnings-
sällskapet sändes med anledning af dess
hundraåriga, fruktbringande och ärofulla
värksamhet för fosterlandets förkofran vör-
nadsfull lyckönskan af:

Lärarene vid Eoos forstinstitut och
skogvaktarskola.

Helsingfors.

Finlands äldsta Jordbruksförening eg-
nas i anledning af dess nu hundraåriga fo-
sterländska värksamhet en vördnadsfull hyll-
ning af den yngsta Jordbruksföreningen i
Finland.

På Finska Mosskulturföreningens vägnar:
Oskar Heikel.

Isartå.

Till fullbordadt, hundraårigt värf för
fosterländsk odling lyckönskar:

Lärare personalen vid Westangrarn Landt-
mannas och Husmodersskola.

Helsingfors.

Med anledning af Kejsertliga Finska
Hushållningssällskapet sekelfest får fram-
bära Hushållningssällskapet varmaste väl-
och framgångsönskningar, att det rika
odlings arbete, Sällskapet utöfrat, fram-
gent skall, ätnjutande allmänhetens akt-
ning och förtroende, fortgå, spridande
kunskap och ljus i alla af Sällskapet om-
huldade närings- och värksamhetsgrenar.

C. Tudeer.

Tavastehus.

Kejsertliga Finska Hushållningssällska-
pet lyckönskas med anledning af dess i dag
hundra åriga fosterländska värksamhet vörd-
samt af

Edvard Boehm.

Helsingfors.

Kejsarliga Finska Hushållningssällskapet lyckönskas uppriktigt till sekellång, betydelsefull, gagnelig värksamhet för fosterlandets bästa.

De Pont.

St. Michel.

Emottag lifligaste välönskningar till ärofullt utfördt, ^{mångårigt} hundraårigt, fruktbringande fosterländskt arbete. Mätte äfven fortfarande gedigna insikter, ledde af tidsfordringar, eldade af fosterlandskärlek, verka för älskadt fäderneslands välstånd, framgång och lycka, välsignelsebringande i sekler. För vänlig inbjudning tackar vördsamt, beklagande förhinder.

Valfrid Späre.

Helsingfors.

Med förbindlig tacksägelse för inbjudningen anskåller jag att till sekellång värksamhet i landtbrukets tjänst få uttala min vördnadsfulla lyckönskan, hvilken endast sjukdom kunnat hindra mig att personligen frambara.

Nils Grotenfelt.

Wiborg.

Heder åt dag som gått.

Framgång åt dag som stundar.

L. Munck.

Helsingfors.

Med tillfredsställelse kan Sällskapet

blicka tillbaka på hundraårig, välsignelsebringande värksamhet. Mätte arbetet till fosterlandets förkofran allt framgent krönas af samma framgång som härtills.

Ohman, Hallberg, Schildt, v. Pfaler, Mannenheim, Boisman, N. B. Grotenfelt, Hjervall, J. W. Nordman, Victor Falck, Stolt och August Jusélius.

Borgå.

100-åringen gratuleras och önskas en fortsatt välsignelserik värksamhet till ära och bättnad för vårt dyra fosterland.

Aug. Eklöf, Felix Edelman, R. W. Ekblom, H. F. Fröberg, Harald v. Hellens, Emil Hallmerus, Alb. Hartling, Anna Hougberg, J. G. Hållfors, Oskar Lewin, Lennart Linderos, Albert Lindh, Theodor Lindh, Otto Lindholm, C. M. Lindroth, H. Modén, Aug. Nordström, Mimmi Rothkirch, Herman Räbergh, Michael Schauman, Fredrik Segerstråle, G. L. Söderström, G. F. Tojkander.

Lovisa.

Hindrade af landbruksårskiftet att närvara, deltaga vi likväl varmt i minnesfesten och trifla ej på en lika ärofull framtid för modersällskapet.

von Born, Creutz, Ehrnrooth, Meinander, Mikander och Roselius.

Kotka.

Till Sekularfesten i dag sända vi våra bästa lyckönskningar för framgångsrikt fosterländskt arbete.

Oskar Backman, Otto Appelberg, Wilhelm Cadenius.

Fredrikshamn.

Vår utbedja oss att på denna dag, då Kejsarliga Finska Hushållningssällskapet firar sin hundraåriga tillvaro, få frambringa våra uppriktiga lyckönskningar.

Lennart Forsten, G. W. Hammarén, Axel Gust. Lilius, F. H. G. Lindholm.

Willmanstrand.

Till 100-årig framgångsrik värksamhet i den fosterländska odlingens tjänst, önskas Hushållningssällskapet af Thomé, Savander och Schogüter.

Wiborg.

Vördsam lyckönskan till sekellång, betydelsefull värksamhet för fosterlandets ekonomiska utveckling.

Hackman, Hooring, Späre, Borenus, Knorring och Heikel.

Hango.

Måtte Finska Hushållningssällskapet med dess hundraåriga, välsignelserika arbete i fosterlandets tjänst åfven i framtiden utgöra den mäktigaste häfstång i vår modernärings utveckling.

Korsman, Stenström.

Nystad.

Förhindrade att själfo närvara, höja vi ett varmt lefve för Finska Hushållnings-

sällskapet på hundraårsfesten!

G. von Loanten, Werner Palmroth, Gab. Rivell, J. A. Zachariassen och Oscar von Torcken.

Bjärneborg.

I tankarne deltagande i sekularfesten höjes ett lefve för fortsatt, framgångsrik, fosterländsk värksamhet af medlemmar i Bjärneborg.

Wasa.

Vår varmaste erkänsla och lyckönskan med anledning af Sällskapets hundraåriga, för landet välsignelserika värksamhet. Joachim Kurtén, Axel Schauman, Alfred Carlström, C. J. Hartman.

Öfversättning (originalt finska).

Jyväskylä.

Då Sällskapet firar de stora minnens fest, sända vi till detsamma våra lyckönskningar.

Lewyberg, Julius Johnson, Parviainen, Kiljander, Schildt och Allan Johnson.

Öfversättning (originalt finska).

Jouensuu.

Med anledning af hundraårsfesten frambrar Pohjois-Karjala Landtbrukssällskap åt det ärade modersällskapet härmed sina bästa lyckönskningar och sitt vördsamma erkännande emot de medborgare, hvilka under det förflutna seklet med all ifver hafo uppehållit och skött Sällskapets för hela vårt land vigtiga värksamhet.

Alfthan, Rouvo.

Järvenpää.

Egande femtioårigt minne af Sällskapets
städse förtjänstfulla och framgångsrika om-
vårdnad om det finska jordbrukets och dess
binäringars förkofrande, utbringar jag ett
lefe för Kejsarliga Finska Hushållningssäll-
skapet och dess nuvarande bestyrelse.

Alex. Christöm.

Berlin.

Finlands äldsta Landtbrukssällskap
hembäres vördnadsfull hyllning för hundra-
årigt, välsignelserikt arbete.

Gösta Grotenfelt.

Kuopio.

Modernnäringens sekelgamla, första, bästa
befrämjare lyckönskas på sin stora högtids-
dag.

Börtzell.

St. Michel.

För hundraårigt idogt arbete skymte fram-
tida skördar. Lefve Finska Hushållningssäll-
skapet!

Ganzauge.

Hango.

Mätte Edert välsignelserika arbete få o-
stördt fortgå ytterligare etthundra år och bä-
ra goda frukter; lefve fosterlandet!

Borisoff.

Öfversättning (originalt finska).

Edensalmi.

Till följd af sjukdom förhindrad när-
vara vid Eder fest sänder härmed mina hjert-

liga lyckönskningar med anledning af det hund-
raåriga, för fosterlandets framåtskridande ut-
förda arbetet.

Johannes Lagus.

Borgå.

I välgångsönskningarne på minnesda-
gen förenar sig Borgå Nya Tidning.

Skrifvelserna voro af följande lydelse:

Öfversättning (originalt tyska).

"Berlin den 21 oktober 1897.

Till ordföranden i bestyrelsen för Kej-
sarliga Finska Hushållningssällskapet herr
Ferd. Jusélius.

Jämte det jag härmed får frambara min
förbindligaste tacksägelse för inbjudningen till
Kejsarliga Finska Hushållningssällskapets hund-
raårsfest, tager jag mig tillika friheten med-
dela att jag är förhindrad att i densam-
ma personligen taga del. Jag tillåter mig
därföre uttala en hjertlig välönskan till ett
värdigt begående af denna sällsynta fest-
lighet äfvensom till en framtida, välsignel-
sebringande värksamhet för Hushållnings-
sällskapet. Med utmärkt högaktning

Prof. dr. Fleischer.

Hedersledamot af. Kejs. Finska Hushållnings-
sällskapet."

Öfversättning (originalt tyska).

"Till Kejsarliga Finska Hushållningssäll-
skapet.

Vid hundraårsdagen af Eder stif-
telse tillåter jag mig bringa Eder mina hjert-
ligaste lyckönskningar och uttala min inner-
ligaste önskan, att Kejs. Finska Hushåll-

ningssällskapet mätte under sin tillkommande värksamhet bibringa landets hushållning och det sträfsamma folket samma nytta, som under ett förflutet, glansfullt sekel synes varit fallet.

Jag är Bestyrelsen för Hushållningssällskapet synnerligen tacksam för att hafva blifvit ihågkommen vid denna festdag och beklagar att jag ej har kunnat tillmötesgå den vänliga inbjudningen och närvara vid detta festliga tillfälle.

Med gårdagens post tillät jag mig för Kejs. Finska Hushållningssällskapets Biblioteks räkning tillsända Eder ett exemplar af första delen af den af mig på ryska språket under år 1897 i andra upplagan utgifna "Samlingen af lagar och författningar för jordägare och landtbruk", enär i denna öfven de finska lagarne och inrättningarne för landtbruket äro berörda.

Stats-sekreter W. Weschniakoff.

Hedersledamot af K. F. Hushållningssällskapet. Petersburg 18/30 Oktober 1897.

"Till Kejsarliga Finska Hushållningssällskapet i Åbo.
Såsom ett ringa bevis på min obegränsade högaktning och tillgifvenhet för Kejs. Finska Hushållningssällskapet har jag tillåtit mig till hundraåriga jubileum samtidigt med denna skrifvelse sända ett särtryck af min artikelserie öfver Landtbrukshållningen i Finland; och vill jag hoppas att Kejs. Finska Hushållningssällskapet godkänner mina förslag till åtgärder för utrotandet af nötkreaturstuberkulosen och gör

sitt inflytande gällande för att i enlighet med mitt ofvannämnda förslag befrämja Storfurstendömet bästa.

Med de uppriktigaste lyckönskningar till Eder tidigare, välsignelserika värksamhet framhårdar jag

det Kejs Finska Hushållningssällskapets
allerödmjukaste

H. von Samson.

Dorpat (Juriew) den 17/29 oktober 1897.

"Till Kejsarliga Finska Hushållningssällskapet!
På Kejsarliga Finska Hushållningssällskapet begär det 100-åriga minnet af sin för fosterlandet i så många afseenden fruktbärande värksamhet, är det naturligt, att man öfverallt, dit fördelarna af Sällskapets välsignelserika arbete sträckt sig, med den varmaste tacksamhet ihågkommer dess nu med heder tillryggelagda 100 år. "Föreningen för befrämjandet af handelsljuden och industrin inom Borgå stad och dess områjd", som i enlighet med hvad detta namn antyder, föresatt sig att värka i delvis samma riktning som Kejsarliga Finska Hushållningssällskapet, känner sig därför manad att göra sig till tolk för de känslor man i östra Nyland hyser med anledning af Hushållningssällskapets långvariga arbete till hela vårt lands förkofran. På samma gång som Föreningen därför uttalar sin och hela denna landsorts erkännssamma glädje öfver det långa, vackra arbetet, på hvilket Hushållningssällskapet nu kan blicka tillbaka, vågar Föreningen tillika uttrycka den säkra förhoppning, att Sällskapet af-

ven i kommande tider skall kunna fortsätta och utveckla sin värksamhet till allt större bitnad för ett älskadt fosterland.

"Föreningens för befrämjandet af handelslöjden och industrin inom Borgå stad och dess omnäjd" vägnar:

Dess Bestyrelse:

Minette Roman.

Ossian Göttenfett.

Amanda Lindh.

B. G. Hollmerus.

Werner Söderström."

Efter upläsandet häraf beslöts, på ordförandens förslag, att tacksägelse af Sällskapet för lyckönskningarna skulle aflätas till Ryssland och utlandet på telegrafisk väg, till inländska orter medels skrivelser.

§ 2.

Ordföranden föreslog vidare att en fullständig berättelse öfver högtidlighållandet af Sällskapets sekulardag skulle af sekreteraren uppsättas och jämte detta protokoll på såväl svenska som finska språken tryckas för att bland Sällskapets medlemmar äfvensom dess gäster utdelas.

§ 3.

Ordföranden utbad sig härå att få framhålla huruledes de af Sällskapets funktionärer, som haft att förbereda sekularfesten, och särskildt Sällskapets sekreterare, gjort sig förtjenta af Sällskapets synnerliga erkänsla för den möda, det intresse och den omtänksamhet, som de egnat denna angelägenhet.

§ 4.

Sedan ordföranden uttalat Sällskapets tillfredsställelse öfver att vid detta plenum få se representanter för några Hus-

hållningssällskap i Sverige, och bland desse tränne Sällskapets hedersledamöter, lämnade han ordet åt intendenten Abr. Forssell, som på förhand anhöllit häröfver; och yttrade sig denne härpå som följer:

"Herr ordförande! Högt ärade medlemmar af Kejs. Finska Hushållningssällskapet!"

Jag tager mig friheten att begagna mig af tillfället att inför detta ärade Sällskap och dess bestyrelse betygga min vördsamma och ödmjuka tacksägelse för den utmärkelse, som för 16 år sedan kommit mig till del genom att hafoa blifvit kallad till detta Sällskaps hedersledamot, på grund hvare af jag har blifvit inbjuden att deltaga i Sällskapets sekularfest. Mina välönskningar för detta Sällskap skola städse följa det åt. Mätte Gud den Högste städse hålla sin skyddande hand öfver detta härliga land och dess folk! Mätte Han per secula seculorum förlåna sin välsignelse åt de beslut, som komma att fattas af detta Sällskap!"

Härpå begärdes ordet af direktör C. Adolf Blum, som yttrade:

"Mina herrar!"

Änuru jag redan för länge sedan hade tillfälle att skriftligen afbörd mig min varma, vördsamma tacksägelsebetygelse för den ära, som vederförs mig vid samma tid, som den föregående talaren nyss omnämnt, att nämligen blifva kallad till hedersledamot af detta Sällskap, och då förhållandena nu så fogat sig, att

jag personligen fått glädjen att närvara vid Hushållningssällskapets allmänna sammankomst, så ber jag att vördsammast förmuntligen konfirmera det jag då skriftligen hembar till Sällskapet. Den oförtärliga ära, som kommit mig till del, skall, lifligt fästad som jag är vid Finland, dess folk och dess Hushållningssällskap, såsom ett tacksamt, kärt minne följa mig till min lefnads sena afton. Jag instämmer för öfrigt af själ och hjerta i hvad den föregående talaren yttrat, och ber att få hembjuda Eder, mina herrar, min mest varma och ödmjuka tacksamhet."

§ 5.

Efter det sekreteraren anmält att från Kejs. Senaten sedan senaste plenum ej anlänt några skrifvelser, föredrogo följande från Landtbruksstyrelsen emellertid ankomna skrifvelser:

a) af den 6. sistlidne oktober nr 1492 med underrättelse, att Kejs. Senaten beviljat ett tillskottsanslag af 1000 mark till underhållet af hofbeslagsskolan i Åbo stad, att utgå under åren 1897, 1898 och 1899, hvaregenom sagde skola sålunda kommer i åtnjutande af ett anslag af 4000 mark, utan att Hushållningssällskapet från sina anslag behöfver bidraga till dess underhåll;

b) af samma dag nr 1495 med tillkännagifvande, att Kejs. Senaten fortfarande beviljat Sällskapet ett årligt anslag af 3000 mark, att under fem års tid, från och med år 1897, användas för upprätthållandet af Sällskapets Kemiska- och Frökontrollsta-

tion.

c) af den 14 oktober nr 1586 med anmodan till bestyrelsen, att före den 15 november inkomma med uppgift om de särskilda anslag Sällskapet af statsmedel åtnjuter, icke blott för jordbrukets och dess binäringars, utan och för släjdens upphjelpande, tiden när desamma beviljats och under hvilken tid de utgå, hvarjämte upplysning infördrats om det område, inom hvilket de beviljade anslagen användas, äfvensom om antalet af Sällskapets medlemmar under de senaste åren.

Sekreteraren meddelade att bestyrelsen allaredan vidtagit de åtgärder, hvartill ofvarupptagne skrifvelser gifvit anledning, hvarföre desamma ej föranledde någon åtgärd från Sällskapets sida.

§ 6.

På förslag af bestyrelsen godkände Sällskapet, att såsom afhandling uti 1899 års almanack skulle intagas en af landthushållaren P. Hönni på finska språket författad afhandling "om ett rationellt tillvaratagande af låtringödseln"; och beslöt Sällskapet därjämte, sedan agronomen Uno Bremer, med tillstyrkande af bifall till förslaget, framhållit önskvärdheten af att till afhandlingen blefve fogade lämpliga ritningar, att öfverlämna detta uttalande till bestyrelsen, som egde att vidtaga de åtgärder densamma ansåg nödiga.

§ 7.

Jämlikt bestyrelsens förslag beslöt Sällskapet, att Holmska fondens räntemedel, hvil-

ka under detta år komma slöjdare i Åbo och Björneborgs län till del, skulle fördelas sålunda att:

a) 25 mark skulle tilldelas slöjdaren Karl Halm, från Rimito, som, ehuru han hade endast venstra armen och handen i behåll, visat sig vara en utmärkt slöjdare; samt

b) 20 mark åt väfverskan Katarina Ekqvist, från St. Karins, som, ehuru orkeslös och gammal, ännu underhåller sig med väfnadsarbete.

§ 8.

Till Sällskapets kännedom anhöll bestyrelsen få meddela:

a) att bestyrelsen med anledning af Handels- och Industrispeditionens skrifvelse af den 22 december 1894 nr 316 ingätt till Hans Kejsersliga Majestät med anhängan om förnyadt anslag för Sällskapets slöjdskola till ett belopp af 4500 mark, d. v. s. 1000 mark utöfver det anslag om 3500 mark, Sällskapet för detta ändamål f. n. åtnjuter, äfvensom förnyade anslag för de under Sällskapets inspektion stående slöjdanstalterna: Estala och Raumo handarbetskola, Piikkis väfskola, M. Ingmans slöjdskola i Åbo samt Fruntimmersföreningens i Nystad slöjddepot, till enahanda belopp, som dessa anstalter nu hafva sig tillförsäkrade;

b) att bestyrelsen till Thuliniska stipendiater för två-års perioden från 1 nov. d. å. till 1 nov. 1899 antagit: bondesönerne A. J. Laurén och V. Vikström från Pargas till Löderkulla jordbruksskola, Hjalmar Mattila från Kuomo till Tuorla, V. Hedman från Wäna och J. W. Katila från Hausjärvi till Jökulla jord-

bruksskola äfvensom Edvard Kilkka från Ylistaro och Luvi Hietanen från Orimattila till Orisbergs jordbruksskola; senare har dock Hjalmar Mattila meddelat, att han ej kunde emottaga stipendiet, och har bestyrelsen i hans ställe antagit bondesonen Taavetli Wilhelm Taavetinpoika Paitula från Tavastkyro till Tuorla jordbruksskola.

c) att nötboskapspremiering under den förgångna sommaren varit anordnad i tredje premieringsdistriktet, omfattande Piikkis och Halikko härader; och hade bestyrelsen som ordförande i prisnämnden lyckats engagera godsegaren Eric Pettig från Sparila samt som ledamot godsegaren Johannes Nyberg från Koskio. Berättelsen öfver denna premiering hade ej ännu till bestyrelsen ingätt, men kommer densamma att intagas i Sällskapets handlingar för detta år.

Såsom penningpris vid nötboskapspremieringen hade bestyrelsen fastställt:

Inom kl. 1 och 4,	1 första pris	ä	40 mark
	1 andra "	"	30 "
	1 tredje "	"	20 "
" " 2 och 5,	1 första "	"	30 "
	1 andra "	"	20 "
	1 tredje "	"	10 "
" " 3 och 6,	3 första "	"	30 "
	3 andra "	"	20 "
	10 tredje "	"	10 "
" " 7,	2 första "	"	20 "
	2 andra "	"	10 "
	4 tredje "	"	5 "

d) att Sällskapets rotfruktsodlingsinstruktörer under förliden sommar varit

anstälde: Werner Isaksson i Kimito, Dragsfjärd och Westanfjärd samt W. A. Mandelin i Kimito, där instruktörerna ledt de försöksodlingar med sockerbeter, som handlanden K. G. Blomberg å dessa orter anordnat. Dessa försöksodlingar hade blifvit inspekterade af agronomen Arno Reuter, som öfver denna inspektion ingifvit en ganska intressant redogörelse, hvilken bestyrelsen dock ej hunnit befordra till tryck, enär densamma inlämnats den 25 oktober och ej ännu blifvit för bestyrelsen föredragen;

e) att bestyrelsen antagit den inbjudning, som en för utarbetandet af förslag till stadgar för s. k. jordbrukarmöten tillsatt komité tillsändt samtliga i landet arbetande hushållnings- och landtbrukssällskap, att låta sig representeras vid dessa möten, men hade bestyrelsen ej ännu valt delegerade till mötet; samt

f) att bestyrelsen, enär det anslag om 1000 mark, hvilket Sällskapet f. n. åtnjuter för aflönandet af en ambulatorisk trädgårdsmästare, med detta är utgår, i betraktande af att efterfrågan på denne funktionärs biträde är för är blifvit större, så att den nuvarande trädgårdsmästaren under de två senaste åren ej kunnat besöka alla rekrirenter, hos Hans Kejsarliga Majestät anhållit om förhöjning af detta anslag till 2000 mark, för att blifva satt i tillfälle att anställa tvänne trädgårdsmästare.

Dessa meddelanden föranledde ej till någon åtgärd från Sällskapets sida.

§ 9.

Jämlikt bestyrelsens förslag beslöt Sällskapet att för medborgerlig förtjenst tilldela kommunalnämnds ordföranden i Karisjoki, Samuli Pihjala, Sällskapets mindre silvermedalj.

§ 10.

Vid behandlingen af bestyrelsens förslag till belöningar för långvarig och trogen tjänst togs först till handläggning boktryckeriegaren G. W. Wilén's ansökan, att Sällskapets större silvermedalj måtte tilldelas faktorn å hans tryckeri, Karl Fredrik Wikman, för dennes 52 åriga värksamhet på boktryckerifackets område, däraf 20 är på firman G. W. Wilén & Co's officin, till hvilken ansökan bestyrelsen, enär densamma ej kunde finna bestämningarna i § 72 mom. a) af Sällskapets stadgar å förevarande fall tillämpliga, icke ansett sig kunna tillstyrka bifall; dock hade bestyrelsen trots sig böra, med afseende därå, att större silvermedalj vid ett föregående tillfälle, likartadt med detta, utdelats, till Sällskapets bepröfvande öfverlämna, huruvida samma belöning jemväl nu borde ifrågakomma; och beslöt Sällskapet enhälligt att afslå denna ansökan, hvaremot Sällskapet, godkännande bestyrelsen förslag i öfrigt, ville tilldela äfven faktorn Wikman Sällskapets mindre silvermedalj. Sålunda komme, på de grunder bestyrelsens protokoll för den 25 oktober § 14 angifver, följande personer att för långvarig och trogen tjänst erhålla:

a) Mindre silfvermedalj:

1. Faktorn Karl Fredrik Wikman.
2. Boktr. konstf. Wilhelm Fredberg.
3. " Karl Gustaf Westerlund.
4. " Karl Axel Ekqvist
5. " Johannesqvist.
6. " Fredrik Alexander Koskelin.
7. Drängfogden Karl Fredrik Wikström.
8. Trotjenaren Erik Granholm.
9. Fogden Reinhold Prähl.
10. Drängfogden Akusti Numminen
11. " Matti Koskinen.
12. Maskinisten Herman Mäkinen

b) Bronsmedalj:

1. Stalldrängen Henrik Karlsson.
2. Smeden Kustaa Olof Olin
3. " Albert Vitalis Olin.
4. " Knut Fridolf Olin.
5. Stalldrängen Kalle Kustaa Erkinpoika.
6. Drängen Erkki Wallenius
7. " Matti Mäntänpoika Laaksonen.
8. Gårdskarlen Karl Alfred Helminen.
9. Fogden Otto Wilhelm Jöblom.
10. Stalldrängen Otto Wilhelm Grönqvist.
11. Drängfogden Johan Ulrik Johansson.
12. Drängen Gustaf Tuomi
13. " Karl Leppänen.
14. " Herman Mäskinen.
15. Spanmålskarlen Juonas Antinpoika Lehtonen.
16. Drängen Kustaa Erland Joosepinpoika Rekola

c) Hederstecken i silfver:

1. Tjenarinnan Maria Helenius.
2. Drängen Otto Lämätäinen.
3. Hushållerskan Charlotta Olivia Erikintytär Jussila.
4. Hushållerskan Katarina Penttinen.

5. Tjenarinnan Mathilda Kaukkonen.
6. Mejerskan Sofia Henriksson.
7. Tjenarinnan Anna Johanna Miettinen.
8. " Wilhelmina Westerqvist.
9. Hushållerskan Anna Stina Stolt.
10. Trotjenarinnan Alva Paulina Järvinen.
11. Tjenarinnan Elin Wilhelmina Liljendal.
12. " Justina Jaakon tytär Rekola, hvilken sistnämnde äfven skulle af sin husbonde bekomma 1/2 dusin silfver teckedar, försedda med Sällskapets inskription.

§ 11.

Da det på föredragningslistan följande ärendet, val af ordförande i Sällskapet, nu till behandling företogs, anhöll agronomen Uno Bremer om ordet och anförde, sedan detsamma blifvit honom tilldeladt, på finska och svenska språken följande:

"Såsom för de flesta af Sällskapets medlemmar torde vara bekant, innehafves största delen af Finlands jord af egare till hemman, hvilkas areal icke öfverstiger 100 hektarer. Deras antal uppgår till minst 111,500, under det att större lägenheter egas af endast omkr. 1,100 godsegare. Dessa 99% af landets jordbrukare sakna en representant bland Sällskapets funktionärer, hvarför det vore synnerligen önskvärdt, att någon till det egentliga bondeståndet hörande person blefve invald till någon funktion inom Sällskapets bestyrelse. Liknande förslag hafva stundom blifvit gjorda inom Sällskapet, men hafva bemötts på ett sätt, som enligt min uppfatt-

ning icke kan vara egadt att bidraga till Sällskapets framtida framgång. Det är af öfverriktligt intresse för Sällskapets framtida gagnarliga värksamhet jag vågar framställa detta förslag, hvartill jag särskildt föranlåtes af att jag är född bland denna allmog och under tio år varit såsom tjänsteman bland den, samt senast varit representant i bondeståndet vid trene landtdagar."

Då något annat yttrande i saken icke gjordes, skred Sällskapet till val med slutna sedlar; och blef härvid senatoren L. Meckelin enhälligt återvald med 44 afgifna röster, för hvilket senatoren betygade Sällskapet sitt uppriktiga tack, yttrande den förmodan, att Sällskapet genom detta val velat sätta honom i tillfälle att mera än under det nu löpande året, hvarunder han varit upptagen af landtdagsgöröml och härmed sammanhängande arbeten, egna sig åt Sällskapets värksamhet.

§ 12.

Vid därefter väkställdt val af vice ordförande i Sällskapet, hvilken tillika är ordförande i bestyrelsen, återvaldes med 43 röster af afgifna 43 politisborgmästaren, lagmannen Ferd. Juselius; landbruksrådet M. von Haartman erhöå 1 röst.

§ 13.

Till medlemmar i bestyrelsen återvaldes kommunalrådet J. W. Marjalin med 36 röster och godsegaren Robert Hedenberg med 29 röster. Närmast i röstetal voro agronomen Arno Reuter med 7, godsegaren Karl Warri med 3 samt agronomen Uno Bremer med 1 röst.

§ 14.

Vid härå försiggånget val af suppleanter i bestyrelsen återvaldes länsveterinären d. Fabritius med 34 röster, hvarjämte godsegaren Eric Rettig invaldes med 32 röster i stället för statsrådet N. A. Dahlin, som afflyttat från orten. Närmast i röstetal voro statsrådet N. A. Dahlin, godsegaren, friherre Casper Wrede samt godsegaren Karl Warri, enhoar med 4 röster.

§ 15.

Till medlemmar i revisionskommissionen återvaldes de afgående: handlandene, kommunalrådet C. Fr. Junnelius och G. Hoffstedt, hvar dera med 18 röster.

§ 16.

Till suppleant i revisionskommissionen återvaldes med 20 röster afgående suppleanten, kaptenen A. Uggla.

§ 17.

Till medlemmar i Sällskapets delegation återvaldes: trädgårdsmästaren O. H. Gaffin, domkapitelsnotarien A. Malmgren, landskamreraren F. Edv. Stenvik, hofrättsassessorn Alex. Kumlin, doktor B. G. Hahl, bankdirektören L. Gestrin, enhoar med 15 röster, professorn C. J. Arkenius, godsegaren Eric Rettig och literatören J. Fr. Hagfors, enhoar med 14 röster, afvensom kommunalrådet C. G. Rosenberg med 9 röster. Närmast i röstetal voro fabrikssegaren, greve Aug. Eson Armfelt med 6 röster samt folkskoleinspektorn W. Weckman, hofrättsassessorn Hr. Jägerskjöld och friherre Casper Wrede, enhoar med 1 röst.

§ 18.

Till hedersledamöter beslöt Sällskapet

inkalla de vid senaste plenum föreslagna, af bestyrelsen med motivering förordade personer: direktören för Bjärka-Låby landtbruksskola i Sverige Ivar Insulander, redaktören för tidskriften "Landtmannen," sekreteraren vid Malmöhus läns Kongl. Lushållningssällskap Wilh. Flack samt professorn vid Landbohögskolan i Köpenhamn doktor B. Bang.

§ 19.

Till nya medlemmar i Sällskapet inbjudades genom balloting, hvarvid endast en hvit kula befans i den svarta urnan och en svart i den hvita:

- 1) Löjer, Frans, vicekonsul, Ekenäs.
- 2) Frack, Atle, handlande, Nådendal.
- ✓ 3) Ulund, Edvard, häradshöfding, Loimijoki, samt
- 4) Sundblom, Julius, literatör, Åbo.

§ 20.

Till nya ledamöter föreslogas:

- 1) Ullner, Constance, fru, Helsingfors.
- 2) Hannula, Edvard, kyrkoherde, Nådendal.
- 3) Rothström, Ivar, provinsialläkare, Å.
- 4) Ölander, Alfred, apotekare, Å.
- 5) Kummelin, Augustinus, rusthållare, Luononmaa.
- 6) Niemi, Frans, Å. Å.
- 7) Cronroos, August, Å. Å.
- 8) Lehtinen, J. R., konditor, Åbo.
- 9) Kittfooth, Arthur, fil. mag., godsegare, Pöytäla.
- 10) Ingmar, Märten, folkskola- och slöjdlärare, Åbo.
- 11) Rajalin, C. M., trädgårdsmästare, Åbo.
- 12) Kottbeck, W., godsegare, Tammerfors.
- 13) Wallén, Karl W. G., pastor, Borgå.
- 14) Mattkeisgen, Alarik, godsegare, Å.
- 15) Umgren, Selim, vicekonsul, Å.

- 16) Löderström, Gustaf, handlande, Borgå.
- 17) Wrede, Otto R., godsegare, friherre, Pikkis.
- 18) Wrede, Gustaf Oskar, Å. Å. Kimito.
- 19) Aminoff, Adolf, protokollsekreterare, Helsingfors.
- 20) Ramsay, Edvard, friherre, löjtnant, Å.
- 21) Carpelan, Rolf, Å. Å. Åbo.
- 22) Gadolin, Guido, öfverste, Åbo.
- 23) Furuhjelm, John, godsegare, löjtnant, Urdiala.
- 24) Rekola, Gustaf, bonde, Yläne.
- 25) Raatikainen, Maurits, bonde, Pöytä.
- 26) Saarelainen, Lauri, Å. Å.
- 27) Allén, Wilma, fru, Åbo.
- 28) Strähle, Helena, Å. Å.
- 29) Armfelt, Philip, greve, ingenjör, Åbo.
- 30) Wahren, Ernst, godsegare, Tammela.
- 31) Hellens, Oskar von, friherre, med. licent., H. fors.
- 32) Wadstein, Sven, godsförvaltare, Tammela.
- 33) Poppius, Alfred, fil. dokt., rektor, Åbo.

§ 21.

Att justera detta protokoll utsågos på förslag af ordföranden: lagmannen Ferd. Jusélius, lektorn G. A. Schultz samt godsegaren Wilh. af Fleurlin.

§ 22.

Sedan ordföranden förklarat plenum afslutadt, anhöll senatorn, friherre J. W. von Tröel, e-när detta plenum så att säga utgjort en fortsättning af föregående dags högtidlighet, att få uttala sin varma tacksägelse och sin hjertliga lyckönskan till Sällskapets ordförande, bestyrelse och sekreterare för det utmärkta sätt, på hvilket Sällskapets hundraårs jubileum blifvit anordnadt, och sade talaren, att han af den omsländigheten, att Sällskapets medlemmar mangrant rest sig från sina

platser, funne huru enhälligt de förenade
sig om denna tacksägelse.
Plenum afslöts härpå kl. 3 1/2 e. m.

In fidem.

E. J. Hansen

Fusteradt.

H. W. F. H. S. L. G. A. Schultz.

Bestyrelsens Protokoller

1897.

År 1897 den 15 Januari samman-
trädde K. Finska Hushåll-
nings sällskapet Bestyrelse
och närvaro därvid ordföran-
den hr. Juselius, ledamöterna
hrr. von Haartman, Hedenberg,
Marjalin och öfver samt
undertecknad sekreterare.
Kamreraren Tohla var af sjuk-
dom förhindrad att närvara.

§ 1.

Protokollet för den 13 December för-
lidet är upplästas i och för justering.

§ 2.

Föredrogs en från Landtbruksty-
relsen ankommen remiss resolution
af den 19 December sistlidet är N: 1671,
hvaruti Landtbrukstyrelsen infödrar
Bestyrelsens utlåtande med anled-
ning af Jordbruksexpeditionens förslag
om indragandet af den ena ambu-
latoriska länemijerskefjinsten i Öbo och
Björneborgs län och användandet
af det därigenom ledigblifna ansla-
get, stort 1,000 mark, till aflönandet
af den kreaturskötare konsulent, för
hvars anställande Bestyrelsen i bref
af den 7 sistlidne Oktober anhallit om
ett anslag till enahanda belopp, och
uttalade Bestyrelsen enhälligt den
äsigtt att den ifrågavarande indrag-
ningen vore ett svårt slag i kanner-
ligen för de mindre ladugårds och
mjeriegårarne, hvilka, ju mera kom-
munkationerna utvecklas, blifva i

behof af den undervisning de af
länsmijerskorna ^{Kommun} erhållit och då
äfven de större ladvärdar och me-
jeriegarene nog samt äro i behof
af råd vid sin kreatursafvel och
mjerihushållning, för hvars erhå-
lande de helst önska anlita perso-
ner med så omfattande fackman-
na insigter i dessa ämnen, som man
endast kan vänta att förefinnas
hos därför utbildade konsulenter, be-
slöt Bestyrelsen söka afböja reali-
serandet af det af Jordbrukskapedi-
tionen nu ifrågasatta förslaget.

§ 3.

Föredrogs en skrifvelse från
Landtbrukstyrelsen af den 29
Septem ber N: 1114, hvori Landtbruk-
styrelsen anmodat Bestyrelsen att
träda i underhandling med re-
derierna för de ångbåtar, som
sommartid transportera smör
till Hango, för att smör skulle
bredas en mera tid och ändamåls-
enlig transport och meddelade sek-
retären, att han, jämlikt Bestyr-
sens uppdrag, ej allenast underhand-
lat med kommissionärerne för ifrå-
gavarande båtar härom, utan äfven
haft frågan till dröfning vid elbo-
lans jordbrukare klubb senaste sam-
manträde. Såväl kommissionärerne
som jordbrukarklubben hade en-
stämigt uttalat sig för att någon
ändamålsenligare transport

för smöret ä de nu därför begär-
nade båtarna ej kan åstadkom-
mas, såvida nya båtar ej byggas
för detta ändamål eller de gamla
där till äro inredas; och framhölls
af jordbrukare klubbens samman-
träde af flera där närvarande mje-
riegare att transporten, sådan den
 varit ordnad t. ex. af ångbåten "Elina",
hvilken båt företrädesvis användts
för smör transporten till Hango, varit
ganska bra, men att smörets behand-
ling i Hango, sedan detsamma
lossats, lämnat åtskilligt öfrigt
att önska, hvarföre äfven framhölls
önskvärdheten af att den person
därstädes, som är anställd för ord-
nandet af de periodiska smör-
utställningarna, äfven skulle
få sig om betroddt, att sörja för
smörets ändamålsenliga behand-
ling tills emottagaren omhänder-
tagit detsamma och beslöt Besty-
relsen att en svarsskrifvelse i antyd-
t syfte skulle till Landtbrukstyr-
sen afsläpas.

§ 4.

Föredrogs en skrifvelse från
Guvernören i länet hvilken här
intogs under:

Sigur Guvernör.

och skulle sekretären ställa sig den
samma till efterfärdelse.

§ 5.

Härpå föredrogs en skrifvelse från

Direktion för myntvärdet af den 31 sistlidne December N° 165 uti hvilken skrifvelse Direktion anholder om att myntvärdet måtte godtgöras för metallknotnaden för ett par ti medaltjer och hederstecken i silver och brons, som Sällskapet erhållit, utgörande tillsammans lagett 485 mark 27 penni, hvilket belopp Bestyrelsen beslut att till Direktion remittera.

§ 6.

Med anledning af en från Direktion för Wasa läns Landtbruks-sällskap ankommen skrifvelse af den 18 sistlidne December N° 1425, hvilken här under

Sign Wasa

intogs, beslut Bestyrelsen godkänna det i skrifvelsen gjorda förslaget om anordnandet af landtbrukare möten, men inredan Bestyrelsen ej kunde godkänna Direktionens förslag om tillsättandet af det ifrågarörande bredningsutskottet, beslut Bestyrelsen, att sekreteraren privatim skulle tillkänna Direktionen med förslag om, att bredningsutskottet skulle utlös af resp. Landtbruks och Hushållningssällskaps Bestyrelser bland åtta af Wasa läns Landtbruks-sällskaps Direktion föreslagna representanter för landets åtta läns landtbruks- och Hus-hållningssällskap.

GUVERNÖREN

öfver

Åbo och Björneborgs län

med

Åland.

LANDSKONTORET.

Åbo, den 29 December 1896.

N° 4223.

Sign. Guvernören Den 4
Ark. p. 4 Januari 1897

Till Bestyrelsen för Kejsarliga
Finska Lushållningssällskapet.

Sedan Jordbruks-Expeditionen i Kejsarliga Senaten uti skrifvelse af den 16 innevarande December anmodat mig för utförande af kontroll deröfver att, vid utbetalning af anslagen för mejeriskolorna i länet, innehafvare af sådan skola tilläfvantyras icke må tillgodokomma högre belopp än honom, enligt kontrakt och förordnanden, i anseende till vid skolan förefintligt elevantal, rätteligen tillbörligt att vid anslagens utbetalande vederbörligt intyg företes öfver elevantalet vid skolan, så har jag äran härmed anskallia att Bestyrelsen behagade vid requisitionen af anslaget för den under Bestyrelsens inseende stående mejeriskolan å Öfverby gård i Björne socken meddela uppgift å antalet elever i skolan vid tiden för requisitionen.

Urm. Trauer

P. P. P.

Sign. Long.

*Dr 247
Ant. p. 21 Decemb 1896*

DIREKTORN

för

KRONOBORGS LANDTBRUKSINSTITUT.

Till Kejsertliga Finska Hushåll-
ningssällskapet.

Kronoborg, den 18 Decembris 1896.

Direktionen

för

Wasa läns Landbrukssällskap.

Sign. Wasa.

*Dr 22
Ant. p. 14 Jan 97*

Till Kejsertliga Finska Hushåll-
ningssällskapet.

Nikolaistad,

den 18 December 1896.

N° 1495

Sedan vid förstärkta Landtbruksstyrelsens senaste sammanträde af konsultativa ledamoten för Wasa och Uleåborgs län fråga blifvit väckt om anordnandet af *landtbrukaremöten*, vid hvilka hushållnings- och landtbrukssällskapen i landet genom utsedda delegerade samt landets jordbrukare och för landthushållningen intresserade personer vore i tillfälle att efter vissa mellantider, exempelvis hvar annat år, sammankomma för att utbyta åsigter och jmföra vunna erfarenheter uti landthushållningen rörande frågor, upptaga och diskutera förslag till åtgärder för modernäringens höjande m. m. s., och förstärkta Landtbruksstyrelsens flertal ansett dessa möten, som utan gensägelse erkändes vara af behovet påkallade, böra erhålla en alldeles privat karaktär och derföre lämpligast kunde anordnas af hushållnings- och landtbrukssällskapen i landet, så får Wasa läns landtbrukssällskaps direktion, som för sin del varmt omfattat förslaget, ej mindre till följd häraf, än ock till följd af en inom förstärkta Landtbruksstyrelsen uttalad antydan, att initiativ i saken kunde utgå från detta sällskap, härmed vördsamast inbjuda ärade Direktionen att jemte öfriga hushållnings- och landtbrukssällskap i landet skrida till åtgärder för åstadkommande af sådana landtbrukaremöten.

Då behovet och gagnet af muntliga öfverläggningar emellan fackmän, isynnerhet på landthushållningens så mångsidiga och i stark utveckling stående gebit, är ovedersägligt, så vågar direktionen hoppas att saken i fråga talar bäst för sig sjelf och att den hos ärade Direktionen skall vinna det omhuldande den för dess realiserande är i behof af och väl förtjenar. Direktionen öfvergår derföre till antydande af de åtgärder, hon tänkt sig såsom de första i sådant syfte, men vill, för att ej varda missuppfattad, uttryckligen pointera att det, som här framlägges, endast får anses som välmenta förslag, hvilka härmed underställas ärade Direktionens bepröfvande.

Om, såsom man tänkt sig, landtbrukaremötena skola anordnas och sammankallas af hushållnings- och landtbrukssällskapen gemensamt, så måste en korporation som representerar sällskapen åstadkommas och dess första uppgift blifva att utarbета förslag till stadgar för mötena, föreslå intervallernas längd, mötesort och tid, m. m., m. m. Detta beredningsutskott, som lämpligen kunde bestå af fem personer, har direktionen tänkt sig tillsatt sålunda, att hvarje sällskap genom sin direktion väljer fem ledamoter i utskottet och meddelar Wasa läns landtbrukssällskaps direktion hvilka sällskapet valt; nästnämnda direktion, som innan dess utsett jemväl sina kandidater i utskottet, hopsummerar sedan de afgifna rösterna, hvarefter de fem personer, som erhållit flesta

sällskaps kallelse, ingå såsom ledamöter i utskottet, hvilket anses representera alla till saken medverkande hushållnings- och landtbrukssällskap. Detta utskotts afgifna förslag underställas sedermera resp. sällskaps granskning.

Vidare föreslås, att utskottet sammanträder i Helsingfors stad på kallelse af den ledamot deri, som fått de flesta rösterna (eller, vid lika röstfall, den lotten träffar); att utskottet eger utse ordförande inom sig; att utskottets ledamöter ega beräkna sig 12 mark i dagtraktamente och reseersättning för 2:dra klass pr jernväg eller 28 penni kilometern pr landsväg, samt att kostnaderna för dessa förberedande åtgärder förskottsvis utbetalas af Wasa sällskapet och sedan fördelas pro rata parte emellan sällskapen.

Slutligen vågar direktionen vördsamt anhålla, att innan nästkommande februari månads utgång få emottaga ärade Direktionens svar på denna inbjudan, och i händelse det blir, såsom direktionen förvisso hoppas jakande, inom samma tid underrättelse om utskottsvalet.

På direktionens vägnar:

Edw. Björkenheim.

Aug. Malm.

Sign Long.

*In 247
Ant. p. 21 Decemb 1896*

DIREKTORN Till Kejsertliga Finska Hushållnings-
sällskapet.
KRONOBORGS LANDTBRUKSINSTITUT.

Kronoborg, den 18 December 1896.

N. 590.

Jernlikt hvad t.f. Direktorn Alfred Grönvall, hvilken under min tjenstledighet från November månad 1895. intill utgången af Oktober månad 1896. handhaft direktorsbefattningen vid Kronoborgs landtbruksinstitut, för mig omnämnt, har Kejsertliga Hushållningsfällskapets Thulinska stipendiat vid institutet Hjalmar Simander från Orimattila socken under sistlidne Juni månad lemnat institutet för att biträda sin fader vid skötseln af hans jordbruk samt mid Sällskapets begifvande efterträdfits såsom stipendiat af Otto Wilhelm Hurme från Lundo socken. Lika så samt af enahanda anledning har Thu-

linske stipendiaten Onni Niiranen i lö-
jan af nästviikne Juli månad afgått, dock
utan att efterträdare för honom i stipendiet
af förmånerna föreslagits.

Hos Kajsersliga Hushållningsfälls-
ket får jag härmed nu värdsammast
hålla om åtgärd derhän att bemälda stipe-
diaters oguldne elevafgifter till institutet
för Hjalmar ^{Sjögren} Niiranen och hans efterträda-
re Otto Wilhelm Hurme för tiden från 1. Maj
1896. till 1. Maj 1897. = Fmk 240:— och Onni Niira-
nens för Maj och Juni månader inneva-
rande är = Fmk 40:— beloppet med tillsamman-
lagdt tvåhundraåttio (280.) mark utan
ordnad och till mig öfversänds.

A. E. Long.

§ 7.

Föredrogs en skrifvelse från Di-
rektorn för Kronobergs landtbruks-
institut af den 18 siollidne December
N° 590 hvilken här intogs under

Sign Long.

bestöts att till honom skulle öfversän-
das 280 mark.

§ 8.

Uti en skrifvelse från Konstflits
föreningen, åtföljd af en redovisning
öfver vid utställningen i Kiochnij-
Korgorod försälda arbeten från
Sällskapets stöjdokola, uppgående
det för dessa inkasserade beloppet
till 152 Rub. 27 kop. eller à kurs 2.67 till
406 mark 56 penni, hvilket belopp äfven
med följde skrifvelsen, meddelar
föreningens ordförande hr. general
J. Lindfors att vid utställningen
förkommit ett hvilostäcke värderadt
till 25 mark. Då konstflitsföreningen
ej tagit någon provision för försälj-
ningen af Sällskapets arbeten beslöt
Bestyrelsen att densamma ej heller
skulle behöfa ersätta det förkommas
värde.

§ 9.

Jämte en skrifvelse från mje-
ri mötet i Hangö 1895 fick Sällskapet
emottaga dess andel i behållningen
i detta möte med 165 mark 57 penni,
hvilket skulle observeras som inkomst
i anslaget af den 1 Maj 1861.

§ 10.

Beträffande Länemejerskornas Augusta Karlssons och Selma Heinons samt ploginstruktören Gustaf Wallgrens berättelser öfver deras värksamhet under sistlidne år, hvilka varit på cirkulation, beslöts att dessa skulle till Landtbrukstyrelsen i vederbörlig ordning insändas. Länemejerskan Karlsson skulle tillskrifvas att Bestyrelsen ej kunde godkänna hennes förslag, att såsom belöning för ändamålsenlig ladugårds eller mejeriskötsel skulle i st. f. mejeriredskap utdelas ett dess värde motsvarande penningbelopp, utan skulle i den händelse vederbörande pristagare ej skulle vara i behof af något mejeriredskap, honom tilldelas något jordbruksredskap såsom krostmaskin, fjäderharf eller något sådant, hvaraf han vore i behof.

§ 11.

Länemejerskornas reseräkningar uppgående: Augusta Karlssons till 207 mark 62 penni och Selma Heinons 66 mark 55 penni, skulle såsom granskade och godkända utbetalas.

§ 12.

Enär kamreraren Luchlas hälsotillstånd fortfarande satte honom ur stand att själf sköta sin befattning beslöt Bestyrelsen på förslag af ordföranden att under tecknad sekreterare skulle bemyndigas att under

kamrer Luchlas ansvaret biträda honom i skötandet af hans tjänst.

§ 13.

Bestyrelsen beslöt fördela funktionerna sig emellan sålunda att: kommunalrådet och majoren skulle öfvertaga hussainspektörs befattningen, landtbruksrådet och årtman granska inkommande räkningar och hafva uppsigt öfver Sällskapets gård samt godsägaren Hedenberg vara inspektör för Sällskapets slöjdskola.

§ 14.

Sekreteraren meddelade att han i anledning af fröken M. Tamelander med läkareintyg styrkta, i Helsingfors inträffade sjukdom nödgats äfvensom underlärares hvarstades timade sjukdom nödgats utsätta slöjdskolans öppnande till den 20de dennes, hvilket godkändes.

§ 15.

På förslag af sekreteraren bemyndigade Bestyrelsen inspektorn och föreståndarinnan för slöjdskolan jämte sekreteraren att antaga lärarinnorna i linnesömnad i st. f. kaptenen O. Hjort, som vid senaste termins afslutning anmält sig sinnad att afgå.

§ 16.

Föreståndarens för Kemiska och Frökontrollstationen hr. magister Uno Collans uttalande med anledning af Landtbrukstyrelsens förslag

till reglemente för stationen, skulle
sändas på cirkulation, hvarjämte
till drätselkammaren skulle afstättas
en skrifvelse med anhängan om
utanordnandet af cbbi stads bidrag
för sistlidet år för underhållet af
nämnda station, 2000 mark, genom
hvilket anslags utbetalande, såsom
här under

Sign. Collan.

bilagda, utan anmärkning gran-
skade redogörelse öfver stationens
inkomster ^{och utgifter} under sistlidet år vid-
handningifver, densamma nettob-
hållning uppgår till 5,502 mark
63 penni.

§ 17.

Med anledning af ett af hr. kom-
mandörädet G. W. Edlund gjort an-
bud, om förläggandet af doktor G.
Grotens felts till finska öfversatta arbete
"Om hållbarheten hos helmjölk etc.", gä-
ende detta anbud ut på, att hr. Edlund,
emot att han af Sällskapet erhåller
manuskriptet och ~~skrifterna~~ gratis,
skulle utan någon ersättning trycka
arbetet i det antal exemplar honom
för godt synes, hvarutöfver han er-
bjöd sig, att lämna ^{utan ersättning} åt Sällskapet
50 ex. af arbetet ^{utan ersättning} gratis, beslöts att till-
skrifva honom med underrättelse
att Bestyrelsen antagit detta anbud,
och skulle kontrakt om utförandet
af detta arbete med honom omedel-
bart uppgöras.

§ 18.

Fröken Elba Böckers anhängan om
att få räntan af sitt lån nedsatt från
6 till 5% godkändes, gällande denna
nedsättning från 1 innevarande Januari.

§ 19.

Sekreteraren anmodades att efter

Åbo Kemiska

och

Frökontrollstation

Sign. Collan.

Åbo, den 15 januari 1897.

Redogörelse för Kemiska och Frökontrollstationens ekono-
mi under år 1896.

<u>Inkomster:</u>	på kemiska analyser	Ink 1397.00
	på frökontroll & plombering	" 1357.85
	Anslag från Hushållningsrådet	" 3000.00
	Summa	Ink 5754.85

<u>Utgifter:</u>	för stationens underhåll	Ink 1652.22
	Hyra för lokalen	" 600.00
	Summa	Ink 2252.22

<u>Behållning:</u>	Inkomster	Ink 5754.85
	Utgifter	" 2252.22
		" 3502.63
	Åbo stads anslag	" 2000.00
	Behållning	Ink 5502.63

Åbo den 15 januari 1897.

Uno Collan

till reglemente för stationen, skulle
sändas på cirkulation, hvarjämte
till drätselkammaren skulle afstättas
en skrifvelse med anhängan om
utanordnandet af chto stads bidrag
för sistlidet år för underhållet af
nämnda station, 2,000 mark, genom

Omständigt redogörelse har i de
af mig, på begäran af föreståndaren
för Kemiska och Trökontrollstationen
blifvit granskad och har jag därvid
funnit densamma till alla delar öf-
ensstämmande med de vid stationen
förda journaler, hvilket härmed in-
tygas.

Sto, den 15 Januari 1897.

Arthur Mier

§ 18.

Fröken Elfa Böckers anhängan om
att få räntan af sitt lån nedsatt från
6 till 5% godkändes, gällande denna
nedsättning från 1 innevarande Januari.

§ 19.

Sekreteraren anmodades att efter
öfverenskomme med Sällskapets
ordförande, senator L. Chekelin, utsätta
plenum till någon dag i slutet af in-
stundande Februari månad med följande
föredragningslista:

1. Från Kejserliga Senaten ankomna
skrifvelser.
2. Från Landtbrukstygelsen ankomna
skrifvelser.
3. Berättelse om användandet under
år 1895 af särskilda statsanslag.
4. Framställningar och meddelanden
af Styrelsen.
5. Sällskapets budget för år 1897.
6. Förslag till utmärkelser för landt-
mannaidoghet och annan medborg-
erlig förtjenst.
7. Förslag till utmärkelser för långvarig
och trogen tjenst.
8. Inskallandet af nya ledamöter.
9. Förslag till nya ledamöter.
10. Val af justeringsmän.

§ 20.

Sekreteraren meddelade att han be-
ordrat läne mejerikan Augusta Karlsson
till bönderna Salomon Kaperois och
Viktor Gosara i Norrmarch-ätgården
godkändes.

§ 21.

Med anledning af ett från Landt-

bruksstyrelsen anländt korrespondenskort, hvori nämde styrelse anhöll om att få sig tillsändt berättelse om Sällskapets värksamhet under år 1895, meddelade sekreteraren, att han allaredan svarat därå och meddelat, att denna berättelse jämlikt Sällskapets beslut utkommer under denna vår jämte berättelsen för Sällskapets värksamhet under år 1896, men i händelse Landtbruksstyrelsen önskade få del af densamma tidigare, anhöll sekreteraren att få uppgift till hvilka delar sådant var behöfligt, då han om detta var gärligt, skulle tillsända Landtbruksstyrelsen de önskade uppgifterna.

§ 22.

På förfrågan af sekreteraren, huruvida honom ur Sällskapets fonder skulle kunna beviljas ett lån stort tiotusen (10,000) mark mot 5% ränta och proprié borgen af hrr magister Uno Collan, fabriksör Weli Olson, borgmästaren i Fredrikshamn Ivar Gabriel Olsson samt med. licentiater Axel Lennart Stråhle, afgaf Bestyrelsen härå ett gånkande svar.

§ 23.

Beslöts att, när hofslagsskolefonden genom det tillskottsanslag af 1,000 mark, hofslagsskolan fått sig af Styrelsen från den 1 Oktober förlidit ^{indrag} ar, utvisade en behållning af tvåhundra femtio (250) mark, denna behållning skulle till Jordbruksanslaget ^{åter} öfverföras. — Likaså skulle

jämlikt budgeten för detta är ettusen (1,000) mark öfverföras från Slöjdanslaget till Enskilda fonden, såsom utgörande hyra för väfskolans lokal.

In' fidelem
R. J. L. L.

År 1877 den 4 Februari samman-
trädde K. Finska Huskällnings-
sällskapet Bestyrrelse och när-
varo därunder herr. Marjalin som
fungerade som ordförande,
Hedenberg och Fabritius samt
undertecknad sekreterare.

§ 1.

Med anledning af kamreraren
V. Lehtas den 2 i denna månad ti-
made fränfälle beslöt Bestyrrelsen att
en krans skulle af hr. kommunalrå-
det J. W. Marjalin nedläggas på hans
graf samt att densamma skulle för-
ses med följande inskription:

Att Viktor Lehta - En tacksam hets-
gärd för mångårigt ^{plugg} troget arbete
af K. F. Huskällningssällskapet.
Kransaderna skulle påföras Enskilda
fonden.

§ 2.

Bestöts att vikariatet för ^{kamrerare} Genoten
ej skulle anslås lidigt, utan att un-
dertecknad sekreterare skulle få om-
händerhafva detsamma tills Genoten
blefve ordinariter beatt.

In fidem
E. Fabritius

Agrikult.

Om 55.

ank. den 13 Febr. 1897.

Sign. Collan.

Till Bestyrrelsen för K. F. Finska
Hushållningssällskapet.

Sedan Landbruksstyrelsen till Bestyrrelsen
för K. F. Hushållningssällskapet öfversänt
en afskrift af den af Landbruksstyrelsen
för Agrikultur- och Handelskemiska Labora-
toriam i Helsingfors den 28 April 1896
fastställda instruktion, och samtidigt i skrif-
velse af sagda dag hos Bestyrrelsen hem-
ställt om huruvida icke denna, med afseende
på den stora vikten af att likformiga
undersökningsmetoder blefve vid i landet
befintliga, till allmänhetens tjänst stående
undersökningslaboratorier tillämpade, kunde
finna skäl förekomma att för den af K.
F. Hushållningssällskapet härstädes underhåll-
na Kemiska och Frökontrollstationen faststäl-
la en dylik instruktion, har Bestyrrelsen
med anledning häraf velat afförda mig
utlåtande i frågan; och får jag därför
vördsamt anföra följande:

Om de personer, hvilka utsatts till fö-
reståndare för de med offentliga medel
understödda, till allmänhetens tjänst stän-
de laboratorierna uti landet, torde väl
a priori få förutsättas att de besitta den

insikt och det omdöme att de vid utförande af dem ombetrodda undersökningar tillämpa endast fullt tillförlitliga och allmänt godkända analysmetoder. Redan möjligheten af obehaget att se riktigheten af sina analysresultat bestridd genom af annan sakning utfärdadt analysintyg bör, om icke annat gör det, drifva undersökningskomiten att i anlydt hänseende iakttaga nödig omsorg. Betraktad endast ur denna synpunkt kunde därför behöfligheten af en föreskrift om undersökningsmetoder, hvilka i hvarje skilda fall böra komma till användning, sättas fråga, så mycket mer som resultatet af undersökningen i alla fall icke allenast beroende af den använda metoden, utan lika hög grad af den omsorg, med hvilken undersökningen utförts.

Emellertid måste vid undersökning af för jordbruket viktiga produkter (och de är till dessa instruktionen i fråga så god som uteslutande tager hänsyn), nämligen konstgjorda gödselämnen, födermedel och särskildt provoror, icke så få, mer eller mindre konventionella principer, metoder och beräkningssätt komma till användning, och är det uppenbart att i dessa fall en öfverensstämmelse i förfaringssättet vid olika laboratorier i landet ur alla synpunkter är i hög grad önskvärd. Om också en dylik öfverensstämmelse hos oss, där för närvarande endast tvänne för allmänheten afsedda agrikulturmiska laboratorier äro i värksamhet, utan svårighet kan ge-

nom privat öfverenskommelse mellan föreståndarens ivägbringas, och äfven faktiskt varit i alla hufvudsakliga punkter rådande, kan emellertid icke gärna någon praktisk olägenhet tänkas uppkomma för undersökningslaboratorier genom att de vid de samma hittills tillämpade metoder och principer närmare preciseras i en af öfverordnad myndighet fastställd instruktion, förutsatt att denna instruktion, särskildt hvad undersökningsmetoderna beträffar, icke fördjupas sig i onödiga detaljer eller på något sätt ställer hinder för laboratorierna att i skilda punkter modifiera metoderna i den mån vetenskapens framsteg och den praktiska erfarenheten göra detta af nöden. Jag vill genast framhålla att i dessa afseenden inga principiella anmärkningar kunna mot instruktionen i fråga göras.

Utom de uti instruktionen ingående föreskrifterna om analysmetoderna, hvilka närmast beröra endast kemisten, den laboratorien anlitande allmänheten däremot endast i den mån de utgöra en garanti för att godkända undersökningsmetoder vid undersökningarna tillämpas, innehåller instruktionen ytterligare föreskrifter, hvilka dels (Kap. I. Om provor och deras uttagande) hufvudsakligen hafva betydelse för köparens och säljares rätt gentemot hvarandra, såvida denna rätt skall genom undersökning utrönas, dels (exempelvis §§ 37, 38, 40, 45) kunna lämna undersökningsstationen värksamt stöd gentemot öfverdrifna och obilliga anspråk från allmänheten, samt förekomma miss-

tänkar om godtycke eller oeginhel från undersökarers sida. Att dessa regler fixeras uti en vederbörligen fastställd instruktion kan endast bidra att förläna dem tillbörlig stadga och auktoritet.

På grund af anförda skäl får jag därför i princip tillstyrka att Bestyrrelsen ville för Kemiska och Frökontrollstationen i stället fastställa en med den af Landbruksstyrelsen för Agrikultur- och Handelskemiska Laboratorium i Helsingfors i hufvudsak lika lydande instruktion. Jag gör detta mycket hellre, som jag genom kallelse af Landbruksstyrelsen i December 1895 varit i tillfälle att jämte föreståndaren för Agrikultur- och Handelskemiska Laboratorium i Helsingfors, Dr. A. W. Forsberg, och Lektorn vid Medisinala Institut, prof. A. Kindell, diskutera de regler och metoder, hvilka borde genom den nu i fråga varande instruktionen fastställas och föreskrifvas, och denna af i hufvudsak utgör resultatet af våra öfverläggningar och öfverenskommelser.

Om jag dock tillåter mig några anmärkningar mot den föreslagna instruktionen beror detta på att Landbruksstyrelsen senare i det af oss utarbetade förslaget vidtagit vissa ändringar och gjort tillägg, hvilka alla visserligen endast beröra detaljfrågor, men hvilka enligt min mening icke äro lyckligt funna, och hvilka jag därför icke kan med godt samvete understöda:

Till § 5:

Minimitiden för profs förvarande torde

såvida jag kan minnas, af oss föreslagits till 6 månader. Då några reklamationer beträffande en vara knappast torde i afseende på förlifvet kunna göras gällande efter så lång tid som 1 år, icke håller här afseende på handelsvaror i allmänhet kunna så länge förvaras utan förändring, böra 6 månader för prof och bevarande i laboratoriet vara fullt tillräckliga. Frågan är för öfrigt af mindre betydelse; dock förutsätter den af Landbruksstyrelsen fastställda termen att laboratoriet disponerar öfver tillräckligt utrymme och tillräckligt antal lämpliga kärl för förvaringen af profen.

Till § 30

Beträffande frågan om hvilka i fröproff förekommande främmande frön böra anses såsom "svårare ogräsfrön" synas meningarna något variera. Då i attesterna öfver undersökning af frövaror utom den i viktsprocent bestämda totalmängden af i fröet förekommande ogräsfrön i allmänhet öfver arten af de hufvudsakligen anträffade ogräsfröna angifvas, och attesterna därför lämna en i detta afseende fullt tillräcklig föreställning om det undersökta fröets beskaffenhet, synes den sundaste principen vara att med mycken sparsamhet och endast på verkliga vägande skäl stämpa vissa af dessa ogräsfrön såsom "svårare" eller farliga, och uppräknat samt i attesten särskildt angifva deras antal på kilogram af frövaran. En

jordbrukare med botanisk kunskap och omdöme skall af uppgiften om de i en prövara ingående ogräsfrönas total mängd och art kunna bestämma huruvida de samma kunna blifva farliga eller ej. En person med mindre säker omdöme skall åter af en uppgift om förekomsten af t. ex. några hundra onidigtris såsom "svårare" betecknade ogräsfrön (hvilka i själva verket icke behöfva vara på något sätt farliga) ta sig förledas till ett fullkomligt oriktigt omdöme om varans i fråga beskaffenhet.

Landbruksstyrelsen synes utgå från andra förutsättningar. Den samma hänförelse till den af oss, i närmast anslutning till de för tre skandinaviska länderna gemensamt antagna reglerna utarbetade förteckning ytterligare föga ett tiotal fröarter, hvilka böra såsom "svårare" anses.

Jag vill bland dessa särskildt förhålla: alla arter af släktena Rumex (syra), Chenopodium (molla) och Plantago (groblad), och trokar icke att såsom min bestämda åsikt förklara dem alla vara fullkomligt oskyldiga i frövara. Den vanliga åkersgran (Rumex acetosella) äfvensom svinsmollan (Chenopodium album), hvilka båda, i förbigående sagdt, äro fullt användbara som foderväxter, höra till våra vanligast förekommande ogräs. Insås ett flätt

med t. ex. timotejfrö skola, oberoende om dessa ogräs funnits i det utsädda fröet eller ej, de samma ofelbart infinna sig såvida det insädda fjältet är i dålig växtkraft eller illa skött; är fjältet i god växtkraft skola de likaså säkert undanträngas. Samma anmärkning gäller i mel eller mindre grad arterna af släktet Plantago; den i frö vanligast förekommande arten, P. lanceolata har till och med försöksvis blifvit i Tyskland odlad som foderväxt; här skulle samma växt stämpas såsom svårt ogräs! Hvad arterna Rumex domesticus och R. crispus beträffar torde de lika litet kunna anses farliga, utan förföljas de påtagligen hufvudsakligast af rent estetisk hänsyn.

För Ranunculus-arternas allmänna uppträdande hos oss är deras fröns i regeln ytterst sparsamma förekomst i utsädesfrö af rakt ingen betydelse. Hufvudskälet till "prickningen" af de nämnda växternas frön torde väl förblifva ranunklernas gula blommor.

Frön af Rhinanthus major (hvilka af Landbruksstyrelsen sannolikt upptagits ur den skandinaviska förteckningen) förekomma icke och kunna öfverhufvud icke, på grund af storlek och byggnad, förekomma i de hos oss allmänna brukliga utsädesfröna.

Likaså torde utan förlust de båda Anthemis-arterna äfvensom Botanocera vulgaris kunna strykas från listan.

Enligt hvad jag från privat håll
har bekant har Landtbruksstyrelsen,
grund af mot dess förteckning gjorda
anmärkningar såsom experter hört trän-
ne erfarna botanister, Prof. Fr. Elfvig
och Lektor A. Mela, och hafva bå-
da utan tvifvel ansett särskildt Ru-
max acetosella, samt alla arter af släk-
tena: Chenopodium, Plantago, Ranun-
culus kunna saklöst utlämnas. I alla
fall kvarstå de samma nu i förteckning-
en utan att skälen därför kunna an-
ses klara.

Jag har något utförligt berört den-
na punkt emedan den synes mig vara
af allmänna betydelse. Såsom erfaren-
heten visar, innehåller vårt inhemska
frö i allmänhet mera ogräsfrön än
under gynsamare förhållanden od-
ladt utländskt. Likaså visar erfaren-
heten att det fördelaktigaste är att in-
så fälten med inhemskt frö, såsom va-
rande bördigast. Nu innehåller t. ex. finskt
timotejfrö alltid frön af Rumex acetos-
sella i mer eller mindre grad, och kan
icke genom rensning befrias från de sam-
ma. Köpare skola därför genom ett o-
nödigt framhållande af denna blomsta-
dighet afskräckas från att använda finskt
frö, hvilket står i fullkomlig strid med
deras verkliga intresse. Attesten har så-
ledes endast vilseledt köparen, hvilket
naturligtvis är motsatsen af hvad med
attesten afses. För hvarje samvetsgran-

frökontrollant måste det bli mer än motbju-
dande att tvärtemot bättre vetande utfär-
da dylika attester.

Till § 47:

Skälet på grund af mellan Bestyrelsen
och mig gällande kontrakt icke personli-
gen berörd af frågan, kan jag ej under-
låta att påpeka det opraktiska, oftast
sannolikt utförbara i åliggande för fö-
reståndare att inom Januari afgifva be-
rättelse för föregående år. Mot slutet
af året och i Januari inkomma van-
ligtvis en massa fröundersökningar, hvil-
ka ofta knapt kunna slutföras inom
Januari. Denna punkt i paragrafen
måste oftast förbli en död bokstaf.

Förteckningen öfver de kategorier
under hvilka de till undersökning insända
proffren böra inordnas är troget, ja alt-
för troget kopierad ur instruktionen
för de svenska kemiska stationerna. Rub-
rik 2, jordförbättringsmedel, hvilken hos
oss är efter år komme att följas af
satsen: "Dylika ha för året icke
inslämnats till undersökning", kan saklö-
sa utelämnas eller sammanslås med rub-
rik 1, jordarter. Rubrik 9, hvilken kom-
mer att omfatta de mest heterogena
saker, kunde lämpligen delas. Sist och
slutligen har en rubrik: "Frövaror" bort-
glömts, hvilken hos oss representerar kan-
ske hälften af arbetet vid laboratori-
erna. (Uti Sverige finnas skilda in-
struktioner för kemiska stationerna och
för Frökontrollstationerna; däraf bort-

lämningen !)

Till § 49.

Denna är åter en trogen kopia af de för Sverige gällande föreskrifterna. Beträffande den föreskrifna "analysboken" är densamma en synnerligen opraktisk anordning, och dessutom fullkomligt obeköpflich. Endligt min åsikt är det endast en fördel om föreståndare för kemiskt laboratorium så litet som möjligt betungas med onödig bokföring, och i stället får tillfälle att rikta sin uppmärksamhet åt andra håll. Det blefve till slut dock föreståndaren ensam, som fingo något att noggrannare studera dessa olika journaler.

Af ofranstående framgår att jag i princip obetingadt understöder Landtbruksstyrelsens hos Bestyrelsen gjorda hemställan; lika obetingadt motsätter jag mig däremot principen att Landtbruksstyrelsen kategoriskt föreskrifver de metoder, som stationerna hafva att följa; ur denna princip kan ingen fördel för stationerna uppstå. Jag vore därför tacksam om Bestyrelsen ville taga hänsyn till de af mig mot förslaget gjorda anmärkningar och eventuellt ville af kompetent person låta granska dem.

Till slut tillåter jag mig hos Bestyrelsen föreslå, att, såvida och när gemensam instruktion för laboratorier

na i Åbo och Helsingfors fastställas, äfven den för Helsingfors gällande taxa, hvilken icke väsentligen skiljer sig från den för härvarande stations, blefve äfven för denna antagen.

U. Collan

40.
Ar 1897 den 22 Februari sam-
manträdde H. Finska Hus-
hållningssällskapets Besty-
relse och närvaro därvid hrr.
Marjalin som fungerade så-
som ordförande samt He-
denberg, Allen afunsom suppi-
kanterne Reuter och Fabritius
afunsom under tecknad
sekreterare som där jämte
fungerade såsom t. f. kam-
rerare.

§ 1.

Protokoll från sammanträ-
dena den 15 Januari och 4 Februari
upplästes i och för justering.

§ 2.

Förordogs en skrifvelse från Landt-
bruksstyrelsen af den 12 Januari inne-
varande är N: 16 jämte ett korresponden-
danskort därsammanstädesiffrån
N: 107 och beslöts med anledning af
dessa, att till Sällskapet vid plenum
hämställa, huruvida i § 7 mom 5: i
stadgarna för stöthapspremierin-
gen skulle kunna undergå den af
Landtbruksstyrelsen påpekade för-
ändring, att penningpris eller medalj
och i penningpris jämte medalj
skulle tillerkännas prisgilla djur
i Klass I-VI, men att den ersättning
som enligt samma § mom 11: kom-
me att för inlämnad frisch ut-
gifvas, skulle ske med det i försla-
get fixerade beloppet 3 mark, om
kon är af ren och 1 mark 50 penni

om hon är af blandad ras, under
hvilket förhållande resp. 1 mark och
50 penni, hvormed dessa belopp i fr-
skjuta de af Landtbrukstyrelsen
föreskrade beloppen 2 och 1 mark, kom-
me att utgå ur Sällskapets anslag
och ej af det här för beviljade års-
anslaget. Vidare beslöts att från
Statskontoret utskrivisera anslaget
för ifrågasvarande ändamål för
år 1896 med 1,500 mark.

§ 3.

Föredrogs Landtbrukstyrelsens skrif-
velse af den 7 i denna månad N° 240
och beslöts med anledning däraf, att
underrättelse om afslaget på "Marthilan
Kunnallissuuras" ansökan om bidrag
till aflönandet af en trädgårdsmästare
skulle Sällskapets ifråga Direktion i
skrifvelse meddelas.

§ 4.

Föredrogs ett från Landtbruksty-
relsen anländt cirkulär hvilket här
intogs under

Sigr. Bern.

och beslöts, att resp. gillen skulle givas
del af bestämmningarna i mom 2)
da årsanslagen till desamma re-
mitteras.

§ 5.

Med anledning af Wasa läns
Landtbrukssällskaps Direktionsvid
senaste sammanträde under § 6 bord-
lagda skrifvelse, beslöt Bestyrrelsen
till medlemmar i den komite, som
egde uppgöra förslag till stadgar
för de ifrågasatta jordbrukaremö-

tena, utse herr. landtbruksrådet Johannes
Lagus, Edv. Björkenheim och Onni Schildt
samt öfverste Kasten samtell och un-
derteknad sekreterare, och skulle Di-
rektionen i skrifvelse härom omedel-
bart underrättas.

§ 6.

Föreståndarens för Kemiska- och
Frökontrollstationen, mag. U. Collan
utlåtande beträffande den ifråga-
satta instruktionen för sagde station,
hvilket utlåtande allaredan varit
på cirkulation, föredrogs härefter och
beslöt Bestyrrelsen i alla godkänna-
de af mag. Collan uttalade synpunk-
terna, beträffande ifrågasvarande
instruktion, hvars hufvudsyfte och
behöflighet Bestyrrelsen dock i princip
godkände, och skulle skrifvelse här-
om, åtföljd af ifrågasvarande ut-
låtande, hvilket här intogs under

Sigr. Collan.

till Landtbrukstyrelsen, insändas
med anhängan om Landtbruksty-
relsens uttalande härutinnan

§ 7.

Ett förslag till kontrakt med hr.
kommandörädet G. W. Edlund angä-
ende tryckningen af den finska
upplagan af G. Grotenfelts "Hållbar-
heten hos helmyrsk etj" blif af Bestyrrel-
sen godkändt och skulle kontraktet
i enlighet med detta förslag med
Edlund uppgöras.

§ 8.

Örberättelserna för Tikkis och
Raumo slöjdskolor, hvilka berättelser

redan varit på cirkulation, föredrogs och skulle till Industri styrelsen insändas, hvarjämte skolorna skulle tillvändas sina resp. anslag, 600 och 300 mark.

§ 7.

Trädgårdsmästaren Th. Englund berättade, hvilken äfven denna varit på cirkulation föredrogs och beslöt att densamma skulle till Landtbruksstyrelsen insändas.

§ 10.

Föredrogs fyra ansöknningar om de ledig anslagna rotfruktsodlingsinstruktörs platserna, hvilka ansöknningar äfven dessa varit på cirkulation och beslöt Bestyrrelsen till de ledigvarande tvänne platserna antaga: instruktören Werner Isaksson från Västernorrland samt inspektorn Eug. Viktor Mandelin från Samnäs och fastställdes deras lönevilkor så att de skulle användas under 7 månaders tid från 1^a 15^e april till 1^a 15^e oktober beroende på behöfet under de skilda åren samt att de för denna tid komma att erhålla 100 mark i månaden eller 700 mark, hvar förutom de skulle erhålla fria resor å järnväg IIIe klass, å ångbåt akter kläcks biljett samt å landväg en häst skjuts och å båtfärder enligt gällande taxa eller enligt öfverenskommitte, hvar förutom rekvirerarna vore skyldiga att å hvarje förrättningsställe lämna dem fria

Cirkulär
till Direktionerna för
samtliga hushållnings-
och Landbrukssällskaps.

Då det enligt nädigt fastställd instruktion åligger mejerikonsulenterna, att bland annat vaka äfven länemejeriskornas verksamhet samt att, såvidt sådant kan af dem medhinnas, vid förefallande landtbruksmöten och gilleksammankomster genom föredrag och diskussioner höja intresset för mejeriväsendet och svinskötseln, så får Landtbruksstyrelsen härmed anmoda Direktionerna, att

1) för hvarje gång reseplan uppgöres för de under sällskapet subordinerande länemejeriskor eller något förordnande dem meddelas, derom i god tid förut meddela vederbörande konsulent undersättelse och

2) att i god tid förut lämna mejerikonsulenten meddelande om orten och tiden för de landtbruksmöten och gilleksammankomster, som ega rum inom Direktionernas verksamhetsområde.

Kiertokirje
Kaikkien talous ja
maanviljelysseurujen
johtokunnille.

Kun armollisesti vahvistetun ohjesäännön perusteella mejerikonsulenttien velvollisuutena muun muassa on pitää silmällä lääninmeijeri-kojen toimintaa sekä, mikäli heille semmoiseen aikaan on, saattavissa maanviljelys- ja maalaissuurojen kokouksissa esitelmillä ja keskusteluilla kohottaa harrastusta meijeritalouteen ja sikojen hoitoon, niin saa Maanviljelyshallitus täten kehoittaa johtokuntia

1) joka kerta kun matkasuunnitelma määrätään seuraan kuulville lääninmeijeriskoille tahi kun joku määräys heille annetaan, tästä edeltäpäin hyöressä ajoin ilmoittamaan asianomaiselle konsulentille ja

2) hyöressä ajoin ennakolta mejerikonsulentille ilmoittamaan paikka ja aika johtokuntien toiminta-alaan kuuluvien maanviljelys- ja maalaissuurojen kokouksiin pitämisestä.

Nils Gratenfeldt

Theodor Forssell.

Slöjdanslagets användning år 1896.

Statsanslaget för året	3500 —
" " särskilda flöjdanstatter	2600 —
Brist betäckt ur Svahnska fonden	2582.76
	<u>5082.76</u>

Till Hållskapets slöjdskola:	
Föreståndarinnans aflöning	1000 —
Lärarinnornas	1628.40
Hyra för lokalerna	2325 —
Fed och lyse	621.90
Inventarier till skolan	190.46
Annonsräkning	118.35
Diverse	198.65
	<hr/>
	Sm 6082.76

Frantimmersföreningen i Ny-	500 -
stad slöjddepåt	
Lelala slöjdskola	600 -
Pikkis väfskola	600 -
M. Ingmans träslöjdskola i Åbo	600 -
Helmi Rostedts slöjdskola i Raums	300 - 2600 -
	<u>Samt 8682.76</u>

Siga Jordbruksanslaget

Jordbruksanslagets användning år 1896.

Tillgångar

Behållning från år 1895	2832.24
Statsanslaget för året	3500 —
Öfverföring från Hofbeslagskolefonden	250 —
	<u>Fmy 6582.24</u>

Utgifter

Trädgårdsmästarens resekostnader	208.12
Bidrag till Landtmannagillen	2000 —
Öfverföring af årets bidrag till Hofbeslagskolefonden	1000 —
Anslag till fruktutställningen i Korpo	300 —
Anslag till frukt- och rotfruktutställningen i Åbo	500 —
Anslag till fjäderfäutställningen i Åbo	300 —
Annonskostnader	182 10
Bidrag till vaktmästarens aflöning	100 —
Diverse resekostnader	71 —
	<u>Fmy 5961.22</u>
Behållning	<u>621.02</u>
	<u>Fmy 6582.24</u>

Sig. Andager af den 1/5 61.

Statsanslaget af den 1 Maj 1861
användning år 1896.

Tillgångar

Behållning från år 1895	5295. 63
Statsanslag för året	5000. —
Influtit för försälda prisskrifter	20. 10
	<u>Sum 10315. 73</u>

Utgifter

Bidrag till tryckningskostnader af Sällskapets handlingar	500 —
Anordnandet af mjölkkontrollen	306. 25
Annonskostnader	116. 35
Tryckningskostnader af Kemiska- och Frökontrollstationens berättelse	109. 50
Premier för framställande ladvärd- och mejeriskötsel	240. 65
Hälften af Sällskapets breffporto	181. 72
	<u>Summa 1454. 47</u>
	<u>Öfverskott 8869. 26</u>
	<u>Sum 10323. 73</u>

44.
rum och fritt upp samt a herre-
gårdar därutöver 2 mark om
dagen i dagtraktamente, och
skulle skrifvelse härom till dem
afsläpas.

§ 11.

De af sekreteraren t.f. kam-
reraren upp gjorda förslagen till
redogörelse för ^{öfr} användandet un-
der år 1896 af de särskilda stats-
anslagen godkändes af Besty-
relsen och skulle a plenum del-
gifvas Sällskapet, hvarjämte en
afskrift af desamma skulle till
Landtbruks- och Industri-styre-
lsen afsändas och intagas dessa
redovisningar under Signa:

Stöjdanslaget

Jordbruksanslaget

Anslaget af 3/4 Bl.

§ 12.

Det vid sammanträdet före-
dragna förslaget till budget för
detta år godkändes af Bestyrelsen
att Sällskapets behandling föreläg-
gas och i dess protokoll intagas.

§ 13.

Lektor G. Byggnæus i egenskap af
ordförande i Direktionen för Pargas
folkhögskola gjorda anhållan
om ett understöd under detta år
af 240 mark för hållandet af före-
drag vid denna skola i landt-
bruket och dess binäringar. beslut
Bestyrelsen tillmötesgå, hvarjämte
beslöt att folkhögskolorna a Åland
och i Hvitto äfven skulle tilldelas

likastora belopp af det anslag, som i budgeten för hällandet af populära fördrag i jordbruk m. m. d. komme att anslås, om de därpå ville sig begagna.

§ 14.

Yanledning af Drätselkammarens i Tavastehus skrifvelse af den 25 Januari N:6 med anhängan om det anslag, som ärligen tilldelats densamma ur Svahn-ska fonden till belopp af 330 mark 60 pi. för läkarevård och medicin åt fattiga i Tavastehus stad beslöt att detta belopp äfven nu skulle Drätselkammaren därstädes tillsändas.

§ 15.

Beslöt att i vederbörlig ordning med 60 dagars ansöknings tid anslå den genom förra kammraren V. Sehlas döda lidigblifna kammrars tjänsten till ansökning öppen med angifvande af lönevillkoren och den borgen af 4,000 mark, kammraren är skyldig ställa som säkerhet för de af honom förvaltade medlen.

§ 16.

Med anledning af en skrifvelse från Direktionen för Hämeen länns Maanviljelyssurans af den 15 innevarande Februari N:26, beslöt Bestyrelsen skvira 200 st. af den af Direktionen utjudna broschyren "Juurihaaviljelyksuusta" à 25 pi pr. st. för att af rotfruktodlings-

instruktörerna utdelas, hvarjämte beslöt att genom bokhandeln skvira ett lika stort antal af originalen på svenska för att för samma ändamål användas.

§ 17.

Sekreteraren föreslog att Bestyrelsen skulle för Sällskapet hemställa, huruvida det ej vore skäl att vid högtid: lig hällandet af Sällskapets 100 års jubileum instundande 1^{sta} Novem: ber anordna utställningar af slöjdskolornas i landet arbeten, af smör och ost, af rotfrukter och trädfrukter, för hvilket ändamål ett anslag af 12,000 mark fördelat på enskilda fonden ^{egentligen} och anslaget af den 1^{sta} Maj 1861 ^{egentligen} borde reserveras, och förenade sig Bestyrelsen härom enhälligt.

§ 18.

Bestyrelsen beslöt att porten åt gatan och golvet i det innersta af väfskolans rum skulle under nästa sommar repareras.

§ 19.

Till ombudsman i 17de distriktet efter baron Ludvig Standertskjöld, som önskat afgå, valdes kommissionslandtmätaren Felix Edelman i Borgå och skulle till honom skrifvelse om valit afgå, och när ombudsmannen i 10de distriktet hr Emil Björnell anmält sin önskan att afgå och föreslagit till sin efterträdare hr apotekaren O. E. Thil i Keckholm, hvilken dock ej ännu var medlem af Sällskapet, beslöt att föreslå honom

vid nästa plenum till medlem,
hvar efter han sedermera kunde
till ombudsmannan antagas.

§ 20.

Enär länemästerkan Selma Skir-
ninen anhållit om att från 1^{sta}
Maj blifva entledigad från sin
nu innehafda befattning, beslöt Be-
styrelsen bevilja denna hennes
anhållan, hvarjämte beslöts att
till Sällskapet hemställa huruvida
Sällskapets hedersbrevet i kunde
tilldelas henne för 16 års tjänst.

§ 21.

Till Sällskapets bibliotek hade
följande föräringar inkommit.

- 1 ex. Skrifter utgifna af Svenska litera-
tursällskapet XXXII och universi-
tets lärohistoria.
- 1 ex. Skrifter utgifna af Svenska li-
teratursällskapet XXXIII. Rasborgs-
slotts historia.
- 5 ex. Landbruksstyrelsens medde-
landen N° XVIII år 1896 Klöfver
och Gräsföringvåten år 1894.
- 5 ex. Maanviljelyshallituksen tiedon-
antaja N° XXIII v. 1896. Copilar ja
Heinäsiemenen tarkastus v. 1894.
- 1 ex. Meddelanden af Inspektören
för Fiskerierna i Finland IV.
Erois Fiskeriförsöksstationens värk-
samhet år 1892-95.
- 1 ex. Suomen Kalastuksen Tarkasteli-
jän tiedonantaja IV. Eron Ka-
lastuksen aseman Toiminto v. 1894-95.
- 1 ex. Bidrag till Finlands officiella
statistik VI Befolkningsstatistik.

- 1 ex. Suomenmaan Virralinen
Tilasto VI. Väkiluvun Tilasto.
- 1 ex. Bidrag till Finlands officiella
statistik XIII Poststatistik.
- 1 ex. Bidrag till Finlands officiella
statistik XV Loto och Työvärt-
ningar.
- 1 ex. Kongl. Landtbruksakademiens
Handlingar och Tidskrift
N° 5 och 6 år 1896.
- 1 ex. Tidning för Stockholms läns
Hushållningssällskap Januari 1897.
- 1 ex. Wester-Korlands Läns Kongl.
Hushållningssällskaps Handlingar.
Tredje häftet 1896.
- 1 ex. Örebro Läns Kongl. Hushållningss-
sällskaps Handlingar Fjärde
Häftet 1896.
- 1 ex. Hallands Läns Hushållningss-
sällskaps Handlingar Andra Häft-
et 1896.
- 1 ex. Gefleborgs Läns Hushållningssäll-
skaps Handlingar utgifna 1896 III
- 1 ex. Göteborgs och Bohus Läns Hushåll-
ningssällskaps Kvartalskrift 1896 II och III
- 1 ex. Tidskrift för Landtbonomi 1896
Femte Binden 7^e och 8^e Häftena.
- 1 ex. Beretning om de samvirkande
Själlandske Landtboföreningers Tirk-
samhet i aaret 1896.
- 1 ex. Korsh Tidskrift 12te utgåvan 1896.
- 1 ex. Tidskrift för det Korsh Landbrug
1896 7de och 8de Häftena.
- 1 ex. Tidskrift för det Korsh Landbrug
1897 1^{sta} Häftet.
- 2 ex. Beretning om det Kgl. Selskabs

for Norges Vel's Virksomhed 1895.
1 ex. Baltische Wochenschrift 1896 N° 43-52.
1 ex. Baltische Wochenschrift 1897 N° 1-7.
§ 22.

Enär Sällskapets lager af väfnader vid försäljningsaffären i Hel:singfors visat en tendens att ökas, beslöt Bestyrelsen på förslag af Sekreteraren, att fröken Sigrid Tammelanders skulle medgifvas rätt att realisera detta lager med 10% rabatt, samt att hon y framtiden skulle skriva sådana stöjd-
alster som y röna efterfrågan därstädes.

§ 23.

Beslöts att Sällskapets stöjdskola äfven under nästa år skulle fortsätta i samma omfång, som under det siota året, samt att som en följd af detta beslut den af skolan använda lokalen skulle bibehållas åtminstone under ett år från 1^{sta} Juni.

§ 24.

Bestyrelsen till hänne dom meddelades att fröken Bertha Wigelius blifvit antagen till lärarinna i hinesömnad vid Sällskapets stöjdskola.

§ 25.

På förslag af Sekreteraren beslöts att trädgårdsmästareanslaget för detta år ä 1000 mark samt anslaget för rotfruktsodlingsinstruktionerne 2,400 mark skulle från ort

som veder bör skrivas.

§ 26.

Dä fröken Blomqvist ~~sax~~ i Wär innehaft lärarinne-tjänsten i klädningsömnad vid Sällskapets ^{sy-}skola, beslöt Bestyrelsen ^{på förslag af Johan Tammelanders} henne en prökning i timmarvudet från 60 till 75 peni pr. timme, räknadt från denna termins början.

§ 27.

Enär nylig utredning y ännu erhållit hunnida de tre lägers-hetsinne hafarne i Hånsjärvi kommun hvilka kommunalrådets ordföranden dästades Peter Lykäri rekommenderat till erhållande af medalj för allmän, medborgelig förtjenst, verkligen vore där af meriterade, uppsköt frågans afgörande till Maj månads sammanträde.

§ 28.

Till erhållande af belöningar för långvarig och trogen tjänst beslöt Bestyrelsen för Sällskapet föreslå följande personer.

A. Sifvermedalj:at.

1. Öfvermaschinisten Johan Petter Pettersson för 25 års tjänst,
2. Maschinisten Antti Salomonin-
poika Tikka för 26 års tjänst,
3. Shepparen Matti Juhonpoika
Löyteläinen för 25 års tjänst,
4. Shepparen Juko Mikonpoika
Karvanen för 17 års tjänst,
5. Maschinisten Tahvo Antinpoika

- Swinen för 17 års tjänst,
 6. Shepparen Taavetti Vilhelmimpoika Hentula för 16 års tjänst,
 7. Maschinisten Capro Karooren för 15 års tjänst,
 8. Maschinisten Gabriel Karooren för 25 års tjänst samt
 9. Maschinisten Salomon Piitarinpoika Tikka för 15 års tjänst,
 alla hos Wiborgs Ångslips och Åhtiebolag i Wiborg.
 10. Maschinisten Mathias Ahjgren för 20 års tjänst,
 11. Lotsstyrmannen Emanuel Ahjman för 23 års tjänst,
 12. Lotsstyrmannen Karl Gustaf Lindroos för 20 års tjänst,
 13. Lotsstyrmannen Karl Johan Eriksson för 20 års tjänst,
 14. Lotsstyrmannen Karl Erik Fagerlund för 17 års tjänst samt
 15. Lotsstyrmannen Johan Gustaf Eriksson för 17 års tjänst,
 alla hos Åbo läns Kustångbåts och Åhtiebolag i Åbo.
 16. Åhtieledaren Otto Wilhelm Ahkinen för 17 års tjänst hos doktor W. S. Schildt och hans efterlevande hustru i Jyväskylä;
 17. Waktmästaren Tobias Kimari för 18 års tjänst vid Svenska Lyceum i Wiborg;
 18. Styrmannen Josef Englund för 30 års tjänst hos Åbo stad o.s.
 19. Hamnhonstapeln Karl Gustaf Wirmolin för 21 års tjänst hos Åbo stad.

C. Bronsmedalj åt:

20. Maschinisten Gustaf Westerberg för 19 års tjänst hos Åbo stad o.s.
 21. Hamnbågenten Bror Henriksson för 18 års tjänst hos Åbo stad;
 22. Lotsstyrmannen Johan Wilhelm Söderholm för 10 års tjänst, samt
 23. Lotsstyrmannen Fredrik Immanuel Söderström för 13 års tjänst, båda hos Åbo läns Kustångbåts och Åhtiebolag;
 24. Drängen Juho Jaakonpoika för 24 års tjänst hos säterigarne Heikki Luhtinen i Kuusis o.s.
 25. Gårdsfogden Wilhelm Laitinen för 11 års tjänst hos härads-höfding Emil Envaldi Pielaesi.

G. Hederstecken åt

26. Tjenarinnan Gustafra Emilia Manasse dotter för 10 års tjänst hos fru rektorskan Melander i Helsingfors och hennes son lektor K. R. Melander i Åbo.
 27. Tjenarinnan Kristina Elisabet Hedman för 33 års tjänst hos doktorn och doktorinnan Schildt i Jyväskylä;
 28. Tjenarinnan Emalia Lindqvist för 20 års tjänst hos prosten Edvin Karsten i Lufkas;
 29. Hushållerskan Gustafra Lindroth för 20 års tjänst samt
 30. Tjenarinnan Maria Nordström för 24 års tjänst, båda hos aflidne enkefru H. D. Kopparström i Ekväs.

31. Tjenarinnan Ida Personen
för 10 års tjänst hos konsul
Rosenius i Wiborg.
32. Tjenarinnan Katarina
Pallukka för 12 års tjänst hos
generalskan Wera Timroth i Nyfors.
33. Länemyerskan Selma Heinonen
för 16 års tjänst hos K. T. Hushållningsskpt.

§ 29.

Bestyrelsen till kännedom
meddelades att i Sällskapets
Slöjdskola under denna termin
äro intagna följande elever från
de s. k. ekhmaniska socknarna.
Mathilda Wilhelmina Antoraka
från Yläjärvi,

Selma Sofia Rasula från Mörby,
Hilda Salmi från Birkkala,
Elna Maria Palmros från Tammerfors,
Amanda Augusta Grönfors från Lembois,
Minna Ella-Suonimäki från Teisko,
Anna Humakja från Tottijärvi o. s.
Lydia Amanda Föstedt från Kesilaks.

§ 30.

Enär Guvernören i länet genom
skrifvelse meddelat Bestyrelsen
att anslaget för Öfersby myeriskola
ej utbetalas, såvida rekvisition af
detta anslag ej åtföljes af intyg
om huru många elever f. n. finnes
i skolan, hvilket intyg sjelffallet
bör afgifvas af själfvig person, be-
slöt Bestyrelsen utse brukspatron
Axel Björkenheim i Bjerno till
inspektör för skolan och tillika
anmoda honom att åtminstone

tränne gånger om året i slutet
af Oktoter och April månader in-
spektera skolan och då afgifva
det äskade intyget.

§ 31.

På förslag af sekreteraren beslöts
att föreståndarinnan för slöjd-
skolan egde att i större partier
utifrån taga af de de garnvor-
ter som mest användes, medan
de därstädes kunde erhållas till
betyddligt billigare priser.

§ 32.

Sekreteraren framlade en för-
teckning ^{af} elever, som under
senaste höst termin köpt Säll-
skapets väfskola, äfvensom öfver
de af dem väfställda arbeten, ^{äfvensom i d. d. m. t.}
hvilka ^{huru} ^{huru} förteckningar
skulle intagas under
Sigra Väfskola.

§ 33.

Sekreteraren meddelade att
i Slöjdskolan denna termin voro
inskrifna 80 elever, däraf 71 i väf-
nadsafdelningen och 9 i öm-
nadsafdelningen.

§ 34.

Sekreteraren meddelade att
han inspekterat hr. Ingmans
och Piikkis slöjdskolor och fun-
nit allt i vederbörlig ordning.
Då berättelserna från dessa skolor
inkommit, ansåg sekreteraren ej skäl
förefinna att afgifva någon
berättelse om denna inspektion.

§ 35.

Skriveraren meddelade att han den 4 Februari lyftat det lån på 10 000 mark, hvilket Bestyrrelsen beviljat honom i sammanträdet den 15 Januari emot borgen.

§ 36.

Kvartals och andra anordningar finnas i anordningsjournalen upptagna.

In för den
Rf. nämnde

Siga. Väskole.

Förteckning öfver eleverna vid Kejsarliga Finska Hushållningsfällskapets slöjdskola under höstterminen år 1896.

Ålder	Namn	Från föreg. term.	Födels- år	Hem- ort	Vaf. nod.	Kläd- söm.	Slät- söm.
35.	Granit, Ellen	"		Korpo.	"		
	Survonen, Nina	"		Abo.	"		
35.	Thala, Hilda Eleonora	"		Pjärvo	"		
17.50	Lundström, Anna Elisabets	"		S. Marie	"		
35.00	Blomberg, Mary	"		Abo.	"		
5.00	Härpe, Olga	"		Pirkkio	"		
35.00	Karlström, Ida Edolfina	"		Abo	"		
35.00	Malin, Sheila	"		"	"		
35.00	Halén, Mathilda Serafia	"		"	"		
15.00	Tähtilä, Anna	"		"	"		
17.50	Gustafsson, Lydia Amanda	"		"	"		
35.00	Granberg, Frida	"		"	"		
35.00	Ridderström, Annie	"		"	"		
35.00	Laine, Amanda	"		"	"		
35.00	Pipilä, Maria Mathilda	"		"	"		
35.00	Andersson, Nina	"		"	"		
35.00	Bohm, Livia	"		Mynämäke	"		
35.00	Hällström, Maria Katarina	"		Abo	"		
35.00	Helin, Fanny Johanna	"		Mastaro	"		
35.00	Bergman, Ida	"		Houtskar	"		
35.00	Mattson, Olivia	"		"	"		
35.00	Osolin, Tilda Gustava	"		Koski.	"		
35.00	Lindholm, Signe	"		Pjärvo	"		
35.00	Marmström, Helja Maria	"		Lundo	"		
35.00	Salberg, Nina Josefina	"		Turku	"		
17.50	Forss, Ellen Antoinetta	"		"	"		
35.00	Hirberg, Olga	"		S. Kaisi	"		
17.50	Mummelin, Emilia Mathilda	1/9 1891	1879.	Rymättylä	"		
17.50	Keitilä, Elsa Amanda	"	1874.	Kaartala	"		
17.50	Pihlman, Ida Wilhelmina	"	1872.	Merimäke	"		
60							

Höjdp.	Namn.	Inskrif.	Födels.	Hem.	Väf.	Släd.	Slät.
			är	ort.	nad.	söm.	söm.
86 35	Käll, Agnes Dagmar	1/9 1896	1875	Tammela	"		
" 17.50	Monnberg, Naïma	"	1869	Pargas	"		
" 35.00	Lindgren, Ella Josefina	"	1877	Turku	"		
" 17.50	Ekola, Fanny Lydia	"	1881	Bura	"		
" 17.50	Sulander, Wilhelmina	"	1869	Pargas	"		
" 35.00	Ekstrand, Elsa	"		St. Bertils	"		
" 10.00	Petrell, Thyra	"		Åbo	"		
" 15.00	Ikonen, Aina	"		Heinävesi	"		
" 35.00	Wallenius, Hilma	"		Kuusjoki	"		
" 12.50	Forsman, Lydia	"		Helsinge	"		
" 5.00	Jokilehto, Anna Mathilda	"		Haapavesi	"		
	Lindén, Mathilda	"		Åbo	"		
" 10.00	Petersson, Bertha Sofia	"		Kumlinge	"		
" 5.00	Stahlström, Sigrid Agnes	St. Jörg. F.		Åbo	"		
" 5.00	Grönlund, Rauha Emilia	"		"	"		
" 5.00	Lindblad, Julia Maria	"		"	"		
" 5.00	Ekblom, Otergren, Anna	"		"	"		
" 5.00	Lindfors, Elsa Sofia	"		"	"		
" 5.00	Blåssar, Anna Johanna	"		"	"		
" 5.00	Johansson, Ellen Ingeborg	"		"	"		
" 5.00	Helenius, Olga Josefina	"		"	"		
" 5.00	Wessman, Amanda Wilhelmina	"		"	"		
" 5.00	Blomqvist, Ida Maria	"		"	"		
" 5.00	Sederlöf, Ellen Sofia	"		"	"		
" 5.00	Henriksfön, Ellen Sofia	"		"	"		
" 5.00	Helin, Rauha Mina	"		"	"		
" 5.00	Kurjathin, Anastasia	"		"	"		
" 5.00	Kuusisto, Ida	"		"	"		
" 5.00	Melgren, Jenny Suz. Maria	"		"	"		
" 5.00	Mälström, Hilma Helénandra	"		"	"		
" 5.00	Sandholm, Aina Maria	"		"	"		
" 5.00	Nyman, Aina Amanda	1/9 1896	1884	"	"		
" 5.00	Tammi, Fanny Maria	"	1883	"	"		
" 5.00	Hemming, Ester Wilhelmina	"	1880	"	"		

Höjdp.	Namn.	Inskrif.	Födels.	Hem.	Väf.	Släd.	Slät.
		ven.	är	ort.	nad.	söm.	söm.
280	Lindström, Olga Hilda Maria	1/9 1896	1877	Kuusmäki	"		
" 5.00	Lehtio, Lempi Thaelma	"	1881	Muurta	"		
" 5.00	Lindgren, Olga Amanda	"	1879	Åbo	"		
" 5.00	Grönbom, Triene Maria	"	1881	S. Jouts	"		
" 5.00	Wallenius, Saima Lydia	"	1880	Kuusjoki	"		
" 5.00	Tammi, Hilda Emilia	"	1879	Åbo	"		
" 5.00	Ridderström, Helmi Johanna	"	1876	"	"		
" 5.00	Blomberg, Fanny Karolina	"	1876	"	"		
" 5.00	Blomberg, Lydia	"	1877	"	"		
" 5.00	Laurinen, Helmi Thaelma	"	1881	St. Martens	"		
" 5.00	Fröberg, Sigrid Lovisa	"	1832	Åbo	"		
" 5.00	Heinänen, Hilda Maria	"	1880	Kaarina	"		
" 5.00	Gester, Hilda Emilia	"	1877	Åbo	"		
" 5.00	Henriksfön, Anna Naïma	"	1877	Kimito	"		
" 5.00	Kämp, Blondine Josefina	"	1881	Somers.	"		
" 5.00	Lindström, Olga	St. Jörg. F.		Kisko	"		
285							
	Matth. Tammela ondes						

Förteckning öfver såpnader tillverkade
vid K. F. Hushållnings-sällskapets Slöjdskola
hösttermin 1896.

40 mtr.	Bomullstygg	4 skaff.
29½ "	Cheviot	8 "
4¾ "	Trikot	8 "
7 "	Lars	6 "
44 "	Klädningsstygg	8 "
19 "	Pique	8 "
29½ "	Kanava	
19½ "	Gardintygg, kanavabänder.	
54¾ "	do munkabält.	
13 "	do	6 skaff.
26 "	do	4 "
2 par	Gardiner	
35 mtr.	Drapperier, munkabält.	
8½ "	Möbeltygg	4 sk.
15½ "	Mattväf	4 "
14¾ "	Förklädestygg	
22 st.	Servietter, dräll	8 "
4½ "	Bordduk "	8 "
11 "	Handdukar "	8 "
14 "	Theservietter	8 "
8 "	Brickdukar	
7 "	Bachhanddukar	
1 "	Torachhandduk	
1 "	Bordduk, dammast	
16 "	Servietter, "	
1 aln	Dräll	8 skaff.
34 st.	Dammdukar	

gårdsmästaren; förordade y till vidare
ätgård.

§ 4.

Föredrogs en skrifvelse från Guvr-
nören i Tavastehus län af den 17de in-
varande Mars N: 2, 408, hvaruti anhålles
om utbekommande ur Svahnska
fonden af ett belopp stort 270 mark
40 pr, utgörande ersättning åt lase-
rettet i Tavastehus för därstädes vär-
dade meddelösa patienter, och beslöts
att detta belopp skulle för antydda
ändamål utanordnas.

§ 5.

Föredrogs en skrifvelse från Ålands
landtbruksgille af den 27 Februari
N: 4, hvaruti gillet såsom svar på
Bestyrelsens med anledning af Landt-
brukstygelsens skrifvelse af den 9de no-
vember förlidit är N: 1411 gjorda förfrågan,
hurvida jordbruksskolan fortfarande
skulle hållas på Ålaga och med ett
årig läro kurs men med i någon mån
förändrad undervisningsplan så, att
eleverna erhöles undervisning i lada-
gårdsskötsel samt mjölkhus hållning,
det sistnämnda endast för såvitt
det gällde mjölken behandlings för
dess afsändande till något mejeri,
d. s. g. af, att allmänna åsigten inom
gillet varit att skolan fortfarande
skulle få förblifva på Ålaga och med
ett årig kurs med förträdesrätt för
den, som varit där ett år, att, om han
sådant önskade, få kvarstanna där

ytterligare ett år samt att i skolan
äfven borde undervisas det nödvändi-
gaste i skogskushållning. Mot beslutet
om ett årig kurs hade gillet ordförande
godsegarer M. F. Rosenberg, agronomen
A. Rosenberg samt handlanden J. J.
Pöty reserverat sig, emedan desse höllo
på att kursen borde blifva två årig.
Bestyrelsen beslöt insända skrifvelsen
till Landtbrukstygelsen.

§ 6.

Från Brukspatron Axel Björkenheim,
som blef utsedd att vara inspektör för Åf-
voby mejeriskola, hade ett tillkännagif-
vande inkommit, att han emottager
ifrågavarande befattning.

§ 7.

Med anledning af ett från förestän-
daren för Ålands folkhögskola hr.
K. Karlsson anländt meddelande
att folkhögskolan därstädes med
tacksamhet emottager det erbjudna
anslaget af 270 mark för anordnan-
det af föreläsningar i jordbrukslära
samt kreaturs- och mejeriskötsel, om
hvilka föreläsningars hållande man
vidan gått i författning, beslöts att
det erbjudna beloppet skulle till di-
rektören för skolan remitteras och
tillika anhålles om uppgift huru
många föredrag och i hvilka ämnen
disamma hållits.

§ 8.

Föredrogs en skrifvelse från ordfö-
randen i Frittis folkhögskola, gods-

egaren F. Randerlin, hvilken skola
äfven erbjudits ett anslag af 240 mark
för anordnandet af föredrag i jord-
brukstära samt ladvärd och my-
riskötsel och meddelar ordföranden
däri, att sådana föredrag redan tidi-
gare hållits, men då skolan kämrade

önskan att slöjdidkaren måtte erhålla möjligast största ekono-
miska fördel af sitt arbete. En följd af denna låga provision
har dock varit den, att butiken gått med förlust och äsamkat så
så föreningen utgifter. Men då denna, på sätt och vis chimer
förlost för senaste verksamhetsår uppgick till endast omkr
600 mark och då det såsom ett glädjande faktum framgår
att omsättningen år för år tilltagit och afnämarekrets
utvidgats, har föreningens direktion beslutat fortsätta
vis upprätthålla denna försäljning. Detta beslut har
direktionen fattat äfven med hänsyn dertill, att direktion
ansett ett medläggande af ifrågakarande försäljning
föra den olägenhet, att i händelse en dylik affär framde
skulle anses vara af nöden, den då hade att återig
kämpa med samma svårigheter. En redan förefintlig
sådan kunde i sinom tid utan svårighet utvidgas. Men
äfven i sin nuvarande omfattning borde denna butik
kunna betjena allmänheten i större grad än härtills. De
föreningar och sällskap i landet, arbeta nämligen för
slöjdens befrämjande, och landtbrukssällskapen äfven
landtmannaföreningarna torde väl utan undantag
hafva upptagit äfven detta syfte på sitt program. Enligt
direktionens åsikt torde dock i allmänhet föga vikt på
vid slöjdskolans afslutning på aflägsnare orter, ty oftast
va dessa försälda endast inom gränserna af tillverkan
hemort eller inom det län, som sällskapets verksamhet
fattar. Otrifolaktigt skulle det dock lända till betydlig

hvilken här intogs under:

Sign Slöjd.

bordla des och skulle sekreteraren
meddela sig med föreståndarinnan
för slöjdskolan fröken Famelander,
för att inhämta hennes åsigt härutinnan.
§ 11.

L. H. 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1

nytta, i händelse slöjdsalstren kunde finna afnämare äf-
ven på aflägsnare orter, emedan afslutningen härigenom
skulle ökas och en god afslutning otrifolaktigt är den
bästa spore till slöjdens förkovran. Enahanda är förhål-
landet med de enskilda slöjdidkarna. Äfven af dem
finnas flere arbetskunnige på många orter, men få af
dem hafva sökt afslutning för sina tillverkningar annor-
städes än i hemorten.

Med anledning häraf har direktionen för Finlands
Allmänna Slöjdförening velat vända sig till i landet ver-
kande landtbrukssällskap och landtmannaföreningar äfven
som andra för slöjden intresserade lokala föreningar med
anhållan om större samarbete för detta gemensamma äm-
nål. Enligt direktionens tanke skulle detta samar-
bete lättast kunna realiseras genom att dessa sällskap och för-
eningar hvar inom sin verkningskrets mer än härtills skul-
le anlita föreningens butik vid åstadkommande af afslut-
ning för de inom deras område verkamma slöjdidkars
attier. - Direktionen anser det lämpligast att den butiken
tillfallande försäljningsprovisionen äfven framdeles skul-
le utgå med 15 à 20 procent af varans pris, men i händelse
någon önskade ingå årsackord med butiken så kunde
afverenskommelse träffas om ett bestämt belopp, hvormed
varuafsändaren årligen delloge i butikens årskostnader.
I sådant fall kunde varuafsändaren äfven enligt önskan
erhålla en särskild afdelning i butiken för sina artiklar.

egaren F. Randelin, hvilken skola
äfvén erbjudits ett anslag af 240 mark
för anordnandet af föredrag i jord-
brukslära samt ladvärd och -mye-
riskötsel och meddelar ordföranden
däri, att sådana föredrag redan tidi-
gare hållits, men då skolan kämpade

Jemte det direktionen anhåller att Sällskapet vill till-
öfverläggnings förtaga detta förslag och meddela direktio-
nen sitt i anledning deraf fattade beslut, får direktionen ha
med anhålla att få emottaga benägna underättelser
om å orten verkande kunnige slöjdlärare, samt om arten och
beskaffenheten af deras tillverkningar, ävensom att jemvård
framdeles, då något nämnvärdt i detta afseende å orten
förekommer ynnestfullt meddelande härom måtte till
direktionen aflämnas, på det Finlands Allmänna Slöjdför-
ning sålunda blefve i tillfälle att efter förmåga verka
för en förmånlig afsättning här i hufvudstaden.

Helsingfors den 19 Mars 1897.

På direktionens vägnar:

N. A. Mander

W. A. Mander

hvilken här intogs under:

Signe Slöjd.

berollades och skulle sekreteraren
meddela sig med föreståndarinnan
för slöjdskolan fröken Tanelander,
för att inhämta hennes åsigt härutinnan.
& 11.

Ett från Fiskeri komitten i Helsing-
fors anlänt cirkulär, hvori anhålles
om diverse upplysningar rörande
fiskevattens förhållande på dessa
orter, berollades, och skulle sekreteraren
meddela komitten att tiden för af-
gifandet af svar å detta cirkulär
eller före 1 April var för kort tillmätt
för att därunder kunna införskaffa
några uppgifter, men skulle sådana,
sedan de erhållits, insändas.

& 12.

Såsom förberedande arbeten för
nötbockapremieringen hade se-
kreteraren gått i författning om
öfversättning till finska och tryckning
af stadgarna på såväl finska som
svenska och beslöt Bestyrelsen att
af dessa skulle tagas en upplaga
af 300 ex. på hvardera språket.

De tryckalster, som för denna premie-
ring äro nödvändiga, och hvar till
förslag blifvit uppgjordt af sekre-
taren, förelades Bestyrelsen och gaf
densamma i uppdrag att det ut-
skott, hvarom i § 9 nämnes, att god-
känna eller i händelse af behof
omredigera desamma.

§ 20.

T. f. kamreraren meddelade att hr. godseigaren H. P. Jensen ^{från Jyväskylä} Den 7 Mars uppsagt sitt i sagde lägenhet in-tecknade lån stort 20,000 mark till inbetalning.

§ 21.

T. f. kamreraren meddelade att hr. kamreraren F. E. Stenwik utbytt sin part af Förenings Bankens Aktiebrev N: 76 L. B. lydande å 10 aktier emot 5 st. aktier N: 139-143 i Åbo Bryggeri Aktiebolaget i Åbo jämte dessa aktier tillhörande kuponger, hvilket af Bestyrelsen godkändes.

§ 22.

T. f. kamreraren meddelade att hr. kommunalrådet J. V. Marjalin utbytt sin part af 3 st Förenings Bankens Aktiebrev å 10 aktier hvarje eller N: 1202, 1203, 1204 emot 1 1/2 Stamaktie i Kuosan-koski Aktie Bolag, hvilket likaledes af Bestyrelsen godkändes.

§ 23

Af t. f. kamreraren inlemnades 7de kvartals förslaget, uppgjortt på uppdrag af aflidne kamreraren Lehten af hr. P. Stulin och skulle detta granskas af kommunalrådet J. V. Marjalin.

§ 24.

Vid sammanträdet gjorda anordningar finnas i anordningsjournalen intagna.

In fidem

E. J. Kari

Sign. Styrelsen

Åbo den

189

N:

Till Industristyrelsen.

Jämlikt föreskrift i Handels- och Industriespeditionens skrifvelse af den 22 December N: 316 får Bestyrelsen för K. Finska Hushållningssällskapet härmed vördsamt insända i mindre berättelse och statistiska tabeller öfver Sällskapets slöjdskola i Åbo stad äfven berättelser och statistiska tabeller från Letala, Raumo och Piikkis väfskolor samt berättelse från Truntim-mersföreningens i Nystad öfver dess forlagsvärksamhet med spånad och väfnadsalster och slöjdlärorens M. Ingmans berättelse öfver värksamheten vid hans privata slöjdskola härstädes, omfattande alla dessa berättelser året 1896, hvarjämte Bestyrelsen

fär meddela att slöjd-läraren Ingmar
anmält att de honom affordrade
statistiska tabellerna blifvit af honom
enligt hans uppgift genom magis-
traten i denna stad insända.

I Sällskapets slöjdskola har un-
dervisningen fortgått under vårter-
minen efter oförändrad läroplan, be-
vid 43 timmar i veckan varit anslagna
till undervisning i väfnad, 21 i kläd-
nadsöm, 24 i linnesöm, 12 i halmarbet
och 4 i träslöjd, hvilken sistnämnda
undervisats i den omfattning att väf-
nadseleverna lärt sig tillvärka me-
dre tillbehör, som erfordras för väfna-
dernas uppsättande och utförande
hvarjämte undervisning meddelat
i maskinstickning åt den som öns-
inhämta kännedom häri. Sedan
Sällskapet till följd af det förmin-
skade anslaget blef trunget att me-
senaste hysöars utgång inskränka
sin värksamhet har under höstter-
minen undervisningen såväl i halm-

arbete som träslöjd äfvensom maskin-
stickning blifvit indragen, hvaremot
undervisning i enkel bokföring med
2 timmars arbete i veckan blifvit in-
förd, för att vänja eleverna vid ett
ordentligt upp-tecknande af inkom-
ster och utgifter.

Fröken Mathilda Tammeland
har fortfarande varit skolans förstan-
darinna samt därjämte särskildt me-
delat undervisning i väfnad med bi-
träde af underlära-rinnor, fröken
Siiri Waldstedt, som äfven undervisat
i bokföring. Biträdande lärarinnorna
fröken Charlotta Blomqvist och kap-
tenkan Olga Hjorth hafva fortfarande
 varit anställda för undervisning i öfriga
ämnen.

Elevskolans uppgick under
vårterminen till 92 och under höstter-
minen till 80 elever. I de olika läroäm-
nena hafva följande antal elever
erhållit undervisning.

	vårterminen	höstterminen
i väfnad	48	43
i klädsöm	25	26
i slätsöm	38	34
i halmarbete	33	—

Betyg för fullständigt genomgåna kurser hafva utgifvits.

	vårterminen	höstterminen
i väfnad vid lärarinne-afdelningen	8	5
i väfnad vid lägre afdelningen	1	—
i klädsöm	4	5
i slätsöm	7	6
i halmarbete	8	—

Läson af elevantalet framgår, hedsamma under höstterminen varit ej så obetydligt lägre än under föregående vårtermin, detta en följd af den inskränkning i afseende å lokaler, som Bestyrrelsen fann sig förbehållen under fjolåret att vidtaga. Bestyrrelsen vill endast härmed peka detta hedsamma förhållande då aspiranter på lediga elevplatser

nes i öfverflöd, så att vid varje termininskrifning ett par tiotal blifvit afvisade. För Bestyrrelsen återstår endast hoppet om att, då anslagen efter detta års utgång förnyas, ett rundligare anslag måtte blifva. Sällskapet tilldelat på det att Sällskapet måtte blifva satt i tillfälle att utvidga skolan därhän att alla inträdessökande kunde emottagas.

Att det anslag, Sällskapet för närvarande åtnjuter, ej förslår till skolans underhåll, framgår klarligen af härnadan bifogade relation öfver slöjdanslagets användning under nu ifrågavarande år, hvilken vidhandgifver att Sällskapet fått bidraga ur Svahniska fonden med ett belopp af 2,580 mark 76 pi, till betäckandet af bristen i detta anslag; dock godtgöres ju Svahniska fonden i sin tur med beloppet af elevavgifterna och den vinst som uppstår genom försäljningen af skolans arbeten, hvilka isynnerhet

en del arbeten börjat vinna efterfråga.
 Under sistlidet är deltog Sällskapet
 uti utställningen i Nischnij-Nowgorod
 med en kollektion väfnader, hvilka
 blefvo belönade med 1^{sta} priset och ha
 en del försålles därstädes.

Slöjdanslagets användning år 1896.

Tillgångar.

Statsanslaget för Sällskapets	
slöjdskola	3,500:-
Statsanslaget för särskilda	
slöjdanstatter	2,600:-
Brist betäckt ur Svahniska	
fonden	<u>2,582: 76</u>
Summa	8,682: 76

Utgifter

Till Sällskapets slöjdskola	
Föreståndarinnans aflöning	1,000:-
Lärarinnornas aflöning	1,628: 40
Hyra för lokalerna	2,325:-
Vad och lyse	621: 90
Insentantier till skolan	190: 46
Annonseräkning	118: 35
Diverse	<u>198: 65</u>

transport 6082: 76

transport 6082: 76

Till särskilda slöjdanstatter.	
Fruentimmersföreningen i Sky-	
stad slöjddepot	500:-
Letala slöjdskola	600:-
Pikkis väfskola	600:-
M. Yngmans privata	
slöjdskola	600:-
Helmi Pootedts slöjdskola	
i Raumo	<u>300:-</u>
summa	8,682: 76

På Bistyrskans vägnar.
 Per O. Juselius

Per O. Juselius

År 1877 den 27 April kl. 5. m.
sammmanträdde K. Finska
Hushållningssällskapets Besty-
relse och närvaro därvid ^{ledamöterna} Herr.
Marjalin, som fungerade så-
som ordförande, samt Heden-
berg och Allén äfvensom
suppleanterne Reuter och
Fabritius och undertecknad
sekreterare, som därjämte
fungerade som t. f. kammrerare.
§ 1.

Protokollet från sammmanträdet
den 24 Mars upplästes i och för justering.
§ 2.

Fördrogs en från Finans expeditio-
nen i Kejsarliga Senaten ankommen
skrifvelse af den 27 Mars N° 4028, och
hade å denna skrifvelse, hvilken
redan den 27 Mars inkommit till
kansliet, aflåtits ett af Bestyrelsens
ledamöter och suppleanter godkändt
svaromål den 3 April, hvilket svaromål
här intogs under

Sign. Finansen.
§ 3.

Fördrogs en skrifvelse från Landt-
bruksstyrelsen af den 19 sistlidne Mars
N° 439, hvaruti Bestyrelsen underrättas
att Jordbruksexpeditionen anmodat
Finlands Statskontor att till Säll-
skapet utbetala 1,500 mark, utgörande
Sällskapet för sistlidet år beviljadt
anslag för premiering af nötköpar.

af statsmedel åtnyjter för hvarje extra elev, allt intill 24 elever; men i händelse landtbruksstyrelsen skulle bevilja skolan rätt att taga intill 28 elever, skulle plats fås för någon elev för en lägre afgift, dock ej under 240 mark ^{hvarje och hvar} och beslut Bestyrelsen hos hr. Myrsten anhålla att åtminstone en plats à 300 mark skulle reserveras och skulle stipendiater i så fall själf få betala 60 mark, då 240 mark ansågs som den högsta afgift Bestyrelsen kunde utfästa sig att betala. Kunde en plats för 240 mark reserveras skulle det vara bra. Om detta beslut skulle Myrsten i brie meddelas under rättelse. § 10.

Fördrogs en skrifvelse af den 15 April från föreståndaren för Örsbergs Jordbruks och Mejeri skola, hr. landtbruksrådet Edv. Björkenheim, uti hvilken skrifvelse han erbjuder sig att instundande i November för åren 1897-98 och 1898-99 antaga tvänne Thulinska stipendiater till ofvan nämnda skola, mot följande villkor:

- 1° att honom bevnades rättighet själf få antaga ofvannämnda stipendiater
- 2° att i årlig ersättning för envar af de samma skulle betalas 240 mark samt
- 3° att stipendiaterna i alla afseenden, förutom hvad beträffar bekläd-
nadshjelp, komme att vis à vis skyldas

Ett uttalande i hvitbetsodlingsfrågan.

Siga Finansen

Då vi här nedan införa bestyrelsens för H. f. Hushållningssällskapet af finansexpeditionen i senaten affordrade och nyss aflämnade uttalande i frågan om, hvilka åtgärder regeringen närmast borde vidtaga för främjande af sockerbetsodlingen i sydvästra Finland, göres oss ej behof af något uttalande i saken för egen del. Hvad bestyrelsen för H. f. Hushållningssällskapet i sitt uttalande anför rörande Landtbruksstyrelsens förslag i saken, ställer såväl Landtbruksstyrelsens ståndpunkt däri, som frågans senaste skede i öppen dag, och vi kunna därför låta uttalandet i allt tala för saken, förbehållande oss endast, att vid tillfälle, om så nödigt finnes, återkomma därtill.

Uttalandet är af följande lydelse:
Till Finansexpeditionen i Kejsarliga
Senaten för Finland.

I skrifvelse af den 27 nästlidne mars har finansexpeditionen anmodat bestyrelsen för Finska hushållningssällskapet att till expeditionen inkomma med yttrande öfver landtbruksstyrelsens förslag med anledning af handlandens i Åbo stad H. G. Blombergs alternativa ansökan om antingen understöd för uppköp af betor vid en tillernad hvitbetssockerfabrik jämte tullfrihet å maskiner och järndelar till den samma, eller ock understöd för spridandet af hvitbetsodlingen i vidare trakter, genom

hvilket förslag landbruksstyrelsen hemställt, att försöken med hvitbetsodling skulle fortsättas till en början åtminstone under fem år, för utrönande af hvilkendera ämten om hvitbetsodlingen i landet, den af landbruksstyrelsen eller sökanden företrädda vore den rätta, samt att planläggningen och den närmaste ledningen af dessa försök borde handhållas af hushållningssällskapet, till hvars förfogande för berörda ändamål skulle ställas ett årligt anslag af förslagsvis 3000 mark.

Till svar härpå tillåter bestyrelsen sig vörd, samt framhålla, hurusom den reserverade hälsning landbruksstyrelsen tidigare intagit och att framgent tyckes intaga gent emot hvitbetsodlingen, redan länge utgjort ett bekymmer för sydvästra Finlands jordbrukare, hvilka genom de odlingsförsök, som under loppet af tre år blifvit väckställda i denna landsbygd, nästan enhälligt kommit till den åsigt att hvitbetsodlingen och sockerfabrikationen af inhemska betor, trots landbruksstyrelsens omdöme därom, att densamma under nuvarande betingelser saknar förutsättning af framgång, icke allenast hos oss är utförbar, utan borde lämna en för jordbrukaren synnerligen god afkastning af jorden, icke allenast genom den större intägt betskörden beredde honom, utan ock genom de värdefullare och rikligare sådesgrödor, som genom införandet af hvitbetsodlingen framtvingades ur densamma.

Såsom skäl för sin åsigt om, att en odling af hvitbetan åtminstone tillsvidare icke i vildsträcktare män kan komma till stånd eller blifva lönande hos oss, anför landbruks-

styrelsen, att såväl klimatet som jordbrukets i allmänhet låga sländpunkt, skulle sätta oöfvervinnerliga hinder i vägen härför samt, att åkerbruket äfven i landets sydligaste, af klimatet mest gynnade delar, är alltför extensivt, för att på kort tid kunna anställas så, att en regelbunden tillgång på betor kunde påräknas till och med om klimatet icke skulle lägga hinder däremot. Vidare framhålles det resultat, som vunnits under t. ex. fjolåret, eller 20 pr har, hvilket utgör ett medelresultat af skörden från 7,8 har, såsom en alldeles för otillräcklig afkastning, helst densamma vuxit på gammal, under långa tider väskött jord; och då de arealer, som för ifrågasvarande odling erfordras, om den samma skulle kunna förse ett sockerbruk med råvara, emellertid icke äro obetydliga, hvarför äfven såmre skött, grundare jord måste indragas i odlingen, håller landbruksstyrelsen före att skördarna af denna odling ej kunna blifva lönande och tillräckliga.

Då bestyrelsen för sin del ej kan godkänna detta landbruksstyrelsens betraktelsesätt, anser bestyrelsen sig böra gent emot densamma framhålla, hurusom de försök, man i dessa trakter väckställt härutinnan, ingalunda synas bestyrelsen så nedslående, som landbruksstyrelsen synes vilja se dem. Sant är ju att medelskörden för fjolåret, såsom den ofvan uppgifna från 7,8 har ej stigit öfver 20 ton pr har, men redan denna skörd synes bestyrelsen ingifva goda förhoppningar för framtiden och tager man i betraktande, att enskilda försöksarealer till och med gått upp till

i det närmaste 24 ton pr har, såsom under 1895 års försök var fallet, måste man medgifva, att resultatet häraf är ganska tillfredsställande, hållet om man tager i betraktande att de två senaste åren 1895 och 96, under hvilka försöken väckstälts, varit i detta afseende allt annat än gynnsamma genom den envisa torka, som under dessa år varit rådande, och hvilken torka äfven i utlandet nedbragte 1895 års skörd till betydligt under medelmåttan. Att dessa skördar blifvit frambragta på den bästa jorden, eger nog samt sin riktighet, men torde tillgången på sådan jord i sydvästra delen af landet, däri inberäknadt Åland och hela den stora skärgården, ej vara så ringa, att man för betodlingen behöfde anlita jord af sämre beskaffenhet och tidigare mindre väl häfdat, om det gäller att förse ett sockerbruk med råmaterial, hållet man på hvarje lägenhet kan intaga sin bästa jord uti en skild betcirkulation med kortare omloppstid och på så sätt lämna den sämre jorden att bära mindre värdefulla grödor. Att man vid bedömandet af våra försöksresultat ej skall jämföra desamma med de resultat hvitbetsoodlingen f. n. lämnar uti de kulturländer, i hvilka densamma redan länge varit rotfast, borde inses af en hvar, utan må vi nöja oss med att jämföra dem med de resultat denna odling gaf därstädes, då densamma först blef införd, och göra vi detta, finna vi, att afkastningen i kvantitativt hänseende i dessa länder tidigare var betydligt underlägsen, hvad densamma nu är, så att densamma t. ex. ännu under kampagnen året 1871-72 i Tyskland belöpte sig till endast

20,4 ton pr har, hvarjämte kvalitén af sockerbeterna då var så underkattig, att densamma lämnade endast 8,28 % råsocker, och dock hade man i Tyskland vågat anlägga sockerfabriker till ett antal af 311 stycken, som under denna kampagn voro i värksamhet. Vända vi åter våra blickar till Danmark, finna vi att man de sex första åren 1882-1887, under hvilka fabriken på Næskov på Falster arbetade, nöjde sig med en medelafkastning af 27,4 ton pr har; detta visserligen något högre än våra försöksresultat visat, men på långt när ej så högt, som de skördar, man nu erhåller därstädes. Men för att påvisa att det f. n. finnes hvitbetsoodlande länder, där man ätnöjer sig med lika stora skörderesultat, som de af landtbrukstyrelsen ringaktade, ja till och med i väsendtlig grad understigande dessa, må här nämnas Österrike-Ungarn och Ryssland, hvilka länder under år 1896 skördade resp. 20,3 och 15,4 ton pr har; och trots dessa resultat delta dock dessa länder med 30% i Europas hela betsockertillverkning. Hvilken våda det därför skulle vara för oss, om vi till en början ej kunde uppnå högre skörderesultat än 20 ton pr har, blott vi för dessa kunde beräkna oss ett pris af 30 mark pr ton, är oförklarligt, ty hvilken sådesgröda lämnar oss med nuvarande dåliga sådespris större behållning och hvilken växt lämnar jorden i det utmärkta skick och i den vätkraft för ett följande säde, som sockerbetan gör det? Man torde ej behöfva tveka om svaret härutinnan.

Hvad klimatet åter beträffar är det

ju faktiskt, att densamma hos oss i allmänhet ej är så gynnsamt för odling af ömtälgare växter som mera söderut, men det har äfven visat sig att vitbetan, hvad vår kyligare temperatur vidkommer, ej är så ömtälig för densamma, som man varit benägen tro, ty den har stått sig ganska bra såväl emot vår- som höstfroster och måste man väl antaga att våra ljusa nätter under densammes västperiod ej så litet ersätter den lägre värmegrad, hvarunder betan vid odling under ett nordligare klimat uppväxer, och sålunda hastigare drifver på betans mognad, så att densamma ej mera på senhösten är så mycket beroende af en större värmemängd.

På grund af det anförda måste bestyrelsen därför anse, att de försök med odling af sockerbetan, hvilka under de två senaste åren af hr Blomberg blifvit anordnade, gifvit vid handen, att denna växt med godt resultat borde kunna odlas hos oss speciellt, sedan man kommit så långt, att man fått sina fält dränerade och i starkare västkraft, och då dessa jordförbättringar ingalunda vinnas genom fortsatta försök sådana landbruksstyrelsen förordat och några bättre försöksresultat, om sådana genom de nu föreslagna ens kunde vinnas, ingalunda hafva större bevisningskraft om möjligheten af denna odlings införande hos oss än de nu vinnas resultaten, då dessa försök ju med det föreslagna anslaget måste väkställas i små arealer, anser bestyrelsen att det värkssamaste medlet för spridningen af denna od-

ling och införandet af ofoan påpekade jordförbättringar vore, om man nu kunde komma från försöken till en utvidgad odling, med andra ord, om jordbrukaren finge marknad för större mängder vitbeter, så att han kunde påbörja en odling i större skala af denna växt; Ty skall altsammans nu åter resultera uti försöksodlingar med ett i minsta mån tilltaget anslag, befarar bestyrelsen att intresset för saken kommer att svalna och detta naturligtvis till stor skada icke allenast för jordbrukaren utan och för hela denna landsdel. Ett femårigt försök med ett anslag af 3000 mark om året vore nästan liktydigt med en tillbakagång hålst sökanden påtagligen ej mera under så många år vore vilig att offra närmelsevis de belopp, han redan offrat på dessa försöksodlingar, då utsikterna att i en snar framtid se sitt mål realiseradt åter blefve för honom framskjutna för till en början fem år - kanske ännu längre.

Bestyrelsen håller därför före, att, såvida våra tullpolitiska förhållanden, hvilkas ömtäliga beskaffenhet bestyrelsen själfvallet ej kan afgöra, icke sätta öfverstigliga hinder i vägen, understöd borde lämnas åt en uppställande sockerfabrik, på det densamma måtte blifva satt i tillfälle att genast börja sin verksamhet och till högsta möjliga priser inköpa de vitbeter, som i dessa orter komme att odlas, samt att fabriken i detta afseende bereddles möjliga lättnader, såsom billiga fraktsatser i betor på järnvägarne m. m. d. Att tidpunkten

här för just vore inne, då spannmålsprisen stå lägt och jordbrukaren till följd där af mera än hvad fallet är under för jordbruket gynnsammare konjunkturer, kunde befinnas intresserad af att kasta sig på denna nya kultur, torde ej kunna bestridas. Ljälffallet kan bestyrrelsen ej uttala sig rörande de belopp, med hvilka dessa understöd borde utgifvas, men vill dock hafva framhållet, att dessa snarare böra tilltagas rundligare än knappa, så att de ej leda till halfmesyrer, ty därmed är det nu ifrågavarande företaget ej tryggadt.

Skulle emot bestyrrelsens förvåntan de af landtbruksstyrelsen förordade försöken komma att vidtagas och hushållningssällskapet ombetras att leda dessa försök, förbehåller sig bestyrrelsen rättigheten att vidtaga desamma så, att de på de mest effektiva sätt komma att lämna svar på den med dem afsedda frågan; dock önskade bestyrrelsen föreslå att några vissa antal år för försökens värkställande ej skulle fastställas, då bestyrrelsen ej inser nödvändigheten här af, hur bekvämt det än skulle vara att få denna för sydvästra Finland viktiga fråga, så att säga, grafplagd för 5 år, utan ville bestyrrelsen, öfvertygad som densamma är, att de önskade resultaten af ifrågavarande försök komma att framgå redan efter ett par år, vördsamt hemställa, hurvida

ej för dessa försök kunde för de två närmaste åren anslås en rundligare summa, så att man i stort kunde subsidiera försök på några lägenheter å de skilda orterna af länet.

På Bestyrrelsens vägnar:

J. W. Majanen

R. J. Thun

För S. Finska Huskallningsfällskipets Bestyrrelse.

Håndarbetskolan i Letala besökes under denna termin af följande elever:

Olga Enckberg, 16 år gammal bondedotter från Wehmo, undervisas i väfnad, makramé och ullgarnsarbete,

Alfreda Vuorinen, 17 år gammal torparedotter från Wehmo, undervisas i väfnad,

Elsa Lindvall, 20 år gammal landthandlaredotter från Pyhämaa, undervisas i väfnad, ullgarnsarbete och sömnad,

Lanny Tuokku, 17 år gammal bondedotter från Tyrvis, undervisas i väfnad och ullgarnsarbete,

Erika Lunden, 26 år gammal torparedotter från Letala, undervisas i väfnad och ullgarnsarbete,

Mr. Allen, beslöt Bestyrrelsen utanordna, kvarjente Bestyrrelsen beviljade hennes anhållan, att få behålla de my ölkhärl, hon för undervisningens meddelande innehåft.

Sida Fredriksson, 19 år gammal fjömansdotter från Nystad, undervisas i väfnad, makramé, broderi och ullgarnsarbete,
Elly Rensfors, 17 år gammal kopparslagardotter från Letala undervisas i väfnad,
Alexandra Härmikkälä, 16 år gammal bondedotter från Letala undervisas i väfnad,
Aina Nohkola, 20 år gammal bondedotter från Nykyrskä undervisas i väfnad, fömnad och broderi samt
Anna Sundvik, 17 år gammal arbetardotter från Nystad undervisas i väfnad,
hvarom jag får anmäla.

Derjämte får jag anmäla att årets statsbidrag för denna skola kunde med föraste hitsändas.

Letala den 27 Mars 1897.

C. W. Rosendahl

ligheter och rättigheter vara likställda med skolans öfriga elever; och beslöt Bestyrelsen godkänna dessa villkor, med det förbehåll att valet af stipendiatier underställes Bestyrelsens pröfning, hvarom allt jämte bestämmelserna i Thulinska Testamentet hr. Björkenheim skulle meddelas underrättelse.

§ 11.

Föredrogs en skrifvelse af den 14 April från inspektören för Öfverby mejerske- och kreaturskötare skola hr. godsägaren Odel Björkenheim, som meddelade att han nyligen besökt skolan ifråga samt funnit allt i ett utmärkt och mönstergillt skick hvarjämte han bifogade ett intyg öfver att skolan vid hans besök var frekventerad af 12 elever, med anledning hvaraf Bestyrelsen beslöt att hos Guvernören anhänga om utanordnandet af skolans halfoa årsanslag 2,300 mark, beräknadt efter 12 elever à 300 mark samt bidrag till lärarens aflöning 800 mark, eller för helt år 4,400 mark.

§ 12.

Lärar-mejerskan S. Heinonens resoräkning à 48 mark 48 pi., granskad af hr. Allen, beslöt Bestyrelsen utanordna, hvarjämte Bestyrelsen beviljade hennes anhållan, att få behålla de mjölkhär, hon för undervisningens meddelande innehaft.

Bestyrelsen beslöt:
 på förslag af länemjerskan S.
 Heinonen att tilldela kyrkovärden
 Viktor Jansson ä Borgboda i Salt-
 vik socken som belöning för ett nytt,
 tidsenligt fähus en fjäder harf,
 bonden K. O. Karlsson ä Storby
 hemman i Godby för nit och intresse
 för ladugårdsskötsel en kastmaskin
 samt bonden Kaarlo Halonen i
 Vimo socken för nit och intresse
 för ladugårdsskötsel en uppsats
 mjölkhärk 1 uppsättningsosa ä 30 liter
 rymd, 6 gräddsättningsosor ä 20
 liters rymd, 1 mjölkspann jämte skum-
 slef, gradglas, mätglas och mjölk-
 sil. Härjämte Bestyrelsen ^{beslöt} på för-
 slag af länemjerskan Augusta
 Karlsson att tilldela ^ä Wärdinnan
 ä Koppalais hemman i Riihka
 kapell såsom belöning för fram-
 stående mejeriskötsel en mullokepa
 äfvensom bonden Herman Pännäri
 i Karhku socken för framstående
 ladugård och mejeriskötsel en
 halmshakare till ett stifttröskvärk.

Ett utaf sekreteraren uppgjort
 förslag till kontrakt med de ny-
 antagna rotfruktsodlingsinstruk-
 torerna godkändes och skulle ord-
 föranden jämte sekreteraren ä
 Bestyrelsens vägnar vid uppgöran-
 det under teckna desamma.

Följande till biblioteket ankom-
 na förläningar anmältes af sekre-
 teraren.

- 1 ex. Fennia 12 af Sällskapet för Finlands
Geografi.
- 1 ex. Fennia 13 af Sällskapet för Finlands
Geografi.
- 1 ex. Middelanden från Industri-
relsen i Finland Tjugufjärde häftet.
- 1 ex. Middelanden från Industrirel-
sen i Finland Tjugufemte häftet.
- 1 ex. Finska Mosskulturförningens års-
bok 1896.
- 2 ex. Kertomus Oulun läänin Talousseu-
ran toiminnosta v. 1896.
- 1 ex. Kertomus Hämeen läänin Maan-
viljelysseuran toiminnosta v. 1896.
- 1 ex. Satakunnan Maanviljelysseu-
ran Vuosikertomus vuodelta 1896.
- 2 ex. Berättelse om Vasa läns Landt-
brukssällskaps värksamhet under
år 1896.
- 2 ex. Kertomus Vaasan läänin Maan-
viljelysseuran vaikutuksesta vuonna 1896.
- 2 ex. Keskii-Suomen Maanviljelysseuran
vuosikertomus 1896.
- 1 ex. Kertomus Itä-Karjalan Maan-
viljelysseuran vaikutuksesta
kolmantena vaikutusvuotena 1896.
- 1 ex. Middelanden från Kongl. Landt-
brukstyrelsen N:3 år 1896.
- 1 ex. Middelanden från Kongl. Landt-
brukstyrelsen N:1 år 1897.
- 1 ex. Tidning för Stockholms läns

Hushållnings-sällskap Febr-
Mars 1897.

- 1 ex. Kalmar läns södra Kongl.
Hushållnings-sällskaps Periodiska
skrift 27de häftet.
- 1 ex. Gefleborgs Läns Hushållnings-
sällskaps Handlingar utgifna
1896 IV
- 1 ex. Vöster-Norrlands Läns Kongl.
Hushållnings-sällskaps Hand-
lingar 1897 1 häftet.
- 1 ex. Tidskrift för det Norske Land-
brug 1897 2da häfte.
- 1 ex. Tidskrift för det Norske Land-
brug 1897 3de häfte.
- 1 ex. Tidskrift för Land & konomi
Femte Raekke, Sættende Bind
1° & 2° heft.
- 1 ex. Beretning om de samvirkende
sjællandske Landboforeningers
Virksomhed i aaret 1896.
- 1 ex. Baltische Wochenschrift Nr 7-15.
- 1 ex. Bidrag till Finlands officiella
statistik VII sparbankstatistik.
- 1 ex. Suomenmaan virrallinen tilasto
VII Säästöpankki-Tilasto.
§ 16.

Sedan ansökningar till kam-
rerare tjänsten inom den fastställda
tiden inlemnats af hrr. bokföraren
P. A. Åulin, bankdirektören Axel
Ceder, kontoristen Viktor Ekman,
hofrådet, bankdirektören Axel Valde-
mar Gripenberg, justitierådsmannen
Arthur Gröndahl, Kollegan Arthur

Forsell, vice häradshöfdingen Harald
Holmberg, bankdirektören Otto Lundell
vice landskamreraren G. W. Holander,
bokhållaren M. Rundman, kaptenen
friherren Uno von Troil samt konto-
risten F. Aug Wickstedt och dessa
ansökningar varit ställda på cir-
kulation, företog Bestyrelsen nu jäm-
likt bestämmningarna i § 43 af Säll-
skapet stadgar detta ärende till
behandling och beslöt efter värk-
ställd omröstning, därvid hrr.
Åulin och v. Troil envar erhöles
4 hr. Forsell 3 samt hrr. Lundell och
Ceder envar 2 röster, att såsom
lämpligast till tjänsten förkara
hrr. bokföraren P. Åulin, kaptenen
U. von Troil samt kollegan A. Forsell,
och skulle jämlikt ofvannämnde
paragraf kungöras om val an-
ställande å ordinarie plenum i
Maj månad i vederbörlig ordning
utfärdas.

§ 17.

Plenum i Maj månad utsattes att
ega rum måndagen den 31 kl. 5. e. m.
och skulle följande kungöras i detta
afseende i vederbörlig ordning utfär-
das och i de vanliga tidningarna
intagas.

Kejsarliga Finska Hushållnings-säll-
skapet ledamöter behagade Månd-
agen den 31 Maj kl. 5 e. m. sammanträda
i sessionsrummet till plenum, hvarvid
följande ärenden kommo att föredra:

gas nemligen:

- 1° Från Kjöperliga Senaten ankomna skrifter;
  - 2° Från Landtbruksstyrelsen ankomna skrifter;
  - 3° Perissionskommissionens berättelse för år 1896.
  - 4° Framställningar och meddelanden från Bestyrelsen;
  - 5° Förslag till utmärkelse för landtmannaidoghet och annan medborgerlig förtjenst;
  - 6° Förslag till utmärkelse för långvarig och trogen tjänst;
  - 7° Inkallandet af nya ledamöter;
  - 8° Förslag till nya ledamöter;
  - 9° Val af kamrerare i Sällskapet, hvarvid hvarje ledamot i Sällskapet eger rösta på någon af de personer, hvilka inom därför utsatt ansöknings tid anmält sig som sökande till kamrerarbefattningen, nemligen bokföraren P. A. Culin, bankdirektören Axel Ceder, kontoristen Viktor Ekman, hofrådet, bankdirektören Axel Waldemar Gripenberg, justitierådmanen Arthur Gröndahl, kollegan Arthur Forsell, vice häradshöfdingen Harald Holmberg, bankdirektören Otto Lundin, vice landskamreraren G. W. Skolan der, bokhållaren M. Rundman, kaptenen, friherre Uno von Troil samt kontoristen F. Aug. Wickstedt.
- Öfrigt varder Sällskapet till hän-

sedom meddeladt, att Bestyrelsen efter företagen granskning af resp. sökandes ansökningshandlingar, såsom lämpligast till hinsten förklarar: bokföraren P. Culin, Kaptenen Uno von Troil, och kollegan Arthur Forsell

att valet jämlikt § 21 i Sällskapets stadgar sker med slutna sedlar, hvilka kunna antingen vid själfva valtillfället af lämnas eller och där förinnan till Sällskapets kassari insändas under försiglat omslag med å detta af den väljande egenhändigt gjord och underskrifven anteckning, att detsamma inne sluter valsedel för omförmälda befattning År den 27 april 1897

Enligt befallning.
A. F. Trille

§ 18.

Bland sökandene till länemjerske platsen utsåg Bestyrelsen mejerskan Emma Grönholm, med hvilken kontrakt, innefattande likadana bestämmingar, som för länemjerskan i norra distriktet, skulle i vederbörlig ordning uppgöras.

§ 19.

De af ploginstruktören G. Wallgren och trädgårdsmästaren Th. Englund uppgjorda förslagen till reseplaner under sommaren fastställdes och skulle desamma här intagas under:

Sign Wallgren

Sign Englund.
§ 20.

Med anledning af doktor G. Grotenfelts i bref gjorda anhängan att utbeholda såsom ersättning för bearbetningen af den finska upplagan af Hållbarheten hos helmjölk etc "ett belopp af 500 mark beslöt Bestyrelsen att detta belopp skulle utgå ur Wahrenska fonden till honom utan ordnas, hvarefter han, sedan arbetet blifvit tryckt och priset för detsamma, som är beräknadt pr. tryckark, närmare kan bestämmas, eger uppbära återstoden af honom tillkommande honorar.

§ 21.

Till Sällskapets ombudsmän utsåg Bestyrelsen i 1^{sta} distriktet hr. apotekaren Fredrik Gustaf Borg samt i 9de distriktet kapellanen Gustaf Pettersson, och skulle till dessa skrifvelser i antydt afseende afgå.

§ 22.

Till underförande kommunala myndigheter i Kangasala skulle utanordnas det ånslag af 100 mark, som Sällskapet årligen under de senaste åren utbetalat ur Ahlman-ska fonden och hvilket belopp utbetalas åt meddelösa kvinnliga folkskoleelever, som besöka Fröken Hagmans handarbetskola därstädes.

Sign Wallgren

Förslag till Reseplan för G. Wallgren år 1897.

Herr godsegr. J. E. Bergroth i Österbygd i Bjerno socken.	Maj 10 ^{de}	Maj 15 ^{de}
" " Kyrkoherden B. G. Lindell i Kyrkoherdeboht. "	" 17.	" 18.
" " godsegr. A. S. Lindholm i Staffansby gård, Helsing.	" 20.	" 24.
Friherrinnan Fredrique Aminoff i Sundholm i Nykyrko sm.	" 28. Juni	" 12.
bonden Kustaa Nordlund i Männäis, Pyri m. fl. lägenh. "	" Juni 14.	" 19.
" " Juha Nikkula "	" 21.	" 22.
" kapten Karl Forsström i Förby m. fl. lägenheter i Finby Kap.	" 26. Juli	" 9.
" Herr Sekreteraren och godsegr. E. J. Strähle, i Storgård i Borgå sm.	" Juli 12.	" 14.
" " E. Fabritius i Jyväskylä militie bostad i Lappträsk sm.	" 16.	" 22.
Friherrinnan Olga Carpelan i Odensaari gård i Masku sm.	" 26.	" 30.
" bonden Kustaa Matinpöika, Kangasala kyrkby, Etelä, Liedepää. Augusti 1. Stuga.	" 2.	
Om Bestyrelsen det medgifver, reserveras här		
tid för deltagande i landtbrukets tjänstemännens m. fls		
möte i Tammerfors, hvilket torde blifva "		
" bonden K. Laaksonen i Yli Anttila i Haveröby. Kuikala sm.	" 9.	" 10.
" Grefve C. A. Ampelt i Wiirila gods i Hailuiko sm.	" 12.	" 30.
" Kronolänsmanen E. Chalien i Uppgård m. fl. lägenh. i Engesby, Kimmo. Sept. 1. Sept. 5.	" 6	" 10.
" Landtbrukshjälparen G. Jansson. Östergård, Uppgård i Tölby, Kimmo sm.	" 13	" 18.
" Herr godsegraren L. J. Strähle i Massi i Itis socken	" 20 Okt.	" 20.
" " P. E. Ramin i Ersta gård i Nastola sm	" 22	" 23.
" Fru Löjtmantökan Constance Aminoff i Kangas i Masku sm	" 25	" 26.
" " Friherrinnan Olga Carpelan i Odensaari	"	"

I händelse det ännu väntade, emottagna, cirkulärbref angående förenämnda möte i Tammerfors. utblifver; eller om Bestyrrelsen K. K. Finska Hushållningssällskapet eljest finner lämpligare om att icke fästa afseende vid å föregående sida reserverad tid för det tagande i förenämnda möte. I så fall kunde reseplanen lämpligen delvis ändras till följande ordning:

Hos bonden K. Luukkainen i Yli Anttila, Hirvita by Kuikala socken. Augusti 3. Aug. 4
 " Hru Grefve Carl August Armfelt i Wierila gods i Halikko " " 6. " 26.
 " K. K. h. s. Ernst Chabier i Uppgård m. fl. l. i Engellby, Kimito " " 28 Sept. 3.
 " Landtthushållaren Gustaf Jansson i Östergård m. fl. l. i Tröby, " " Sept. 4 " 9.
 " " godsägaren L. f. Stråhle i Massi i Stis socken " " 13 " 18.
 " " " P. E. Ramin i Ersta gods i Nastola socken " " 20 Okt. 20.
 " Fru Löjtnantskan Constance Aminoff i Kankas i Masku " Oktober 22 " 23.
 " Friherinnan Olga Carpelan i Odessaari i " " 25 " 26.
 " bonden Kustaa Matinpaikea i Etutalo, Kangasins byla Lieta piteja " 29 " 30.

Abo den 13 April 1897.

Wördsammast
 Gustaf Wallgren.

Res.		Förreträ borjan		t & förreträningställe	
1	April 2	inpruning		dottern, Jömar, Rosklot	
2	24	de		isson, Ronde, Hattkall	
3	27	de		in, Shepporo, de	
4	29	de		on, Rantor, Nesby	
5	Maj			on, Kyrkvärd Träsk	
6				ron, Lats, Berghamns lög	
7	7	de	plantering	öderström, Carl. de	
8	8	de		idron, de de	
9	10	inpruning		örnros, de de	
10	11	plantering	og	torpore, de	
11	12	de	de	"	
12	13	de		"	
13	14	de	de	son, darna, de	
14	15	de	de	r, lvsenka, de	
15	17	de	de	r, torpore, de	
16	18	de	de	u, Folkst. löras, Flyppris	
17	19		de	son, Mier, Lempräs, Ullby	
18	20	de	de	og, de de	
19	21		de	erison, de	
20	22		de	ogman, de	
21	24		de	usson, de	
22	25	de	de	derholm, de	
23		de	de	eniksson, Ronde	
24	26		de	usson, d, Björks Laro	
25	28	de	de	riksson, d, Erke	
26			de	elsson, Skymar, Storpore	
27			de	sson, Landthandl and	
28	29	de	de	fl. abor, Nito	
29	31		de	rgensen, Salaisgård	
30	Juni 1		de		
31	2		de		
32	3		de		

Förrättningens beskaffenhet.

Frukthäns beskörning, ympning & plantering

de	de	de
de	de	de
de	de	de
de	de	de

1 plats

Frukthäns plantering

Frukthäns plantering

Frukthäns plantering

de

de

beskörning & buskplan

För beskörning & undervisning i frukthäns
styggläggning

skätsel & v

Reseplan för Th. Englund för år 1897, Höstsaasonen

Förrättnings-gärnes N ^o berygning & st.		Loken		Förrättnings- dagar		Rekvisit & förrättningsgäst		Förrättnings beakaffenhet	
61	Aug 20-21	Geta				Roth, J. J.	Handlande	Boldstaden sätet	
62	22-24	Finström				Sundberg, Fridolf	Bonde	Ström	
63	25-26	Sund				Rosenberg, M. F.	Lantbrukshä.	Bommarund	
64	27-28	J ^e				Rosenberg, A.	Agronom	Rosenberg	
65	29-31	J ^e				Granberg, Thure	Kronofogde	Torsby	
66		J ^e				Johansson, J. E.	Sheppan		
67		J ^e				Johansson, K. J.	F. d. bonde		
68		J ^e				Roos, A. J.	Häradsskrifv.	Bergs sätet	
69	Sept. 15	Satvik				Hausen, M.	Enkefru	Germans sätet	
70	18-22	Gustafs	4	1		Abrahamsson, A.	Lantbrukshä.	Laupe (Löpö)	Frukthäns & bärbuskans plantering & beskärning
71	23-24	J ^e	2	1/2		Nyholm, G. R.	Kapten	Trasbula	J ^e
72	25-27	J ^e	1	1/2		Eriksson, G.	J ^e	Rui	J ^e
73	28	J ^e	1			Nummelin, J. H.	Bonde	Rui	J ^e
74	29-30	J ^e	2	1/2		Liljendahl	J ^e		J ^e
75	okt. 1-2	J ^e	2			Abrahamsson, J. G.	Lantbrukshä.	Kumrais	J ^e
76	4-5	J ^e	2	1		Eskola, J.	Bonde	Rabbskola	J ^e
77	7-8	J ^e	2			Lalokarano, T.	Prokurator	Hamli	J ^e
78	9-11	J ^e	2	1/2		Holmroos, J.	Kapten	Kumraa	J ^e
79	12-13	J ^e	2			Kissilä	Bonde		J ^e
80	15-16	J ^e	1 1/2	1/2		Likitala, A.	J ^e	Kumrais	J ^e
81	18	J ^e	1			Johantalo	J ^e		J ^e
82	21-23	Ukkela	3			Ukkela folkskola			J ^e
83	27-30	Ukkela	4			Ukkela kyrkogård			J ^e

Planering & Plantering jämte fruktträdplan

§ 23.

På förslag af sekreteraren beslöt Bestyrelsen att, så vidt detta utan öfverhöfran höga kostnader låter sig göra, anbringa ett brandfritt kassa skåp i Sällskapets kassa hvalf, enär alla de gamla urkunder, som nu ligga därstädes förvarade uti en på golvet stående kista af järnplåt, i detta förvaringsrum äro utsatta att förstöras genom den fukt, som därstädes lagrar sig företrädesvis just på golvet; och skulle sekreteraren härom råd göra med föreståndaren för kbo Jernmanufaktur och Bolag.

§ 24.

Enär enligt förmälan af sekreteraren de rör uti kakelugnarna i hans rum, som i fjol blefvo ommurade ej ens genom denna ommurning blifvit fullt effektiva, ehuru dock betydligt bättre än förut, hvilket delvis torde bero på det läge Sällskapets hus har under den höga observatoriebacken, så att de tidtals ej förmå draga ut röken, såvida man ej ställer upp dörren till vinden, hvilket speciellt under den kallare årstiden medför obehag, beslöt Bestyrelsen låta försä denna skorsten med en hufva eller röksugare, om hvars anbringare sekreteraren skulle råd göra med hr. stadsarkitekten

Arthur Rajanus.

§ 26.

Med anledning af de upplysningar sekreteraren meddelade beträffande den i § 10 af senaste sammanträdet protokoll berörda skrifelsen från Finlands Allmänna Sköjdförening, beslöts att denna skrifelse ej skulle föranleda till någon åtgärd, men skulle sekreteraren afläta därå ett lämpligt svar.

§ 27.

T. f. kassöraren meddelade, att hr. kommunalrådet J. W. Marjalin åter utbytt de af honom tidigare, i utbyte mot de Föreningsbankens aktier, hvilka han som säkerhet för ett lån af 12,000 mark härtädes tidigare deponerat, men hvilka han i och för utbyte till nya aktier sedermera uttagit, lunnade aktier i Kuusankoski Aktie Bolag mot nya Föreningsbankens aktier 24 st. Litt D. N^{ro} 2357-80 à 100 mark nominellt samt 7 st aktier i Nordiska Aktie Banken för Handel och Industri N^{ro} 42467-75 à 200 mark med kuponger.

§ 28.

Första kvartalsförslaget för detta år blef af t. f. kassöraren öfverlämnadt.

§ 29.

De vid sammanträdet utfärdade anordningarna finnas i anordningsjournalen intagna.

En fidej
R. f. kassör

År 1897 den 28. Maj kl. 5 e.m.
sammmanträdde K. F. Hushåll-
ningssällskapets Bestyrelse, och
närvaro därvid: ledamöterna
Marjalin, som ledde förhand-
lingarna, Hedenberg och Allén,
suppleanterna Reuter och Fa-
britius äfvensom undertecknad
sekreterare, som därjämte fun-
gerade som l. f. kamrerare.
§. 1.

Protokollet för sammanträdet den
27. April upplästes i och för justering.
§. 2.

Föredrogs en skrifvelse från Landt-
bruksstyrelsen af den 13. sistlidne April
N:o 589, hvilken skrifvelse åtföljdes af en
instruktion för Handelskemiska laborato-
riet i Helsingfors och yttrade Landtbruks-
styrelsen uti ifrågasvarande skrifvelse den
förhoppning, att ofvannämnda instruktion,
sedan densamma blifvit omarbetad i en-
lighet med de anmärkningar Bestyrel-
sen uti skrifvelsen af den 22. sistrikne
Februari framställt, kunde af Sällskapet
fastställas att gälla för Sällskapets Ke-
miska- och Frökontrollstation, och beslöt
Bestyrelsen, som genom cirkulation ta-
git del af förevarande instruktion,
att fastställa densamma att gälla för
Kemiska- och Frökontrollstationen här-
städes från 1. September d. å. I samman-
hang härmed beslöt Bestyrelsen äfven,
för att beträffande afgifterna för värk-
ställda analyser och undersökningar

Lärlingskapets 100 års fest anordna en utställning af lin och produkter där af sålunda, att linet framvisas från och med den raa stängeln i dess olika stadiet som ohäckladt och häckladt äfven som produkterna där af, och skulle Boförbundet åtaga sig att anordna denna utställning.

§. 10.

Föredrogs en skrifvelse från föreståndaren för Otava jordbruksskola hr G. Terlachius af den 24. innevarande Maj N° 14, hvori han meddelar att Thulinska stipendiaten därstädes, Karl & Emil Eskola under tiden från den 1. November 1896 till den 1. innevarande Maj gjort sig förtjent af följande vitsord: uppförande berömliga, flit berömliga och framsteg berömliga; och anhöll Direktör Terlachius tillika om utbekommandet af Eskolas underhåll för tiden från 1. November 1896 till samma dag innevarande år, eller 180 mark, hvilket belopp Bestyrelsen beslöt till honom remittera.

§. 11.

Bestyrelsen beslöt för Läringskapet föreslå att följande trenne personer måtte inkallas som hederledamöter af Läringskapet

1°) Direktören för landbruksskolan i, samt förvaltaren af Bjärka-Låby egendom i Sverige, hr. Ivar Insulander, hvars gagnande värksamhet i landbrukets tjänst, ej allenast inom eget land ådragit sig uppmärksamhet, hvar-

före äfven åtskilliga hedersbetygelser därstädes kommit honom till del, utan äfven blifvit beaktadt utom det samma; och har denna värksamhet speciellt på vårt lands jordbruk varit af ej så ringa inflytande, i det att egendomen ifråga, som torde stå uti en synnerligen hög kultur, besökts af åtskilliga finnar, hvilka varit utresta för att studera jordbruk och hvilka städes rönt ett synnerligen vänligt och tillmötesgående emottagande af honom.

2°) Redaktören för landbrukstidskriften „Landtmannen“, disponenten i Valöf fröodlings anstalt i Skåne, hr. Wilhelm Flach, hvars värksamhet uti det svenska landbrukets tjänst ådragit sig uppmärksamhet äfven i vårt land och hvars tillmötesgående mot alla finnar, som besökt Sverige i och för idkande af landtmannastudier, är allom väl bekant samt hvars intresse för vårt lands jordbruk ganska ofta framträdt genom ett ovanligt tillmötesgående uti besvarandet af frågor rörande jordbruksförhållanden i Sverige samt beredvillighet att tillhandaga stipendiater från detta land med råd och upplysningar.

3°) Professorn vid Köpenhamns Landshögskola, föreståndaren för dess veterinära afdelning, hr. dr. B. Bang, som genom sina arbeten speciellt inom djurtuberkulosens område och genom sina publikationer häruti blifvit en i hela den ci-

viliserade världen inom detta fack känd personlighet, har uppfostret en stor del af Finlands veterinärkår, som genomgått veterinärinstitutet i Köpenhamn.

§. 12.

Bestyrelsen beslöt, sedan tillräcklig utredning numera vunnits hos Lällskapet förorda följande personer till utställande af Lällskapets mindre silfvermedalj för landtmannaidoghet:

1) Bonden Fredrik Sundell, egare af Hinkkala hemman i Karhi by af Hausjärvi socken;

2) Byggmästaren Karl Gustaf Kajander, egare af Tuorenalusta hemman i Hausjärvi socken, samt

3) Bonden Wilhelm Palander, egare af Kartano hemman i Hiki by af Hausjärvi socken; alla tre för ett i allo framstående, mönstergildt jordbruk.

§. 13.

Likaså beslöt Bestyrelsen hos Lällskapet föreslå följande personer, att för långvarig och trogen tjänst komma i åtnjutande af:

a) Mindre silfvermedalj:

1) Drängfogden Johan Linden för 18 års tjänst hos enkefru Carolina Forssman i Falkberg i Finby;

2) Arbetsledaren Karl Magnus Nyland för 15 års tjänst i Kalho egendom i Gustaf Adolfs socken;

3) Väktmästaren Johan Fredrik Julius Lindberg för 20 års tjänst först hos Kommercerädet Trenckell och sedan hos Helsingfors Ulminuterings Aktie Bolag.

4) Drängen Matti Matinpoika Svärd för 31 års tjänst hos Bonden Juho Koivisto i Kurikka

5) Drängen Jaakko Juhonpoika Höglén för 31 års tjänst hos Kommunrådet F. W. Lagerstedt i Lappo

6) Drängen Jaakko Lakso för 25 års tjänst darsammastädes.

7) Värkmästaren Adolf Frans Sundell och

8) Värkmästaren Johan Anshelm Appelberg, begge för 25 års tjänst hos firman Ludvig Nobel i Petersburg.

9) Trotjenaren Erik Johan Lindfors för 26 års tjänst i Koskis gård i Kyrkslätt, senast hos statsrådet F. Wahlberg

10) Skolmästaren Henrik August Westerlund för 39 års tjänst såsom ambulatorisk skolmästare 2 år i Kyrkslätt och 37 år i Esbo kommuns tjänst.

11) Skepparen Antti Rapeli för 15 års tjänst hos Wiborgs Ångslups Aktiebolag.

12) Före skogvaktaren Manu Hämäläinen för 50 års tjänst och

13) Brandvaktaren Mikko Rantala eller Profosi för 30 års tjänst begge i Harjus gods i Wederlaks socken.

b) Bronsmedalj:

1) Kreatursskötaren Matts Sipinpoika för 25 års tjänst i Kalho egendom i Gustaf Adolfs socken;

2) Drängen Ville Jaakonpoika Lakso för 10 års tjänst hos kommunalrådet F. W. Lagerstedt i Lappo socken;

3) Smiden Johan Löderholm för 40 års tjänst

4) Glassliparen Johan Ivar Grönroos för 15 års tjänst

- 5) Drängen Viktor Helin för 15 års tjänst
- 6) Drängen Karl Gustaf Kurminen för 15 års tjänst.
- 7) Drängen Alexander Samulinpoika för 15 års tjänst
- 8) Drängen Johan Gustaf Kuorinen för 10. års tjänst alla sex hos firman Costiander & Heitman å Kotsjö glasbruk i Urdiala socken;
- 9) Drängen Antor Härmäläinen för 20. års tjänst å Harjus gods i Wederlaks socken;
- 10) Kusken Julius Emmanuel Karlsson för 20 års tjänst hos familjen Mellin å Kiala och Lannäs egendomar i Borgå socken
- 11) Drängen Joel Nikolai Salminen för 11 års tjänst hos Kommerserådinnan Maria Grönfeldt i Björneborg
- 12) Spanmälskarlen Berndt Gustaf Gammalén för 10 års tjänst hos bonden Herman Erola i Tittis socken
- 13) Arbetskarlen Karl Bergström för 39 års tjänst
- 14) Arbetskarlen Carl Gustaf Flinkman för 36 års tjänst.
- 15) Arbetskarlen Th. Fredrik Hermansson för 34 års tjänst
- 16) Arbetskarlen Karl Davidsson för 34 års tjänst
- 17) Arbetskarlen Otto Konstantin Wahlberg för 34 års tjänst
- 18) Arbetskarlen Johan Laaksonen för 23 års tjänst
- 19) Arbetskarlen Karl Aug. Rosendahl för 16 års tjänst samt

20) Arbetskarlen Fredrik Reinhold Lindroos för 15. års tjänst alla åtta sistnämnda hos Aura Lockerbruksbolag i Åbo.

c) Hederstecken i silver.

- 1) Tjenarinnan Amanda Kristina Rosenström för 10. års tjänst hos vicekonsul Otto Leidenschnur i Helsingfors.
- 2) Tjenarinnan Johanna Eleonora Lundström för 19 års tjänst hos general H. Åkerman i Helsingfors.
- 3) Tjenarinnan Amanda Josefsdotter för 30 års tjänst hos Enkefru Carolina Forsman i Finby
- 4) Tjenarinnan Maria Josefina Kaarlen-tylär för 14 års tjänst hos rusthållaren Henrik Henrikinpoika Rantanen i Raumo landsförsamling;
- 5) Segelmakaren Alfred Sundell för 33 års tjänst
- 6) Glassträckaren Elias Dahl för 24 års tjänst;
- 7) Glasbläsaren Johan Henrik Rönni för 20 års tjänst;
- 8) Glasbläsaren Frans Oskar Lundberg för 20 års tjänst
- 9) Glasbläsaren Oskar Aug. Blom för 14. års tjänst
- 10) Formskäraren Frans A. Andersson för 14 års tjänst
- 11) Formskäraren Konstantin Fremling för 14 års tjänst samt
- 12) Glassliparen August Sandren för 13 års tjänst alla åtta hos firman Costiander & Heitman å Kotsjö glasbruk i Urdiala socken
- 13) Hushållerskan Agata Charlotta Karls-

son för 20. års tjenst hos hofrådet C. F. Ekholm i Wichtis

14) Tjenstjungfrun Ida Wilhelmina Schultzberg för 12 års tjenst hos Kommercerådinnan Maria Grönfeldt i Björneborg

15) Drängen Johan Mattsson Nieminen för 18 års tjenst hos kyrkoherden Aug. Hildén i St. Mårtens socken

16) Arbetskarlen Elias Leonard Forsgren för 34 års tjenst

17) Arbetskarlen Carl Wilhelm Stenberg för 27 års tjenst

18) Arbetskarlen Gust. Wilh. Forss för 22 års tjenst

19) Arbetskarlen Karl Alfred Davidsson för 22 års tjenst

20) Arbetskarlen Johan Henrik Eklund för 22 års tjenst

21) Arbetskarlen Henrik Hellsten för 21. års tjenst.

22) Arbetskarlen Gustaf Adolf Johansson för 21. års tjenst

23) Arbetskarlen Karl Wallenius för 20 års tjenst

24) Arbetskarlen Edv. Wilh. Mattsson för 20 års tjenst

25) Arbetskarlen Michael Mattsson för 19 års tjenst

26) Arbetskarlen Gustaf Leander för 19. års tjenst

27) Arbetskarlen Johan Lindgren för 19 års tjenst

28) Arbetskarlen Johan Vistå för 14 års tjenst

29) Arbetskarlen Gustaf Adolf Palmroos för 28 års tjenst

30) Arbetskarlen Samuel Viktor Forström för 32 års tjenst alla de 15 sistnämnde hos Aura Lockerbruksbolag i Åbo.

d) Inskription å värdeföremål.

å en sked och en brosch

Tjenarinnan Leena Maria Marian-tylär för 35 års tjenst å Jutila gård i Lu. hango socken senast hos Enkan Eva Sofia Jutila.

Deremot har Bestyrelsen ej kunnat förorda till:

1°) Enkefru Carolina Forssmans ansökan om silvermedalj åt sin Torpare Karl Josefsson för 25 års tjenst, enär torpare ej faller under den kategorin "tjenstehjon och arbetare" som enligt F. R. mom c) i Sällskapet's stadgar är berättigad att erhålla utmärkelsetecken; samt

2°) Föreståndarens för Harju jordbrukskola fil. mag. Karl Enkells ansökan om silvermedalj åt magasinsskarlen Kalle Lassila, emedan hans befattning ej torde kunna anses "till den grad själfständig och ansvarsfull" att densamma med en tjenstetid af blott 26 år - vidtagande med mannens ifråga 15. åldersår skulle berättiga honom till erhållande af silver medalj. Då omständigheter möjligen förefinnas, hvilka ej framgå ur ansökningshandlingarna, men hvilka kunde berättiga honom till erhållande af mindre silver medaljen, föreslås att frågan tills vidare lemnas öppen, såvida sökanden ej är belåten med hederstecknet i silver.

Bestyrelsen beslöt på grund af där.
om inkomna ansökningar ur Jordbruks-
anslaget tilldela följande landtman-
nagillen och föreningar anslag till
nedannämnda belopp

Gustafs Landtmannagille	150 mark
Ålands Landtbruksgille	500 "
Rimito Landtmannagille	250 "
Masku, Nousiö, Lemo och Askais Landtmannagille	200 "
Pöytis Landtmannagille	200 "
Karsinais Suomen Pient. Maanviljelysseura	300 "
Raisio maamiessseura	175 "
Rimito husbondeförening	175 "
Bjerno landtmannagille	200 "
Paimion Edistysseura	200 "
Halikko och Angelnemi landtmannagille	250 "
Summa	2600 mark.

§. 15.

Ur Ahlmanska fonden beslöt Besty-
relsen tilldela nedannämnda landtman-
nagillen följande anslag:

Birkkala och Yläjärvi landtmannagille	300 mark
Vesilaks, Lempäälä och Tottijärvi	2 = 400 "
Kangasala landtmannagille	200 "
Summa	900 mark

§. 16.

Enär Bestyrelsen ej ännu erhållit
något svar från Landtbruksstyrelsen
i sin ansökan om anslag för aflönan-
det af en kreatursskötare konsulent,
beslöt densamma att äfven förutan
denna funktionär gå i författnings-
om anordnandet af de ifrågasatta nöt-
boskapspremieringarna och utsåg i
detta afseende till ordförande i pris-
nämnden hr. godsejaren Eric Reltig

Siga. elever

Förteckning öfver eleverna vid Kejsarliga Finska
Hushållningssällskapets slöjdskola vårterminen 1897.

Ålder i år	Namn	Huset	Födelseort	Vårnad	Wärd	Wärd
40	Åsa Bergman	Houtskär	"	"	"	"
40	Frída Granberg	Åbo	"	"	"	"
40	Siira Böhm	Virmo	"	"	"	"
40	Fanny Johanna Helin	Mastaro	"	"	"	"
40	Ulla Josefina Lindgren	Åbo	"	"	"	"
40	Anna Ekblom	"	"	"	"	"
40	Elsa Erlund	St. Martins	"	"	"	"
40	Ida Adolfina Karlström	Åbo	"	"	"	"
40	Anna Josefina Salmberg	"	"	"	"	"
40	Agnis Dagmar Häll	Tammela	"	"	"	"
40	Hilma Wallenius	Åbo	"	"	"	"
40	Olivia Mattsson	Houtskär	"	"	"	"
40	Hilja Maria Hamström	Lundo	"	"	"	"
40	Amanda Laine	Åbo	"	"	"	"
40	Maria Katarina Hällström	"	"	"	"	"
40	Shiila Petitia Malin	"	"	"	"	"
40	Anna Andersson	Ries	"	"	"	"
40	Ligne Lindholm	Bjerno	"	"	"	"
40	Olga Himberg	St. Karins	"	"	"	"
30	Anna Sundström	Marie	"	"	"	"
40	Bertha Sofia Pettersson	Kumlinge	"	"	"	"
	Alina Tuovonen	Åbo	"	"	"	"
40	Fanny Lydia Eskola	Eura	"	"	"	"
30	Elsa Amanda Keitilä	Närdal	"	"	"	"
30	Emmi Matilda Nummelin	Rimito	"	"	"	"
57:50	Emma Kylänpää	Pöytis	"	"	"	"
5	Julia Lindblad	Åbo	"	"	"	"
	Fanny Augusta Ahlgren	"	"	"	"	"
5	Ligrid Agnes Hällström	"	"	"	"	"

Blifvande lärarinnor i väfnad.

Namn	Ordentlighet	Färdighet	Väfnadsteori	Uträkning	Själfständighet i utf.
Asta Bergman	Utmärkt	Utmärkt	Utmärkt	Utmärkt	Utmärkt
Elsa Eklund	Berömligt	Berömligt	2 ^o	2 ^o	Utmärkt
Olga Kimberg	Utmärkt	Berömligt	Berömligt	Berömligt	Berömligt
Fanny Holm	2 ^o	Utmärkt	Utmärkt	Utmärkt	2 ^o
Maria Hållström	Berömligt	2 ^o	Berömligt	Berömligt	Berömligt
Fina Karlström	Utmärkt	2 ^o	Utmärkt	Utmärkt	Utmärkt
Emma Kylänpää	Köjaktigt	Berömligt	Berömligt	Utmärkt	Berömligt
Signe Lindholm	Utmärkt	Utmärkt	2 ^o	Försvarligt	Försvarligt
				Köjaktigt	Köjaktigt

Förteckning öfver väfnader utförda i Högstetiga Finska
Hushållnings sällskapets välskola under vårterminen 1897

Klädsömnad.

Namn.	Ordentlighet	Flit	Färdighet
	Berömligt	Berömligt	Berömligt
Jenny Ahlgren	Ja	Ja	Ja
Mina Tuoniemi	Ja	Ja	Ja
Sigrid Aug. Ståhlström	Ja	Ja	Ja
Julia Lindblad	Ja	Ja	Ja
Elsa Lindfors	Ja	Ja	Fullk. nöjaktigt
Ida Blomqvist	Ja	Ja	Ja
Fanny Blomberg	Ja	Fullk. nöjaktigt	Berömligt
Lydia Blomberg	Ja	Ja	Ja

Plåtsömnad.

Namn.	Ordentlighet	Flit	Färdighet
	Berömligt	Berömligt	Berömligt
Mina Tuoniemi	Ja	Ja	Ja
Hilda Thala	Ja	Ja	Ja
Elsa Sofia Lindfors	Ja	Ja	Ja
Rauha Emilia Grönland	Ja	Ja	Ja
Julia Lindblad	Fullk. nöjaktigt	Ja	Ja

✓ 15 sty	förkläden	munkabäta.
✓ 13 "	Ja	krabbasnat
✓ 9 "	Ja	opphemta
✓ 3 "	Ja	Ja med bindeträdet.
✓ 44 "	Ja	enkla.
✓ 5 "	Ja	dukagång
✓ 4 "	Ja	dubbel rosengång.
✓ 12 "	parad handdukar.	
✓ 11 "	brickdukar	
✓ 10.70 m.	drapperi tyg	krabbasnat.
✓ 10.2 m.	komulttyg	4 shaft.
✓ 11.7 m.	Ja	8 shaft.
✓ 39.30 m.	tricot	
✓ 22 m.	pique'	8 shaft.
✓ 17.20 m.	cheviot.	
✓ 34.45 m.	drapperi tyg	4 shaft.
✓ 221 m.	gardin tyg	4 shaft.
✓ 3.50	kanera	
✓ 3 m.	gaceväfnad.	
✓ 21.40 m.	sars.	
✓ 11.60 m.	drapperi tyg	opphemta.
✓ 14 m.	gardin tyg	8 shaft.
✓ 40.90 m.	möbetyg	
8 m.	bolstervar	
✓ 2 sty	täcken	raana
✓ 1 "	plaid fodral	Ja
✓ 1 "	oppställe	
✓ 2 "	säng mattor	dubbelväf
✓ 2 "	löstäcken	dukagång
✓ 1 "	yllebordduk	Ja
✓ 12 "	borddukar	opphemta
✓ 2 "	divanmattor	rödlakan

✓ 2 sty	borddukar	krabbasnat.
✓ 43 "	dammdukst.	
✓ 36 "	servietter	dräll på 8 skap.
✓ 2 "	borddukar	1 ^o 1 ^o
✓ 17 "	handdukar	1 ^o 1 ^o
✓ 1 "	borddukst	dammast
✓ 17 "	servietter	1 ^o
✓ 13 "	1 ^o	1 ^o enkel.
✓ 2 "	borddukar	Kaneva
✓ 7 "	sängmattor	dubbelväf i 8 skap.
✓ 10 "	theservietter	
✓ 1 "	gungstolsmatta	rödlakan
✓ 2 "	sopfyndor	1 ^o
✓ 3 m.	tvilstols mattväf	
✓ 2 sty	gungstolsmattor	ryeväfnad.
✓ 3 "	divanmattor	1 ^o
✓ 1 "	1 ^o	tränsaflossa
✓ 1 "	gungstolsmatta	1 ^o
✓ 1 "	braspall	1 ^o
✓ 1 "	sopfynda	1 ^o
✓ 5 sty	filter (barn)	
✓ 20.50 m	ylleförfädes tyg.	

Matth. Tammelaender

och till andra ledamot, kassör hr. gods-
egaren Johannes Nyberg i Koskis och
skulle till dessa herrar aflätas skrif-
velser med förfrågan om huruvida
de ville åtaga sig detta uppdrag.
§. 17.

Sekreteraren meddelade att från
slöjdskolan den 25. i denna månad
afgått, från afdelningen för lärarin-
nor i väfnad 8 elever, från klädsöm-
nads afdelningen 8 och från slätsöm-
nads afdelningen 5 elever. En förteck-
ning öfver samtliga elever, 79 till an-
talet, emedan en af dem insjuknat
och öfvergifvit skolan, intogs här under
sign. elever.
§. 18.

Sekreteraren meddelade att tillfäll-
skapet inkommit inbjudningar till del-
tagande i Uleåborgs läns Hushållnings-
sällskaps möte den 27 och 28. Augusti
d. i ^{Uleåborg} samt Wasa läns och Keski Suomis
landtbrukssällskapers gemensamma
möte i ^{Uleåborg} ~~Wasa~~ den 29. och 30. instundan-
de Juli; men föranledde detta med-
delande ej till någon åtgärd.
§. 19.

På förslag af föreståndaren för Ke-
miska- och Trökontrollstationen hr. mag.
Uno Collan beslöts att Kemiska sta-
tionen framdeles skulle hållas öppen
emellan 10. f. m. och 2. e. m.
§. 20.

På förslag af sekreteraren be-
slöts att Sällskapets Kansli under ti-
den från den 15. Juni till den 1. Septem.

ber skulle hållas öppet hvarje Tisdag emellan kl. 10. f. m. till 12. middag.
§. 21.

Sekreteraren meddelade att han beordrat Lällskapets länemejerskor att öfvervara det mejeristmöte som i för-
ening med elitprofringen den 25 och 26 maj skulle anordnas i Hångö och skulle de få tillgodoräkna sig reskostnader och dagtraktamente en-
ligt för dem i kontraktet gällande be-
stämningar. Åtgärden godkändes af Bestyrelsen.
§. 22.

Enär förra länemejerskan Aurora Almqvist numera gift med prestman-
nen Ljöström anhängit om vittnesbörd af Lällskapet, beslöt Bestyrelsen läm-
na henne det vitsordet att hon med synnerlig omtanke och flit skött sina
äligganden.
§. 23.

Sekreteraren, som förmälde sig sin-
nad att besöka jordbrukarskongressen i Stockholm den 20-22 Juli samt möj-
ligen därifrån deltaga uti en ekur-
sionsresa till framstående egendomar i mellersta Sverige, hämsällde till Be-
styrelsen huruvida honom ej kunde till-
delas något resebidrag härför ur Läll-
skapets Enskilda fond; och beslöt Be-
styrelsen tilldela honom ett anslag af 400 mark, hvilket på sekreterarens
förslag dock nedsattes till 300 mark
att utgå ur Enskilda fonden.
§. 24.

Sekreterarens uppköp af Ivenne ar-
beten till biblioteket

1^a) Sveriges Landbruksförvaltning 4 häften
af Fredrik Egerström samt

2^a) Bernhard Rögild, Moelkeribogen i
Danmark

godkändes af Bestyrelsen.
§. 25.

T. f. kamreraren meddelade att John
Julins konkursmassa inbetalt å Julins
borgen för prestmannen David Tereni-
us lån ur Enskilda fonden 108 mark
55 penni, likvisst med det vilkor, att
om de prioriterade fordringsegarna
i massan genom fastighetens realise-
rande ej skulle blifva till fullo för-
nöjda, skulle de oprioriterade få ä-
terbära af den till dem utbetalade
dividenden så stort belopp, att de
prioriterade blefve till fullo godtgör-
da; och skulle den nu gjorda inbetal-
ningen observeras som inkomst i En-
skilda fonden.
§. 26.

Vid sammanträdet gjorda anord-
ningar och kvartalsanordningar äro
i Anordningsjournalen förtecknade.

In fidem:

H. Stråhle

ansökningar skulle insända desamma till Hans Majestät, densamma jämväl skulle hos Handels- och Industri expeditionen ankhälla om förhöjning af det anslag Sällskapet för närvarande åtnjuter med 1000 mark, så att anslaget framdeles komme att utgå med 4500 mark om året.

§. 3.

Till Thulinska stipendiater för två år, räknadt från 1. November innevarande år antogs, förutom de tvänne, som föreståndaren för Örisbergs jordbrukskola, landbruksrådet E. Björkenheim, skulle få antaga följande sökande: A. J. Laurén och V. V. Tuckström från Parigas till Löderkulla samt H. J. Mattila från Kumo, W. Hedman från Wänä samt J. V. Katila från Hausjärvi; och skulle dessa tre sistnämde placeras, sedan svar anländt från Peksala, Osara, Jönkulla eller Tuorla jordbruksskolor, hvarvid och till hvilket pris desse voro villige att emottaga ifrågarörande Thulinska stipendiater såsom elever.

§. 4.

Sedan anbud å kassaskåp inkommit från Åbo Jernmanufaktur Aktiebolaget, uppdrog Bestyrelsen åt Kassainspektorn, Kamreraren och Sekreteraren att värkställa inköp af ett lämpligt sådant, hvilket i enlighet med Sällskapets stadgar §. 59 bör vara försedt med tre lås; och beslöt Bestyrelsen att sjelfva kassakvalfvet skulle invändigt oljemålas och i öfrigt uppnyggas före än ifrågarörande

Siga föredrag

På anmodan af Föreståndaren för Ålands folkskolas Magister H. Karlsson har undertecknad vid sagde skola under vintern 1897 hållit följande åtta föredrag bekantade af Å. Ånska Hushållnings Sällskapet:

- I. Matmållningsorganens hos idislarne byggnad och verksamhet.
- II. Våringsämnen och djurens olika behaf af näring.
- III. Fodermedlen, deras lämplighet för djuren, beredning blandning och utfodring.
- IV. Husdjurens försäkring.
- V. Ladugårdens ändamålsenliga inredande, jämte djurens skötsel och vård.
- VI. Mjölken, dess afspöndring, behandling i ladugården, beständ, dekar, samt användning i hemmet.
- VII. Den moderna smölbereidningen (separator, radiator) och hvad som därvid fordras af mjölkleverantören. (Exkursion till Gölby balagsmejeri där samtliga maskiner förvisades och förklarades samt pröfvades.)
- VIII. Om skogs-skötsel.

Haga den 28 April 1897.

V. V. Tuckström.

Lärare vid Haga jordbr. skola.

get; och hoppades hr. Karlsson att detta belopp kunde få användas under det följande läsåret, under hvilket folkskolorna förväntade sig ett likadant anslag, som det, hvilket under det nuvarande kommit densamma till del.

§. 7.

sänspektorn, Kamreraren och Sekre-
teraren att värkställa inköp af ett
lämpligt sådant, hvilket i enlighet
med Fällskapets stadgar § 59 bör va-
ra försedt med tre läs; och beslöt
Bestyrelsen att själfva kassakvalvet
skulle invändigt oljemålas och i öf-
rigt uppnyggas för än ifrågasaran.

de skåp komme att därstädes uppstäl-
las.

§ 5.

Föredrogs tvänne skrifvelser: den
ena från Kangasala och den andra från
Biekkafolkskola, hvilka skrifvelser
voro åtföljda af en förteckning öfver
vid dessa skolor under det förflutna
läsåret utförda slöjdarbeten, och be-
slöts att till direktionerna för des-
sa skolor skulle remitteras den till-
kommande slöjdanslag för året, 500
mark för hvardera skolan.

§ 6.

Föredrogs en skrifvelse från före-
ståndaren för Ålands folkhögskola,
hr K. J. Karlsson, hvaruti han, bifö-
gande en förteckning öfver de 8 före-
drag läraren vid Håga jordbrukssko-
la, hr Aug. Wikström hållit vid folk-
högskolan, hvilken förteckning här
under

sign. föredrag

intogs, meddelar, att den andra före-
draganden, hr Aug. Rosenberg af mel-
lankomna hinder ej varit i tillfälle
att hålla flera än 3 föredrag af de
af honom utlofvade 4; hvarför ett
belopp af 40 mark återstår af ansla-
get; och hoppades hr. Karlsson att
detta belopp kunde få användas un-
der det följande läsåret, under
hvilket folkhögskolan förväntade sig
ett likadant anslag, som det, hvilket
under det nuvarande kommit den-
samma till del.

§ 7.

Föredrogs en skrifvelse från föreståndaren för Olava jordbruksskola, hr. Gideon Lulachius, hvaruti han meddelar att han med anledning af bestämmelserna i det nya reglementet för de lägre jordbruksskolorna ej mera kan emottaga några Thulinska stipendiater.

§ 8.

Föredrogs en skrifvelse från Godsegaren Johannes Nyberg i Koskis, som meddelar att han åtager sig uppdraget att deltaga i premieringsnämndens arbete, vid den premiering af nötkörskap, som Hushållningssällskapet under innevarande sommar kommer att anordna.

§ 9.

Beträffande kreaturspremieringsdistriktens indelning i områden öfverlemnade Bestyrelsen åt herrar Eric Kettlig, Arno Reuter och undertecknad att inkomma med förslag härutinnan likasom och om de penningpremierens belopp, som vid premieringsmötena komma att utdelas; och beslöt Bestyrelsen, för att tillmötesgå herr Eric Kettligs önskan, jämligt hvilken han utlofvade åtaga ordförandeskapet uti premieringsnämnden om premieringen detta år skulle anordnas i västra delen af länet, att den samma skulle omfatta Piikkis och Halikko härader.

§ 10.

Från herr Apotekaren C. G. Borg i Torneå hade en skrifvelse anländt, hvaruti han delgifver Bestyrelsen att

han ej kan åtaga ombudsmannaskapet uti 1^{sta} distriktet, hvarjämte han tillika afsäger sig ledamotskapet i Sällskapet. Med anledning här af skulle Sekreteraren taga reda på om någon annan inom detta distrikt boende ledamot kunde fås att åtaga sig ifrågakörande uppdrag.

§ 11.

Från Pöytis landtmannagille hade en tacksägelse för det erhållna bidraget till premier vid Gilllets utställning ankommit, hvilken skrifvelse här föredrogs, utan att till vidare åtgärd föranleda.

§ 12.

Sedan sekreteraren meddelat, att han, beträffande Magasinskarlön å Harjus, Kalle Lassila, hvilken belönade för långvarig och trogen tjänst Sällskapet vid plenum den 31. sistlidne Maj öfverlämnade till Bestyrelsens närmare afgörande efter sig följande omständigheter, af föreståndaren för Harjus jordbruksskola, herr Karl Enckell, erhållit det besked att Kalle Lassila är ett så kalladt "factotum" på Harjus jordbruksskola, som står öfver de med silfvermedalj belönade tjänarena, hvar för det för honom vore nedsättande att blifva belönad med en lägre medalj, beslöt Bestyrelsen att Kalle Lassila äfven skulle belönas med Sällskapets mindre silfver medalj.

§ 13.

Från Piikkis Hushållsförening

hade inkommit redogörelse öfver användningen af fjölårets anslag för premier vid utställningar jämte ankallan om ett anslag för detta år; men emedan alla till disposition stående medel blifvit vid föregående sammanträde utdelade, kunde denna ankallan ej beviljas.

§. 14.

Till biblioteket hade inkommit följande föräringar:

- 1) Bidrag till Finlands officiella statistik VII Befolkningsstatistik.
- 2) Skrifter utgifna af Svenska Literatur-sällskapet i Finland XXXIV.
- 3) Fiskeritidskrift för Finland häft. 4 och 5.
- 4) Finsk Veterinär tidskrift 1 och 2. häftet.
- 5) Nylands och Tavastehus Landbruks-sällskaps Handlingar
- 6) Kertomus Stå-Hämeen Maalaisseuran toiminnasta vuonna 1896.
- 7) Kertomus Viipurin läänin Maalaisseuran vaikutuksesta w. 1896.
- 8) Kertomus Kuopion läänin Maalaisseuran vaikutuksesta w. 1896
- 9) Berättelse öfver 18de Allmänna Svenska Landbruksmötet i Malmö år 1896.
- 10) Meddelanden från Kongl. Landbruksstyrelsen N° 3. år 1897.
- 11) Kongl. Landbruks Akademiens Handlingar och Tidskrift N° 1 och 2. 1897.
- 12) Värmlands läns Kongl. Hushållningssällskaps årsberättelse för år 1896.
- 13) Örebro läns Kongl. Hushållningssällskaps Kvartalskrift 1. häftet 1897.
- 14) Göteborgs och Bohusläns Hushållningssällskaps Kvartalskrift 1. häftet 1897.

- 15) Östergötlands läns Hushållningssällskaps Handlingar senare afd. 1896.
- 16) Matrikel öfver Hallands läns Hushållningssällskaps ledamöter 1897.
- 17) Tidning för Stockholms läns Hushållningssällskap.
- 18) Iveriges Utsädesförenings Tidskrift häften 1 och 2 år 1897.
- 19) Tidskrift för det Norske Landbrug heft. 4 och 5. 1897.
- 20) Tidskrift för Landökonomi section. de bind 4 och 5 häfte #
- 21) Petruske Wapenskrift N° 16-22

§. 15.

Sällskapets nyutnämnde kamrer, baron von Troil anhöll om att från den 10. juli under 6. veckors tid erhålla tjänstledighet och beviljades denna ankallan mot vilkor att han vidtalar någon, som i händelse af behof ombesörjer honom tillkommande äligganden.

§. 16.

Sekreteraren meddelade att lektor Cygnæus, som nu har inlemnat till tryckeriet 10 ark af det arbete han för Sällskapets räkning utfört, anhållit om att utfä ersättning härför med 600 mark, hvilket af Bestyrelsen utanordnades.

§. 17.

Vid sammanträdet gjorda anordningar finnas i anordningsjournalen intagna.
In fidem:

R. J. Thors

År 1897 den 13. Juli kl. 5.
e. m. sammanträdde H. F.
Hushållningssällskapets Be-
styrelse och närvarande därom
ordföranden hr. Juselius, le-
damöterna hr. Marjalin, He-
denberg, v. Haartman och
Allén äfvensom t. f. kam-
reraren Reuter och under-
tecknad sekreterare.

§ 1.

Protokollet från sammanträdet den 15. Ju-
ni upplästes i och för justering.

§ 2.

Till Thulinska stipendiaten för två år
framåt från 1. instundande November an-
tagas: till Lodevskulla A. J. Laurén och W. V.
Tikström från Pargas, till Tuorla W. Hj. Mat-
tila från Kumo samt till Ljökulla W. Hed-
man från Väna och J. W. Katila från Hous-
jära och skulle för dessa erläggas för Lau-
rén 240 mark, Tikström 300 mark, hvarest han
själf betalar 60 mark, Mattila 300 mark samt
för Hedman och Katila vardera 150 mark
och är hvarförutom tvänne stipendiaten skul-
le af föreståndaren för Orisbergs jordbruks-
skola, hr. Landtbruksrådet E. Björkenheim
antagas mot en ersättning af 240 mark för
hvar, och skulle han tillsända Bestyrelsen
deras ansökningshandlingar.

§ 3.

Programmet för Sällskapets hundra
års jubileum fastställdes sålydande:

Måndagen den 1. Nov. kl. 11. f. m. Emötta-
gas Sällskapets inbjudna gä-

ter af ordföranden i Säll-
skapet plenial.

Måndagen den 1. Nov. kl. 12. mid. öppnas utställ-
ningen i Brandkärs huset öpp-
ett kl. 7. e. m.

" " " Nov. kl. 2. e. m. fest i Solenitets-
salen (med föredrag).

" " " Nov. kl. 5. e. m. middag i Stads-
huset.

Tisdagen den 2. Nov. kl. 9-6 e. m. utställningen öppen

" " " kl. f. m. föredrag med diskussion

" " " kl. 12 1/2 e. m. prisutdelning
§ 4.

Föredrogs ett förslag till indelning af
3de premieringsdistriktet, omfattande Piikkis
och Halikko härader, inom hvilket distrikt
premieringen detta år skulle vidtaga och god-
kändes detta förslag sålydande:

- 1) premieringsområdet St. Karins och Piikkis sock-
nar samt Kustö och Kakskerta kapeller med
samlingsställe i Rauhalinna gård;
- 2) premieringsområdet Temar socken med sam-
lingsställe i Vasta gästgifveri;
- 3) premieringsområdet Sagu socken och Kara-
na kapell med samlingsställe i Sagu kyr-
koby;
- 4) Pargas socken med samlingsställe i Par-
gas Malm;
- 5) Kimito och Huitis socknar med Dragsfjärd
och Testanffjärd kapeller med samlingsställe
i Pälvalsby i Kimito;
- 6) Bjerno socken med Finby kapell; samlings-
ställe Bjerno kyrkoby;
- 7) Halikko, Uskela och St. Bertils socknar
samt Kuusjoki, Muurala och Angelniemi ka-

peller; samlingsställe Sals köping, äfvensom
8) Kiihala och Kisko socknar samt Luomus-
järvi kapell; samlingsställe Luomusjärvi kyr-
koby.

Och meddelade sekreteraren att han allaredan
tillskrifvit Piikkion Talousyhdistys, Paimion
Edistysseura, Kimito Landtmannagille, Perni-
ön maamiesseura, Halikko landtmannagil-
le samt ordförandene i Sagu, Pargas och Kis-
ko kommunalstämma att enkvad ombesörja
sådant val af ledamot i premieringsnämnden,
som § 2 i stadgarna för nötboskapspremie-
ringen stadgar, samt att om valets utgång
för den 1. Augusti meddela underrättelse till
Sällskapets kansli.

§ 5.

Då från herr Eric Rettig och Johannes
Nyberg hade ingått meddelanden om att
desse skulle åtaga sig uppdraget att vara:
Rettig ordförande och Nyberg kassaförvaltare
i premieringsnämnden, utsågs till deras suppl-
anter herr friherre W. Casper Wrede samt Oskar
Olsoni.

§ 6.

Beslöts att hos järnvägsstyrelsen skal-
le anhållas om fri transport af utställnings-
godset samt nedsättning å passagerare af-
gifterna under dagarna före och efter jubel-
festen samt att fraktnedsättning å ångbå-
tarne äfven skulle ansökas.

§ 7.

Premieringsprisen inom de skild klas-
serna vid nötboskapspremieringen faststäl-
des till:

inom kl. 1 och 4: ett första penningpris å 40 mark

	ett andra penningpris à	30 mark
	ett tredje	20 "
inom kl. 2 och 5:	ett första	30 "
	ett andra	20 "
	ett tredje	10 "
inom kl. 3 och 6:	tre första	30 "
	tre andra	20 "
	tre tredje	10 "
inom kl. 7:	två första	20 "
	två andra	10 "
	fyra tredje	5 "

§ 8.

Beträffande anskaffandet af märkejörn för märkning af djuren, skulle länsveterinären L. Fabritius anmodas att vidtaga åtgärd härnär.

§ 9.

Gravör C. John och arkitekten, Grefve C. Armfelt, skulle vidtålas: John om modeller till medaljer och Armfelt om modeller till diplomer att utdelas vid nötboskapspremieringen.

§ 10.

Besluts att nödiga premieringsmedel af kamreraren skulle emot kvitto ställas till premieringsnämndens förfogande.

§ 11.

Med anledning af ett från Åbo länns Jordbrukare Klubb anländt protokolls utdrag, hvilket under

sign. Klubb

här intogs, besluts att sekreteraren skulle till nästa sammanträde uppsätta och på cirkulation kringända ett förslag till skrivelse i det afseende ofvannämnda protokolls

sign. Klubb. ^{Den 2376}
Ant. p. 13 juni 1898.

Utdrag af protokollet fördr vid Åbo länns jordbrukare klubbas sammanträde i Radelma gård den 12 juni 1897.

§ 1.

Sedan uppläst bifört ~~om~~, att Kgl. Senaten afslagit handlanden i Åbo stad, N. E. Blom. Bergs ansökan om anslag för vidare försök med odling af sockerbeter i dessa trakter, hvil. den anhållan var ständ till Finansexpeditionen, beslöt Klubben enhälligt, att genom protokollets utdrag uppmärksamma N. E. Blomhållningssällskapet. Bestyrrelse, att ingå till Jordbruksexpeditionen eller Landtbruksskyddelsen med en ansökan om så stort anslag för detta ändamål, att försöksodlingar omfattande 2 à 3 hektarer på 4 à 5 egendomar, belägna i skilda delar af länets kunde anordnas. Klubben beslöt sig för denna åtgärd, enär alla närvarande voro fullt öfvertygade om att sockerbetsodlingen i dessa trakter icke allsamtan är möjlig utan borde lämna ganska god afkastning, hvarejämte Klubben hade sig bekant att Bestyrrelsen redan tidigare uti ett af Senaten infordrat utlåtande uttalat sig i ofvannämndt syfte.

In fidem

J. J. Kallén

utdrag vidhandengifver.

194.

§ 12.

Med anledning af en skrifvelse från ordföranden i skoldirektion för Lempäälä folkskola hr. Ernst Ringelin samt en deramma åtföljande i korthet affattad relation om undervisningen i handelslörd vid nämnda skola, utanordnades anslaget för skolan, 500 mark att till skoldirektionen remitteras.

§ 13.

Sekreteraren anmälde att statsrådet Edv. Boehm i skrifvelse meddelat att han med tacksamhet emottagit kallelsen att vara Sällskapets ledamot.

§ 14.

Sekreteraren meddelade att från Leta-la slöjdskola anländt en skrifvelse med underrättelse att skolan ej kan insända några slöjdprof till utställningen, emedan alla arbeten väckställas af elevernas eget material, hvarför de tagit sina arbeten med sig, då de lämnat skolan.

§ 15.

Landtbruksrådet M. von Haartman meddelade att han jämte hr. apotekar B. W. Strömberg under denna dag varit och inspekterat Sällskapets Kemiska- och Frökontrollstation samt funnit allt i behörig ordning.

§ 16.

Kamreraren meddelade att hr. P. Jensen i Ingeris inbetalt sitt lån i 20000

§ 17.

Harpa vidtog den i § 61 af Sällskapets stadgar bestämda granskningen af

skuldsedlarna och värdepapperen, hvilka
alla samtliga befunnos utan anmärkning.

§ 18.

Vid sammanträdet gjorda anordningar
finnas i anordningsjournalen intagne.

En fidem.

R. F. Näher

År 1897 den 8 September kl.
6. m. sammanträdde K. Fin-
ska Hushållningssällskapet
Bestyrrelse och närvaro därvid:
ordföranden hr. Juselius, led-
möterna hrr. Hedenberg och Allén
suppleanterna hrr. Reuter och
Fabritius, samt kassöraren,
baron von Troil och understeknad
sekreterare.

§ 1.

Protokollet från sammanträdet
den 13 Juli upplästes i och för justering.

§ 2.

Det af sekreteraren uppsatta förslaget
till ansökan om anslag i och för
anställandet af odlings försök med
sockerbitor i större skala, hvilket förslag
 varit på cirkulation, föredrogs och in-
togs här under

sign socker:

På förslag af sekreteraren lämnades
detta hvilande, tills man vunnit klar-
het om, hvilket öde å högsta ort veder-
farits en af handlanden K. E. Blom-
berg gjord ansökan om understöd
för uppförandet och bedrifvandet af
ett sa sockerfabrik; vunno denna an-
sökan nödigt beaktande, så att honom
tilldelades anslag i antydt syfte, borde
frågan om anslag för vidare försöks-
anställande förfalla.

§ 3.

Föredrogs en skrifvelse från Järn:

Den följt af
mellankomman
medtäntheten
läses denna
skrifvelse ad
ante,

de voro till stipendiater väl kvali-
ficerade; godkändes detta förslag.
§ 7.

Från hr. gravören G. Jahn hade
anlämnat förslag till medaljer
till kreaturspremieringspriserna
och beslut Bostyrelsen hos honom
anhålla om ett mera utarbetadt
förslag af en af dessa ^{förslagen} medaljer.
§ 8.

Med smärre förändringar godkän-
des ett förslag till diplom, utarbetadt
af greve R. Brunsfeldt och afsett att
utdelas såsom belöning vid nötboskaps-
premieringarna.
§ 9.

En från jordbrukare mötes komiten
anlämnad skrifvelse, åtföljd af ett antal
förslag till stadgar för dessa mötes
anordnande, hvilken skrifvelse här in-
togs under:

Sigv. jordbrukare
föredrogs, men förblades till nästa
sammansammanträde.

§ 10.

Föredrogs en från ordföranden i
Sällskapet till v. ordföranden stäld
skrifvelse med flera förfrågningar
angående de åtgärder, som vidta-
gits med anledning af hundra års-
festen och utställningen, och beslöts
att sekreteraren skulle i dessa af-
gifva svarsmål.

§ 11.

Därefter beslöts att den af lektor

Sigv. socker
Till Jordbruksexpeditionen.

Det ekonomiska tryck, hvarunder lan-
dets jordbrukare under det senaste årtiondet,
till följd af de låga spannmålspriserna, ar-
betat, har nödgat honom att söka utfin-
na andra inkomstkällor från sin jord, då
sådes skördarne knappast mera betalat
odlingskostnaden. Såsom en sådan inkomst-
källa från jorden, ehuru aldeles ny och
obepöfvad i vårt land, riktades landt-
mannens i sydvästra delen af Åbo län
uppmärksamhet för några år sedan på
odlingen af sockerbetar, hvilken odling
först i sydligare länder och sedan i vårt
grannland Sverige låtit tala så mycket
om sig; enär densamma därstädes läm-
nat landtmannen rotfrukts skördar till för-
ut oanade värden, hvarjämte densamma
till följd af den omsorgsfulla odling och
riktiga gödsling af jorden, som denna
växt kräfer, för att lämna ett gynnsamt
skörderesultat, försatte jorden uti en hög
kultur, hvarigenom sådes skördarne bå-
de i kvantitativt och kvalitativt hänse-
ende äfven blefve förmänligare, än hvad
samma jord tidigare förmått frambrin-
ga.

Med ett sällspordt intresse karta-
de sig landtmännen på denna ort där-
för för fyra år sedan på försöksod-
lingar med sockerbetar, därtill uppmä-
nade och däruti understödda af en person
i Åbo, handlande H. G. Blomberg, som på

dess försöksodlingar nedlagt betydligt både tid och pengar. Erkännas måste ju äfven att styrelsen, inscende fördelen af att få denna odling rotfäst hos oss, äfven bidragit till dessa försöksodlingar om och med begränsade belopp.

Att dessa odlingsförsök, företagna som de i de flesta fall voro uti en för hvitbetan alltför grund, ofullständigt såväl afdikad som gödslad jord samt med ovan arbetare, ej öfverallt kunde lämna tillfredsställande resultat är ett faktum, som rättvisligen måste medgifvas; men tillika bör framhållas att flera försöksställena, där de för hvitbetans utväckling nödiga betingelserna i högre grad blifvit tillgodosedda, lemnat resultat, hvilka, under förhållandena förhållanden, hvaribland den exceptionella torkan, som under alla försöksåren varit rådande om våren och försommaren, speciellt torde böra framhållas, såsom i hög grad hämmande betans utveckling, måste anses vara ganska tillfredsställande, helst dessa resultat uppnått på de större försöksarealerna, så att de ej mera kunna rubriceras såsom några multiplikationsresultat. Sålunda erhöles t. ex. i Kårsämäki egendom i St. Marie sommaren 1895 från en areal af två hektarer en medelskörd af i rundt tal 24 tons pr har, hvarjämte kan omnämnas att i några andra egendomar erhöles 20 tons pr har och något därunder.

Att till och med detta resultat på långt

när ej ansetts tillfredsställande af personer, hvilka emot denna odlings framtid hos oss intagit en mer eller mindre reserverad hållning, är ju nogsaamt händt, men med fullt skäl torde man kunna påstå att deras fördringar varit alltför högt uppdrifna, då de hos oss väntat sig skörderesultat i det närmaste fullt jämförliga med sådana i länder, där denna odling redan är gammal. Att resultaten däremot skulle varit så dåliga, att hela denna kultur genom desamma skulle blifvit, så att säga, lifdömd hos oss är ett faktum, hvars hållbarhet på det högsta måste bestridas; ty det finnes faktiskt länder, inom hvilka betsocker-tillväxningen ställvis är ganska stor, där medelskörden för flera år är ungefär motsvarande den ofvan angifna, nemligen i Österrike-Ungarn, där medelskörden ej stigit öfver 20 tons pr har och vårt grannland i öster, Ryssland, där densamma ej gått öfver 15 tons pr har, och dock producera dessa begge länder tillsammans en tredjedel af det betsocker, som årligen tillväxkas i Europa.

I betraktande af dessa försöksresultat, hvilka, beträffande betornas kvalitet äfven utfallit mycket gynnsamt samt i medvetandet af, hvilken mäktig häfstång för höjandet af ortens jordbruk och ladugårdsskötsel sockerbetsodlingen, en gång införd och rotfäst hos oss skulle blifva, har Bestyrrelsen, därtill jämväl uppmanad af Åbo Låns jordbrukares klubb, velat till

jordbruksexpeditionen vördsamt hämsäl-
la, huruvida expeditionen, om densamma
f. n. ej anser frågan om sockerbetsodlin-
gens möjlighet hos oss vara genom de väk-
ställda försöken därhän ådagalagd, att
det som en följd häraf numera gällde att
genom direkta anslag bidraga till uppkom-
sten af ett sockerbruk för tillvärkning af
betsocker, ej vore benägen att ställa till Län-
skapets disposition ett nödigt belopp under
förslagsvis tre år, för att sätta Länsskapet
i tillfälle, att på några egendomar an-
ställa försök i större skala med denna
odling; på det att några resultat från stör-
re arealer, de där kunde tillfredställa af-
ven högt ställda fordringar kunde vinnas
härutinnan. Bestyrelsen tillåter sig göra den-
na anhållan i det medvetande att Jordbruks-
expeditionen, som vid flera tillfällen
räckt landets jordbrukare en hjälpsam
hand vid införandet af nya odlingsme-
toder och förbättrandet af de äldre, ej hel-
ler denna gång skall underlåta att här-
vidlag lämna sitt bistånd, helst det nu
gäller införandet af en kultar, som gif-
ve jordbruket i denna del af landet ett
förut oanadt uppsving.

Bestyrelsen tillåter sig härmed till
expeditionens bepröfvande öfverlämna det
program, enligt hvilket Bestyrelsen tänkt
sig dessa försök utförde. Försöken skulle
varkställas på förslagsvis sex lägenheter i
skilda delar af länet samt i lägenhe-
ter kända för hög kultur och omsorgs-

fullt drifvet jordbruk samt på arealer om
2 à 3 hektar i hvarje lägenhet. För att på
något sätt intressera hugade försöksstäl-
lare samt garantera dem helst någon, om
och en ringa inkomst för det myckna ar-
bete och den kostnad, de på dessa försöks-
odlingar kommo att nedlägga i händelse
desamma totalt skulle misslyckas, har Be-
styrelsen tänkt sig att till hvarje försöks-
anställare skulle vid försökets början ut-
betalas en summa af 100 (50) mark pr. har,
mot vilkor att jorden af dem skulle be-
brukas och gödslas enligt anvisning af Län-
skapets rotfruktsodlingsinstruktörer, hvil-
ka egde leda hela odlingsarbetet efter
den af Bestyrelsen utstakade planen. Här-
utöver skulle för skörden, hvilken jord-
egaren skulle få helt och hållet dispo-
nera, till honom utbetalas ett pris af
15 mark pr tons skördade betor. Under
hela försökstiden skulle försöksanstäl-
laren vara skyldig göra väderleks obser-
vationer och anteckna desamma noggrant.

Kostnaderna för dessa försök skulle
enligt en approximativ beräkning ställa sig
sålunda:

Godtgörelse för 3 har à 100 mark pr	
har à sex egendomar	my 1800-
Priset à 270 tons betor beräknadt	
efter en afkastning af 20 ton pr	
har à 18 har och ett pris af 15 mk pr ton	my 5400-
Diverse kostnader för kontroll,	
annonsering m. m. d.	800-
Summa	my 8000-

På grund af denna kalkyl vägar Be-
styrelsen vördsamt ankälla att ett anslag
af 8000 mark måtte tilldelas Sällskapet
ärligen under loppet af tre års tid att af
Sällskapet för ofoannämnda ändamål emot
redovisningskyldighet användas.

Sn 245
Ark. p. 1 Aug 1897

sign. Janninclaude

Kaisarilliselle Suomalais Talousseuralle.

Sittenkun Kaisarillinen Suomalais
Talousseura Heinäk. 26. p:nä 1895 Teis-
kon kunnan kausakoulun johtaja
kunnalle oli ilmoittanut, että Seu-
ran hoidettavasta Ahlmanin in ra-
hastosta Helmik. 26. p:nä 1892 Teiskon
kausakoululle myönnetty 400:-
markan vuotuisen apurahan
alkaen vuodesta 1896 tulisi lake-
kauttavaksi syystä että korko-

kunta oli alennunut siinä määrin, että rahaston varat eivät enää sallineet apurahan maksamista, on Teiskon kunta lailisessa kuntakokouksessa Lokak. 21. p:n 1895 valinnut allekirjoittaneen valvomaan kunnan Ahlman'in testamenttiin selvästi perustuvaa oikeutta. Kun kuitenkin kohta tämän jälkeen eli Toumik. 28. p:n 1896 Keisarillisen Talousseuran toimesta kaikki n. s. Ahlmanin pitäjät edustajiensa kautta saivat tilaisuuden lausua mielipiteensä testamentista, ja Teiskon kunnalliskokousta myös silloin sain edustaa, tämä etu suotuin, niin en en sisä mainittu valtakirjani nojalla aikaisemmin ole ryhtynyt kirjenvaihtoon, sillä olen odottanut, mitä Keisarillinen Talousseura tämän yhteisen kuntakokouksen lausumien toivomusten johdosta tulisi tekemään.

Enempi kuin 1/2 vuotta on jo kulunut n. s. Ahlmanin pitäjien yhteisen kokouksen jälkeen, vaan mitään tuloksia siinä lausumista toivomuksista

ei ole vielä huomattu.

Koska Teisko jo toista vuotta taasen on saanut olla ilman kunnatusrahoja kansakoulunsa Ahlman'in rahastosta, katson nyt velvollisuudekseni kunnan puolesta Keisarillisen Talousseuran harkittavaksi lähettää kerrotun Ahlman'in pitäjien yhteisen kokouksen pöytäkirjan Toumik. 28. p:n 1896 virallisena jäsenluokseksi ja viitata sen loppupuolella olevaan esittämäiseen pouteen, joka osoittaa että kaikki edustajat olivat sitä mieltä, että Teisko kii oli saapa apurahoja.

Teiskon kunnan puolesta lausun sen hartaimpaa toivomukseksi ja pyyntöksi, että Keisarillinen Suomen Talousseura, harkittuaan asiaa, myöntäisi Teiskon kunnalle tuon vuotuisen apurahan, jonka Teisko nauttavana voimassa sai Ahlman'in rahastosta kantaa, sekä liitän auomukseksi perustukseksi tähän vielä valtakirjani.

Teiskossa Heinäk. 28. p:n 1897

A. Tammenlahti.

Sigs. Jordbrukare

*In 273.
Ant. p. 3 Sept 1897*

Till N. Finska Hushållningssällskaper.

Sedan alla i landet arbetande lantbruks- och hushållningssällskap, hvilka åtnjuta direkta, årliga anslag af allmänna medel med undantag af det i Uleåborgs län, *deltagit uti tillsättandet af en komité*, hvilken egde uppgöra förslag till stadgar för af Wasa läns landbrukssällskap föreslagna jordbrukaremöten, och ifrågavarande komité numera fullgjort sitt uppdrag, tager densamma sig friheten tillsända samtliga landtbruks- och hushållningssällskap några exemplar af detta förslag och får tillika vördsamt inbjuda alla dessa sällskap att genom ombud, valde: tvänne för Kejserliga Finska och Uleåborgs läns hushållningssällskap, Nylands och Tavastehus läns, Wiborgs läns, Tavastehus läns, St. Michels läns, Kuopio läns, Wasa läns, Satakunta, Norra-Karelen och Östra-Karelen landbrukssällskap samt ett ombud för Ost-Tavastländska, Keski-Suomi, Ilmola samt Perä-Pohjola landtmannasällskap, sammanträda i Helsingfors

*första hällgfria måndag i mars månad nästkommande år
kl. 11 f. m.*

å ställe, som framdeles kommer att tillkännagifvas, för att granska detta förslag och antaga stadgar för dessa möten samt handlägga de ärenden, som af sällskapen eller deras ombud möjligen kunna till mötets behandling öfverlämnas.

Upplysningsvis vill komitén meddela, att densamma beräknat samtliga kostnader för dessa möten, däri inberäknadt ombudens resekostnader och dagtraktamenten, till ett belopp af i rundt tal omkring 4.300 mark, hvadan således kostnaderna, om desamma fördelades på 26 ombud, blefve för de sällskap, som komme att sända tvänne ombud, c. 330 mark och för de, som sände endast ett ombud, c. 165 mark.

Slutligen får komitén uppmana resp. sällskap att, vare sig de ansluta sig till dessa möten eller ej, *före den 1 instundande december*, till undertecknad, komiténs sekreterare under adress Åbo härom meddela underrättelse.

Helsingfors den 8 April 1897

Enligt uppdrag:

E. J. STRÄHLE

och rangrang ymer

- 8° Val af ordförande i Sällskapet
- 9° Val af vice ordförande som tillika
är ordförande i Bestyrelsen
- 10° Val af ledamöter i Bestyrelsen
- 11° Val af suppleanter i densamma
- 12 Val af ledamöter i Revisionskommissionen

Sittekun kaikki maassamme toimivat maanviljelys- ja talousseurat, jotka nauttivat suoraista vuotuista apurahaa valtion varoista, paitsi Oulun läänin, ovat olleet osallisina erään komitean asettamisessa, jonka toimeksi annettiin sääntöehdotuksen laatiminen Vaasan läänin maanviljelysseuran ehdottamia maanviljelijäin kokouksia varten, ja puheenalainen komitea nyt on suorittanut tehtävänsä, rohkenee se kaikille maanviljelys- ja talousseuroille täten lähettää muutamia kappaleita sanottua ehdotusta ja saapi samalla kunnioittaen kutsua kaikkia näitä seuroja edusmiesten kautta, joiksi Keisärillinen Suomen ja Oulun läänin talousseurat, Uudenmaan ja Hämeen läänien, Wiipurin läänin, Hämeen läänin, Mikkelin läänin, Kuopion läänin, Vaasan läänin, Satakunnan, Pohjois-Karjalan ja Itä-Karjalan maanviljelysseurat valitsevat kaksi jäsentä kukin sekä Itä-Hämeen, Keski-Suomen, Ilmajoen sekä Perä-Pohjolan maalaisseurat yhden, kokoontumaan Helsinkiin

ensimmäisenä pyhätönnä maanantaina ensi vuoden Maaliskuussa
k:lo 11 a.p.

paikkaan, josta vastedes ilmoitetaan, tarkastamaan tätä ehdotusta ja hyväksymään säännöt näitä kokouksia varten sekä käyttelemään niitä asioita, joita seurat tahi niiden edusmiehet mahdollisesti voivat jättää kokouksen käsiteltäviksi.

Komitea tahtoo samalla ilmoittaa laskeneensa kaikki näistä kokouksista syntyvät kustannukset, edusmiesten matka- ja päivärahat siihen luettuina, umpiluvuin noin 4,300 markaksi, joten siis kustannukset, tasan jaettuina 26 edusmiestä kohti, tulisivat nousemaan niille seuroille, jotka lähettävät kaksi edusmiestä, noin 330 markkaan ja niille, jotka lähettävät ainoastaan yhden edustajan, noin 165 markkaan.

Lopuksi saa komitea kehoittaa asianomaisia seuroja, joko suostuvat ottamaan osaa näihin kokouksiin tahi ei, ennen tulevan Joulukuun 1 päivää antamaan tiedon tästä allekirjoittaneelle komitean sihteerille, osoitteella Turku.

Helsingissä Huhtikuun 8 päivänä 1897.

Toimeksi saanut:

E. J. STRÅHLE.

Cygnæus utgifna historiken öfver Sällskapet värksamhet skulle utdelas först vid festen och sedan distribueras till landsorten.

Några medafer skulle ej utdelas vid utställningen utan endast diplomer, om hvars anskaffande åtgärd senare skulle vidtagas.

Bestyrrelsens förslag om inbjudning till festen skulle underställas ordförandens utlåtande.

§ 12.

Plenum utsattes till den 1 November att hållas efter följande fördragningslista:

- 1° Från Kjöserliga Senatens ankomna skrifelser.
- 2° Från Landtbruksstyrelsen ankomna skrifelser
- 3° Förslag till ämne för afhandling i 1897 års almanack
- 4° Förslag till stöjdpremie från Holmska fonden
- 5° Framställningar och meddelanden af Bestyrrelsen
- 6° Förslag till utmärkelse för landtmannaidoghet
- 7° Förslag till utmärkelse för trogen och långvarig tjänst
- 8° Val af ordförande i Sällskapet
- 9° Val af vice ordförande som tillika är ordförande i Bestyrrelsen
- 10° Val af ledamöter i Bestyrrelsen
- 11° Val af suppleanter i densamma
- 12° Val af ledamöter i Revisionskommissionen

- 13° Val af suppleant i densamma
 14° Val af delegerade
 15° Inkallande af nya ledamöter
 16° Förslag till inkallande af hedersleda-
 möter
 17° Förslag till nya ledamöter
 18° § 13.

Fördrogs en skrifvelse från hr. P. Könni, hvaruti han erbjuder Sällskapet till inlösen och publikation ett ^{finst}manus- skript, behandlande "Filtvaratagandet af latringödseln" och beslöt Bestyrelsen tillskrifva honom att i händelse han tillåte smärre ändringar i texten afseende af de ritningar till afträ- den hvilka voro bifogade, kunde Bestyrelsen inlösa manuskriptet, hvilket lämpligen kunde användas såsom almenacks afhandling.

§ 14.

Meddelades att till tredje jurymän för nötte och kapp premieringen i firmanämnden och dennes suppleant blifvit invalde

- 1) från Pikkis Hushållsförening landt- hushållarne Antti Räikkä och Karl Kurkkala
 2) från Paimion Edistysseura gods- egarene K. von Tindt och August Böhtling
 3) från Kimito landtmannagille gods-förvaltaren O. Schöldström och godsägaren Johan Wallendorf
 4) från Bjerno landtmannagille agronomen A. Andelin och gods- förvaltaren H. Jörjensen Anatolius

Lindstedt och godsägaren Axel Enberg

- 5) från Hallikko och Angelniemi landtmannagille agronomen A. Andelin och gods-förvaltaren H. Jörjensen.
 6) från Pargas genom kommunal- stämman landtbruksrådet Vilmar af Heurlin och agronomen Vilhelm af Heurlin
 7) från Sagu genom kommunalstämman landtbruksrådet M. Jisikko och gods- egaren J. F. Mittler.
 § 15.

Fördrogs en skrifvelse från studeran- den Erikki Pullinen, hvaruti han an- håller om slutlig vid för öfersättning- en af "Hyötkens hållbarhet" med 480 mark, men när arbetet ej ännu var färdig tryckt, så att antalet ark ej kunde bestämmas, beslöts att till honom remittera endast 400 mark.

§ 16.

Sekreteraren gaf Bestyrelsen del af en till honom från Sällskapets biskötare stipendiat, fröken Hanna Lundell anländ skrifvelse, hvari hon meddelar om sina reor i Sverige och Danmark, och meddelade sek- reteraren därefter att hon allredan anländt till hemlandet.

§ 17.

Till biblioteket hade följande fö- äringar anländt
 1 ex. Suomen virallinen tilasto VI väki

hvar tilasto

- 1 ex. Öfersigt af Finska Vetenskapsso-
sietets Förhandlingar XXXVIII 1895-1896
- 1 ex. Periodiska smörprofnings i Hango
- 1 ex. Fiskeritidskrift för Finland häft.
6, 7 o. 8. 1897
- 1 ex. Finsk Veterinärtidskrift 3de o. 4^{de}
häft. 1897.
- 1 ex. Kertomus Mikkelin Läänin Maan-
viljelysmaan Toiminnasta v. 1896
- 1 ex. Leds och Bildningsförhållanden
i Finland
- 1 ex. Naturskildringar af Folkskrifter.
- 1 ex. Illustrerad katalog af V. Forselius.
- 1 ex. Dr. N. Gubers Aeid-Butyrometer
- 1 ex. Jämtlands läns Hushållningssäll-
skaps Handlingar 1896.
- 1 ex. Upsala läns Kongl. Hushållnings-
sällskaps Handlingar 1897
- 1 ex. Södermanlands Kongl. Hushåll-
ningssällskaps Handlingar 1896
- 1 ex. Göteborgs och Bohusläns Hushåll-
ningssällskaps Kvartalskrift 1897 II
- 1 ex. Östergötlands läns Hushållnings-
sällskaps Handlingar 1897 förra delen
- 1 ex. Blekinge läns Hushållningssäll-
skaps Tidskrift 1896
- 1 ex. Örebro läns Hushållningssällskaps
Kvartalskrift 1897 II
- 1 ex. Tidning för Stockholmsläns Hus-
hållningssällskap Juli-Augusti
- 1 ex. Sveriges Utvädningstidskrift 1897 häft. 3
- 1 ex. Tidskrift för det Norra Landtbruk
1897 häft. 6-8.
- 1 ex. Baltisches Stammbuch oder Rind-

rihs 1896

- 1 ex. Baltische Wochenschrift Nr 23-33.
& 18.

Sekreteraren meddelade att från
Dalbruks Aktiefolag en muntlig
förfrågan blifvit gjord, hurvida
Bestyrelsen kunde gifra folaget
rätt att till utställningen den 1ste No-
vember uppställa och därvid hålla
i värksamhet en af deras nya tork-
ria, och beslöts med anledning af
denna förfrågan att hos brand-
kommissionen anhålla om tillstånd
härtil, att få uppföra densamma i brandväkets gård.
& 19.

Sekreteraren anhöll om Bestyr-
relsens begiffrande att resa till det
landtbruksmöte, som Ålands landt-
bruksgille föranställt i Godby samt
att honom måtte tilldelas ersättning
för denna resa och beslöt Bestyrelsen
bvilja denna hans anhållan.
& 20.

Sekreteraren bviljades rätt att
till biblioteket inköpa G. E. Bergstrands
Handbok för jordbrukare samt
Blomqvists Skogshushållningens
Nationalökonomi.
& 21.

Beslöts att ny pump skulle anskaf-
fas till brunnen i Sällskapet's gård,
såvida den gamla, som gått öf-
der, ej kunde repareras.
& 22.

På förslag af sekreteraren beslöt

Bestyrelsen att de i Sällskapets tjänst anställda rotfruktsodlingsinstruktörerna skulle anmodas att å gillernas möten hålla föredrag om rotfruktsodlingen och skulle de få tillgodoräkna sig ersättning för nötkostnaderna till utställningsplatsen.

§ 23.

Beslöt att annonser om läremjerskornas biträde skulle i ortstidningarna införas samt att dessa funktionärer skulle uppmanas att äfven utan rekvisition besöka mejerier å orter, där sådant vore af nöden.

§ 24.

Sekretären meddelade att han öfvervarat jordbrukare kongressens i Stockholm förhandlingar, öfver hvilka en berättelse af kongressens bestyrelse komme att i tryck utgifvas.

§ 25.

Sekretären hemställde huruvida det ej kunde vara skäl att någon inspektion af de sockerbetsodlingsförsök hvilka varit anordnade af Sällskapets instruktörer i Värmo samt Rimbo och Dragsfjärd vore af behöfvet påkallad, och anmodades sekretären med anledning häraf att från instruktörerna införskaffa uppgifter om dessa odlingar.

§ 26.

De vid sammanträdet gjorda anordningarna finnas i anordningsjournalen antagna.

In fidem
R. J. Stråle

År 1897 den 30 September kl. 5 em.
sammanträdde K. Finska Hushållningssällskapets Bestyrelse och närvaro därvid ord. föranden hr. Juselius ledamöterna hrr. Hedenberg och Allen suppleanterna hrr. Reuter och Jägerskiöld äfvensom kamreraren baron v. Tril och undertecknad sekreterare.

§ 1.

Protokollet från sammanträdet den 8 i denna månad upplästes och för justering.

§ 2.

Vid fördragning af den från jordbrukaremötes-komiteen till Bestyrelsen aflämnade skrifvelsen, hvilken vid senaste sammanträde under § 7. bereddades, beslöt Bestyrelsen antaga inbjudningen, hvarigenom Sällskapet komme att vid dessa möten representeras af två medlemmar af Bestyrelsen utsedde delegerade. Komiteen i fråga skulle i skrifvelsen underrättas om beslutet.

§ 3.

Det af sekretären uppsatta förslaget till fördelning af Ahlmaniska fondens räntemedel skulle sändas på cirkulation.

§ 4.

Det af gravör G. Jahn utarbetade förslaget till medaljer, för att vid nötkreaturspremieringarna utdelas, antogs och skulle vid ort som vederbör ansökas om rätt för myntvärdet att prägla dessa medaljer såväl

i silver som brons.

& 5.

Då sekreteraren anmälde, att det anslag Sällskapet för närrarande åtnjuter för aflönande af en ambulatorisk trädgårdsmästare utgår med detta år, beslöts att söka förnyelse af detsamma, men till det närrarande anslagets dubbla belopp eller 2000 mark, för att därmed kunna aflöna två ambulatoriska trädgårdsmästare, emedan ansökningarna om trädgårdsmästarens biträde under de senaste åren varit talrikare än hvad denne kunnat fullgöra, då ju arbetstiden såväl vår som höst är inskränkt till en bestämd tid utöfver hvilken, hvare sig trädplantering, beskärning eller ympning med utsigt om ett framgångsrikt resultat ej kan utföras.

& 6.

Sedan sekreteraren införskaffat uppgift om de försöksodlingar med sockerbetor, hvilka under förliden sommar varit bedragna af Sällskapets rotfruktsodlingsinstruktörer och hvilka förteckningar utvisade att i Kimito, Dragsfjärd och Kotanfjärd en areal af in summa 142 kappland på 40 skilda ställen samt i ^{Kimito} ~~Koivisto~~ 37½ kappland på 17 skilda ställen varit under odling, anmodade Bestyrelsen hr. Arno Reuter att inspektera dessa odlingar, för att utröna resultatet af försöken i fråga.

& 7.

Beräffande anordningarna för Sällskapets hundra års fest, antog Bestyrelsen det af Sällskapets ordförande i samråd

med sekreteraren uppgjorda programmet:

a) Den 1 November kl. 11 f. m. Samtliga inbjudna från andra orter samlas i Sällskapets lokal:

kl. 11½ f. m. — till 1½ e. m. Den i anledning af högtiden föranstaltade slöjd-mejeri-rotfrukts- och fruktutställningen besökes.

kl. 2 e. m. Högtidsakt i f. d. akademihusetets solenitetssal: tal, föredrag, orkestermusik.

Den 2 November 9 f. m. — till 6 e. m. utställningen öppen.

~~Årens~~ för året skulle öppnas till ~~den 2 November~~.

b) Föredragen vid festen skulle hållas: det svenska af hr. professorn ~~et~~ Pindell och det finska af kreaturskötarekonsulenten hr. St. Savola.

c) Vid middagen skulle följande toaster och tal komma att hållas:

1. för Hans Majestät Kejsaren af hr. Guvernören v. Kraemer på svenska;
2. för utländska gästers hemlands önskan af de ossa på svenska;
3. för Fosterlandet af hr. senatorn L. Melchelin på svenska;
4. för inhämska gästerna af hr. assessorn A. Kuntin på svenska;
5. för utländska gästerna af hr. lagman Ferd. Jubelius på svenska samt
6. för Finlands jordbruk af hr. agronomen Arno Reuter på finska.

d) Till bestyrelser för de skilda afdelningarna inom utställningen utsågos: för slöjd: fröknarna ~~et~~ Tammetander

- och S. Waldstedt samt herrarne arkitekten Carl Strömfelt och folkskolläraren M. Ingman
 för rotfrukter herrarne agronomen Arno Reuter, trädgårdsmästaren C. M. Rajalin samt rotfruktsinstruktörerna A. V. Mandelin och Verner Joaksson
 för frukter herrarne godsägarene Arthur Allén och P. Pettig, arrendatorn O. Olsoni samt trädgårdsmästaren Th. Englund.
 för ost herrarne godsägarene magister Eric Pettig och greve Eric Strömfelt agronomen W. af Hurlin och läremyrikan Emma Grönholm.
 e) Till prisdomare vid de skildas afdelningarna utsågos:
 för slöjd fruarna Hilma Schildt, M. Kederberg och Wilma Allén, fröken Stanny Odenvall samt herrarne greve Carl Strömfelt och folkskoleinspektorn W. Wickman samt Fabrikör N. Norman.
 för rotfrukter herrarne agronomerna J. Jernström och Arno Reuter godsägaren magister Eric Pettig äfven som rotfruktsodlingsinstruktörerna Mandelin och Joaksson:
 för frukter herrarne trädgårdsmästarna B. Lindberg, Wilhelm Dittmar, O. R. Gauffin och ^{W. Johansson} ~~Th. Englund~~
 samt boställsarendatorn O. Olsoni
 för ost myrikanonsulten C. F. Toss-Schrader, myrikanegaren C. C. Condelin samt läremyrikan Emma Grönholm.
 f) Besluts att tiden för anmälning af

utställningsgods skulle förlängas till den 15 Oktober, hvarem annons skulle införas i tidningarna i samma annons skulle äfven påpekas om den beräknade fraktsättningens jämvägen och flera ångbåtar.

- g) Som pris vid utställningen skulle utdelas af Sällskapets mindre silver och bronsmedaljer samt diplomer och skulle ^{medaljer} ~~medaljer~~ från myntverket anskaffas, äfvensom ~~Diplomen~~
 h) Till marshalkar såväl vid festen som vid middagen utsågos herrar godsägarene greve Eric Strömfelt och Pontus Pettig boställsarendatorn O. Olsoni samt agronomen Wilhelm af Hurlin.
 i) Såsom vakter skulle vid slöjdfadlingen användas af slöjdskolans elever och vid frukt och rotfruktsafdelningen trädgårdsmästare Rajalins elever.
 k) Om dekorationen af Sällskapets hus, fest och utställningslokalen skulle arkitekten greve Carl Strömfelt vidtalas.
 l) Besluts att fraktsedlar äfvensom adresslappar och attester, som skola åtfölja utställningsgodsen för att desamma skola åtnjuta 50% fraktsnedsättning under returneringen skulle tryckas, ^{och af de förra} ~~och af de förra~~ ^{tryckta} ~~tryckta~~ ^{utskäffade} ~~utskäffade~~ ^{härskades} ~~härskades~~
 § 8.
 Sekreteraren föreslog att en om-

röstnings urna skulle anskaffas och uppdrogs åt honom att gå i författnings härom. Skulle sådant ej fås, skulle man begära att få hana stadsfullmäktiges urna.

& 7.

Bok handelspriset på Sällskapet 100 års historik fastställdes till 6 mark.

& 10.

Sekreteraren meddelade att från hr. P. Kärvi anländt svar, att han ej har något emot ^{anför} ~~att~~ såväl i texten af hans arbete om latringödselns tillvaratagande, som af densamma åtföljande planritningar och skulle dess intagande som almanachsafhandling vid plenum tillstyrkas.

& 11.

Från ångbåtsagenturen Starch & Bähr hade anländt en skrifvelse, hvaruti Bestyrelsen delgifves att 50% fraktnedsättning för utställningsgods är beviljad å ångbåtarne Åland och Sofia.

& 12.

Likasa meddelade hr. O. Wikström att 50% fraktfrihet blifvit beviljad för utställningsgods å Finska ångfartygsbolagets samt Åbo läns kustångbåts- och bolags samtliga båtar äfvensom å ångbåten Kuusisto.

& 13.

Föredrogs direktorn G. Myrstens skrifvelse, hvaruti han meddelar att & 7.

Lauren och V. T. Wikström intagits som stipendiater vid Söderhalla jordbrukskola.

& 14.

Ett från doktor O. Grotenfelt i Borgå anländt meddelande om att hvarken väfsholan eller slöjdskolan i Borgå kunna deltaga i utställningen föredrogs, utan att till vidare åtgärd föranleda.

& 15.

Sekreteraren meddelade från sin resa till Åland att han funnit förhållanden där helt annorlunda än hvad man i allmänhet föreställt sig dem. Utställningen i Godby var synnerligen rikhaltig och mycket besökt; hvad som i synnerhet var förgent af uppmärksamhet var mejeriställningen, inom hvilken bland flera tiotal nummer funnos 10 eller 11 drittlar smör af hvilka hälften ungefär fingo 1ste och andra hälften 2da priset. Som prisdomare fungerade ^{jämte andra} mejerikonulenten stb. Toos-Schrader. Utställningen gjorde ett alligenom godt intryck på de besökande samt vid handtag, att man på Åland tyckes tagit kraftigt i med arbetet ^{med} jordbrukets och mejeriskötselns upparbetande. Salunda fanns enligt vid utställningen meddelade uppgifter 11 st. bolags- och andelsmejerier i gång. Tid det ma, som sekreteraren besökte, ett radiator mejeri bearbetades redan under våren af det nu löpande året ända till 1500 liter mjölk om dagen,

och hoppades man redan nästa
år komma upp till den dubbla
kvantiteten. Sekretären uttalade
som sin åsigt att detta arbete för
jordbrukets höjande på Åland borde
vinna kraftigare understöd af Säll-
skapet än hvad som hi tills kommit
detsamma till del.

§ 16.

Vid sammanträdet gjorda an-
ordningar finnas i anordnings-
journalen intagna.

In föredrag
R. Ståhle

År 1897. den 25. Oktober
kl. 5 e. m. sammanträdde
H. F. Hushållningssällska-
pets Bestyrelse och närvo-
ro därvid: ordföranden hr.
Jusselius, ledamöterna hr.
Marjalin och Allén, supp-
leanterna Reuter och Jä-
gerskiöld äfvensom kam-
reraren v. Troil och an-
derstecknad sekreterare.

§ 1.

Protokollet för sammanträdet den
30. September upplästes i och för juste-
ring.

§ 2.

Föredrogs en skrifvelse från Landt-
bruksstyrelsen af den 6. innevarande Ok-
tober N° 1495, hvori meddelas att H.
Senaten beviljat ett tillskottsanslag af
1000 mark för underhållet af Håbe-
slagsskolan i Åbo. Skrifvelsen föran-
ledde ej till någon åtgärd, enär detta
tillskott redan lyftats tertialiter under
det nu löpande året.

§ 3.

Föredrogs en skrifvelse från Landt-
bruksstyrelsen af den 6. innevarande
Oktober N° 1495, hvori Bestyrelsen med-
delas, att H. Senaten beviljat Sällska-
pet ett fortfarande anslag af 3000 mark
ärligen att under fem års tid, räknadt
från och med innevarande år utgå för
underhållet af Kemiska- och Träkontra-
stationen i Åbo; och då anslaget ifråga
för detta år redan lyftats den 9. Ja-
nuari föranledde meddelandet ej till

någon åtgärd.

§ 4.

Föredrogs en skrifvelse från Landtbruksstyrelsen af den 14. innevarande Oktober № 1586, uti hvilken skrifvelsen Landtbruksstyrelsen anholder att uppgift mätte densamma före den 15. instundande November tillsändas om de särskilda anslag för icke blott jordbrukets och dess binnäringars utan och släjdens upphjelpande, Sällskapet af statsmedel åtnjuter, tiden när desamma beviljats och för hvilken tid de utgå, hvarjämte uppgift infordras rörande det område, inom hvilket de beviljade statsanslagen användas samt antalet af Sällskapets medlemmar under de senaste åren. Svar härpå skulle i sinom tid aflämnas.

§ 5.

Föredrogs ett korrespondenskort från Landtbruksstyrelsen af den 30. September № 1450, uti hvilket kort Landtbruksstyrelsen af förekommen anledning och på uppmaning af Jordbruksexpeditionen i K. Senaten vill erinra att af anslaget för jordbrukets upphjelpande icke större belopp än högst 800 mark om året må till Sekreterarens aflöning användas. Med anledning härpå och enär Sällskapet ej använt något af anslagen för jordbrukets upphjelpande till Sekreterarens aflöning, för hvilket ändamål Sällskapet disponerar ett skildt anslag, beslöt Bestyrelsen att svar i detta slyfte skulle till Landtbruksstyrelsen insändas.

§ 6.

Vid föredragandet af en skrifvelse

från Länemejerskan i södra distriktet Emma Grönholm af den 30. September, uti hvilken skrifvelse hon, beklagande sig öfver de små inkomster hon har och urständsatt, som hon för denna sin befattnings är, att skaffa sig andra inkomster, anholder om sitt entledigande från den 1. Januari 1898, tog Bestyrelsen i öfvervägande, huruvida det ej vore skäl att öka länemejerskornas lön med 100 mark, då ett ständigt ombyte af dessa funktionärer ingalunda kunde bidra till att stadga förtroendet för desamma, hvilket ju åter är nödvändigt om de skola kunna arbeta med framgång. Med anledning härpå beslöt att Emma Grönholm skulle lämnas det besked, att Bestyrelsen vid uppgörandet af nästa års budget skulle för Sällskapet föreslå en förhöjning af länemejerskornas lönsförmåner från 500 till 600 mark från och med instundande år och skulle i skrifvelsen till henne uttalas det hopp att hon på dessa villkor skulle vara villig att kvarstå. Skulle hon det oaktadt hålla på sin afgång, skulle tjensten omedelbart anses ledig.

§ 7.

Uti skrifvelse af den 5. i denna månad hade Direktionen för "Hämeen länin Maanviljelyseura" föreslagit att de belöningar ur Holmska fondens räntemedel, hvilka för år 1896 till belopp af 25 och 20 mark skulle tillfalla framstående släjdare, en manlig och en kvinnlig inom nämnda län, ^{inhyades} inhyses. Heikki Helminen från Wäna socken,

född den 24. Augusti 1860 samt vanför-
de inhyses Karl Erland Wilén från Kan-
gasala dotter Anna. Lovisa Wilén född
den 22 Augusti 1888, hvilken andel,
20 mark skulle insättas på någon ka-
pital- och lifränteanstalt, på beslut Besty-
relsen, som därtill erhållit bemyndi-
gande af Sällskapet vid plenum den 9.
November sistlidet är att godkänna
detta förslag, hvarföre nämnda belopp,
45 mark ur Holmska fonden utanord-
nades för att för ofvannämnda änd-
mål användas.

§ 8.

Sedan en skrifvelse från Jord-
brukskoleföreståndaren O. F. Mesterton
af den 27. sistlidne September föredra-
gits, på hvilken skrifvelse han arkåller
om att Bestyrelsen skulle utse direk-
tion för Håga jordbrukskola, utsågs
därtill herrar Kyrkoherden H. A. L. Tall-
qvist och Kamreraren O. Romanusson,
hvarjämte till suppleant utsågs kyr-
koherden W. Jansson; och skulle Mester-
ton, då han om valet underrättas, till-
lika anmodas att, då någon af de val-
de genom lottning skulle utträda ur
direktionen, underiättelse härom
skulle Bestyrelsen meddelas, i och
för anställandet af nytt val.

§ 9.

På förslag af Sekreteraren be-
slöts att golvet i plenisalén skulle
uppslutas till 100 års festen, samt att
matta under bordet inköpas och skul-
le Sekreteraren vidtaga åtgärd här-
om.

§ 10.

Frågan om fördelningen af Akt-
manska fondens räntemedel skulle
bordläggas till November eller Decem-
ber sammanträdet, då Bestyrelsen skul-
le bereda detsamma till Sällskapets
behandling vid Februari månads ple-
num, vid hvilket budgeten för året
fastställles.

§ 12.

Beträffande förslaget till fördelning
af Holmska fondens räntemedel un-
der det nu löpande året, hvarunder
desse komma att fördelas inom Åbo
och Björneborgs län, delgaf sekre-
teraren att han af fröken M. Tam-
melander hade erhållit uppgift på en
kvinlig slöjdare, som härvid kunde
komma i åtanke, hvarjämte han i
Marichamn sett en blind bröstbinda-
re, som äfven vore förtjent af enahan-
da uppmuntran. Sekreteraren erhöi i
uppdrag att närmare taga reda på des-
sa personers förhållanden eller möjligen
andra, de där vore förtjenta af att er-
hålla belöning ur nämnde anslag.

§ 13.

Bestyrelsen beslöt att för allmän
medborgerlig förtjenst fördela Sällska-
pets mindre silfver medalj åt kom-
munalnämnds ordföranden Samueli Pih-
jala för ett omfattande och framgångs-
rikt arbete under 15 år i Karisjoki
kommuns tjenst.

§ 11.

Den Almanak-
handling uti 1899
är Almanak be-
slut Mesterton
föreda Sign. Wick.
När afhandling
under rubriken:
"En rationell be-
värnande af
Läroinnehållningen."

Vid föredragning af de inkomna ansökningarna om belöningar för långvarig och trogen tjänst, företogs först till behandling hr. tryckeriegaren G. W. Wilens anhållan om utdelandet af Sällskapets större silfver medalj åt faktor Karl Fredrik Wikman för hans 52 åriga värksamhet på boktryckerifacket område, däraf 20 år i firman G. W. Wilens tjänst och beslöt Bestyrelsen ²⁰senär densamma ej kunde finna bestämmningarna i S. K. mom. a) af Sällskapets stadgar i förevarande fall tillämpliga, hvarföre densamma ej heller kunde tillstyrka bifall till den ifrågavarande ansökningen att, med afseende därpå att större silfvermedalj vid ett föregående tillfälle, tilldeladt med detta, utdelats, böra till Sällskapets bepröfvande öfverlämnas, huruvida samma belöning borde äfven nu ifrågakomma.

Slärd beslöt Bestyrelsen förorda följande personer till erhållande af nedanupptagna belöningar för långvarig och trogen tjänst:

a) Sällskapets mindre silfver medalj.

1. Boktryckerikonstförvandten Wilhelm Fredberg för 33 års tjänst;
2. Boktryckerikonstförvandten Karl Gustaf Westerlund för 33 års tjänst;
3. Boktryckerikonstförvandten Karl Axel Ekqvist för 17. års tjänst;

4. Boktryckerikonstförvandten Johannes Lvist för 20 års tjänst samt
5. Boktryckerikonstförvandten Fredrik Alexander Koskelin för 22 års tjänst; alla fem hos Boktryckerifirman G. W. Wilen härstädes.
6. Drängfogden Karl Fredrik Wikström för 35 års oafbruten tjänst i Mellangårds hemman i Kyrkslätt socken senast hos dess nuvarande egare Johannes Bäckström;
7. Trotjenaren Erik Granholm för 52 års tjänst i Lepois gård i St. Karins socken senast hos nuvarande egaren; lektor E. J. F. Reuter;
8. Fogden Reinhold Träkl för 17 års tjänst hos Godsegaren Werner Fors. Kähl i Åskola kapell;
9. Drängfogden Sakusti Numminen för 19 års tjänst hos kronolänsman Edv. Sjöman i St. Mårtens socken;
10. Drängfogden Matti Koskinen för 16 års tjänst;
11. Maskinisten Herman Mäkinen för 18 års tjänst, begge på Pekkala gård i Ruovesi socken senast hos majster A. Aninoff;

b) Bronsmedalj.

1. Stalldrängen Henrik Karlsson för 16 års tjänst hos Godsegaren Werner Forskähl Åskola kapell;
2. Smeden Rustaa Odert Olin för 20 års tjänst;
3. S. Albert Vitalis Olin för 19 års S.;
4. S. Knut Fridolf Olin för 13 års S.; alla tre vid Koskensaaari bruk i

- Pelajärvi socken hos Joh. Wal-
tonen.
5. Statdrängen Kalle Gustaa Erkin-
poika för 15 års tjänst å Ylösta-
lo rusthåll i Janakkala socken
senast hos rusthållaren Heikki
Kerkkonen.
  6. Drängen Erkki Wallenius för 12 års
tjänst hos lägenhetsägaren Wilhelm
Kiipula i Janakkala socken.
  7. Drängen Matti Minanpoika Laak-
sonen för 12 års tjänst hos bonden
Gustaa Rekola i Yläne socken
(Sändes till kyrkoherden J. H. Mä-
kinen med anhängan om öfver-
lämnandet).
  8. Gårdskarlen Karl Alfred Helmi-
nen för 13 1/2 års tjänst hos handlan-
den Carl Josef Hildén i Tammer-
fors stad och dennes enka Ma-
thilda Charlotta. Begäres af hr.
godsägaren Anth. G. Hildén adress
Tavastkyro.
  9. Fogden Otto Wilhelm Sjööblom för
18 års tjänst och
  10. Statdrängen Otto Wilhelm Grön-
qvist för 12 års tjänst, begge hos
Godsägaren Joh. Wilh. Forsius i
Borgå socken.
  11. Drängfogden Johan Ulrik Johans-
son för 11 års tjänst hos dispo-
nten A. F. Lagerlund å hans ega-
de Backas hemman i Pargas sock-
en.
  12. Drängen Gustaf Tuomi för 11 års

- tjänst hos Handl. C. A. Doepel i Å-
bo.
13. Drängen Karl Leppänen för 19 års
tjänst och
  14. Drängen Herman Waskunen för 13 års
tjänst begge å Pekkala gård i
Kuoveri socken senast hos Mag. H.
Aminoff.
  15. Spannmålskarlen Juonas Antinpoi-
ka Lehtonen för 10 års tjänst å Käl-
kälä gård i Koskio senast hos Fil.
mag. A. G. Lagus.
  16. Drängen Gustaa Erland Josefín-
poika Rekola för 22 års tjänst på
samma ställe.
C/ Hederstecken i silver.
  1. Tjenarinnan Maria Helenius för
10 års tjänst hos Professor Julius
Krohn och hans Enka Minna Krohn
i Helsingfors.
  2. Drängen Otto Liimatainen för 15 års
tjänst hos lagman F. Forsström i
Kristina socken.
  3. Hushållerskan Charlotta Olivia E-
rikintytär Jussila för 28 års tjänst
hos Kyrkoherden M. Helenius i We-
derlaks socken.
  4. Hushållerskan Katarina Penttinen
för 31 års tjänst hos Forstmäta-
ren Nikolai Modén i Impilaks
socken.
  5. Tjenarinnan Mathilda Kankko-
nen för 15 års tjänst och
  6. Mejerskan Sofia Henriksson för
15 års tjänst, begge å Erskylä

egendom i Housjärvi socken senast hos frik. Carl Munch.

7. Tjenarinnan Anna Johanna Miettinen för 10 års tjänst hos Öfverste W. Limberg i Viborg.
8. Tjenarinnan Wilhelmina Westergvist för 10 årig tjänst hos Fru Anna Lokso, handlande i Wasa.
9. Hushållerskan Anna Stina Stolt för 40 års tjänst hos Godsägaren Werner Forsskäbl i Askola Kapell.
10. Trotjenarinnan Alva Paulina Järvinen för 21 årig tjänst hos handlanden Carl Joh. Hilden i Tammerfors och dennes exka Mathilda Charlotta.
11. Tjenarinnan Elin Wilhelmina Liljendal för 15 års tjänst hos Fru Charlotta Larson i Åbo.
12. Tjenarinnan Justina Juhantytär Rekola för 30 års tjänst i Kikkälä gård senast hos Filas. mag. A. G. Laagus; hvarjämte åt henne öfven skulle föräras $\frac{1}{2}$ dussin silfver theskedar försedda med
d/ Sällskapets inskription.

§ 15.

Enär Bestyrelsen vid sitt förslag om inkallandet af hr. W. Flack, Isak Insulander och B. Bang till hedersledamöter allaredan motiverat detsamma, ansåg Bestyrelsen allt vidare utlåtande härutinnan öfverflödigt, utan skulle förslaget härom underställas Sällska-

pets slutliga afgörande.

§ 16.

Kamreraren föreslog att till ombudsmän i 1^{sta} och 10de distrikten skulle utses häradskrifvaren Frans Junnelius i Kemi och Apotekaren Thil i Kesholm, om hvilket förslag Bestyrelsen för-
enade sig.

§ 17.

De vid sammanträdet gjorda anordningarne finnas i journalen upplag-
na.

In fidem.

E. J. Mäkelä

Hgn. Mechelin:

Till Kejsarlige Finske Hushållnings-
Sällskapets Bestyrelse Åbo.

Jämför det jag har äran till Bestyrelsen
öfverlämnat s. f. Generalguvernör till mig
öflätna skrifvelsen af 4 i denna månad med
bilagd kopia af id telegram från Minsta-Stats-
sekreteraren, innehållande delgifvandet af Hans
Kejsarlige Majestäts kjerlige Tacksägelse till
Hushållnings-Sällskapet för de kändes Sällskapet
med sin hundraårsfest framman till Hans Maj-
stat, för jag meddela att jag allredan, genom
Finska Telegrambyrån, undersökt publicering
af en Kejsarlige Tacksägelse uti de i Helsingfors
och Åbo utkommande dagliga tidningarna.

Uti den för jag underlåta säga att 1 exemplar
af Lektor Egnars historik på hvarstann språket
är under inbjudning hos aktieboken Lenné här
stades, och skall på, så snart handen är för-
insända samman till Hans Majstat på Län-
skapets vägnar.

Högskoleinspektör

L. Mechelin

Nº 372, uti hvilken skrifvelse meddelas,
att Kejsarlige Senaten funnit godt gif-
la och fastställa det förslag till me-
dalj att utdelas vid nötkreaturspremi-
eringarne, hvilket Bestyrelsen jämte
skrifvelse af den 30. siltlidne Septem-
ber i detta afseende insänt, och med-

År 1897 den 22. Novem-
ber kl. 6½ e. m. sam-
manträdde K. F. Hus-
hållningssällskapets be-
styrelse, hvarvid när-
vars: ordföranden hr.
Jusélius, ledamöterna
hrr Marjalin, Allén och
Hedenberg, suppleanten hr.
Fabritius äfvensom kam-
reraren baron von Troil
och undertecknad sek-
reterare.

§ 1.

Protokollet från den 25. Oktober
upplästes i och för justering.

§ 2.

Föredrogs en skrifvelse från Säll-
skapets ordförande herr Senator L. Meche-
lin, hvilken skrifvelse jämte öfversätt-
ning af densamma åtföljande bila-
gor här intogs under

sign. Mechelin,

och skulle det originala, på ryska affat-
tade, skrifvelsen åtföljande brefvet öf-
vensom kopian af telegrammet bland
Sällskapets handlingar förvaras.

§ 3.

Föredrogs en skrifvelse från Jord-
bruksexpeditionen af den 11. November 1897
N° 372, uti hvilken skrifvelse meddelas,
att Kejsrerliga Senaten funnit godt gill-
la och fastställa det förslag till me-
dalj att utdelas vid nötkreaturspremi-
eringarne, hvilket Bestyrelsen jämte
skrifvelse af den 30. siltlidne Septem-
ber i detta afseende insänt; och med-

delade Jordbruks-expeditionen tillika att Sällskapet berättigats, att i myntvärket i Helsingfors låta i enlighet med detta förslag prägla medaljerna ifråga. Med anledning häraf beslöt Bestyrelsen att gravör C. Jahn skulle tillskrifvas med anhängan om att en stamp till medaljen skulle erhållas, hvarjämte hos myntvärket anhängan skulle göras om att det samma, sedan denna stamp blifvit färdig, skulle slå 75 silver och 100 brons medaljer.

§ 4.

Vid därefter värkställt val af delegerade till de ifrågasatta mötena af Landtbruks- och Hushållningssällskapets ombud, utsåg Bestyrelsen härtill hrr sekreteraren E. J. Stråhle och agronomen Arno Reuter samt till deras suppleanter hrr godsägarene Arthur Allen och Eric Rethig.

§ 5.

Vid föredragning af hr agronom Arno Reuters berättelse öfver af honom värkställd inspektion af de sockerbetsodlingsförsök, hvilka handlanden H. E. Blomberg med biträde af Sällskapets rotfruktsodlingsinstruktörer Werner Isaksson och A. V. Mandelin föranställt, i Kimito, Västansjö och Dragsfjärd socknar af den förre samt Kimito socken af den senare, hvilken berättelse allredan varit på cirkulation, beslöts att densamma skulle i handlingarne intas, hvarjämte instruktörerna skulle göras uppmärksamma på den pelaktiga behandling betfälden på de flesta

ställen, enligt hr Reuters förmenande undergått, i det sensningen med hästhackan skett så grundligt, att betorna blifvit nästan sågt klipade, hvarigenom jord kommit upp på betbladen, hvilken är synnerligen ömtålig därför.

§ 6.

Instruktören A. V. Mandelin berättelse öfver sin värksamhet under sommaren, som äfven varit på cirkulation, föredrogs utan att till vidare åtgärd föranleda; och kommer densamma att till Landtbruksstyrelsen insändas.

§ 7.

Instruktören Werner Isakssons berättelse öfver sin värksamhet under sommaren föredrogs, utan att till vidare åtgärd föranleda; densamma skulle äfven till Landtbruksstyrelsen insändas.

§ 8.

Med anledning af ett af rotfruktsinstruktören A. V. Mandelin till Bestyrelsen inlemnadt förslag, att honom skulle tilldelas ett anslag om 500 mark på det han instundande vinter blefve satt i tillfälle att uti de finskatalande trakterna af Egentliga Finland hålla föredrag om: a) rotfruktsodling i allmänhet, b) gödsling och beredning af rotfruktslanden, c) sådd af rotfrukter och de skilda rotfruktslagens företräde vid kreatursutfodring, d) vid rotfruktsodling förekommande arbeten, e) upptagningen af rotfrukter och deras bevaring under vintern, f) rotfrukternas invärkan på kreaturens vinter-

fodring äfvensom deras invärkan på mjölkningsförmågans ökning hos mjölkboskopen m. m. d., och med anledning af ett af agronom Arno Reuter uti hans i § 5 omnämnda reseberättelse gjordt enakanda förslag, beslöt bestyrelsen tilldela Mandelin ett anslag om 300 mark, och vore han skyldig att emot åtnjutandet af denna ersättning under vinterns lopp hålla minst 50 föredrag i ofoannämnda ämnen, samt att om tiden för dessa föredrag hållande, där desamma hållas i närheten af Åbo stad, meddela underrättelse å kansliet.

§ 9.

Föredrogs en från Jorois Truntimmersförening inkommen skrifvelse, uti hvilken nämnda förening anhåller att Sällskapet måtte tilldela densamma ett anslag af 500 mark om året under tre år för att sätta föreningen i tillfälle att antaga en ambulatorisk trädgårdsinstruktör, men enär Sällskapet ej disponerar öfver några härför afsedda medel, kunde Bestyrelsen, under det den nogsamman erkände det behjörtansvärda uti ifrågasättande ansökan, ej annat än afslå densamma samt tillika anvisa Föreningen att till Landtbruksstyrelsen inlämna en ansökan i ofran antydt syfte.

§ 10.

Efter föredragning af en skrifvelse från ordföranden i Mossaby skolråd, Juhon Pyhälä äfvensom en förteckning öfver vid denna skolas gossafdelning under det senaste

året utförda släjdarbeten, beviljades skolan dess anslag för året med 900 mark.

§ 11.

Med anledning af en från föreståndaren för Peksala jordbruksskola, doktor C. L. Wiklund den 1. November daterad skrifvelse, hvaruti hr. Wiklund

Sig. Letala

Dr 510

Ans. p. 8 Nov 1897

För L. Finska Hushållningsföreningens Bestyrelse.

Sedan vandra lärarinnan vid Håndarbets skolan i Letala, Helga Hemmer, under förleden sommar blifvit på egen begäran entledigad från denna befattning, har skolans direktion till lärarinnan antagit Hulda Brackman, hvilken presterat intyg öfver genomgången lärokurs vid håndarbets skolan i Tavastehus.

Under denna termin besökes skolan af följande elever:
Saima Holmsten, 15 år gammal barnmorskedotter från Letala, undervises i väfnad och fömnad;
Hona Hellman, 17 år gammal fjömansdotter från Nystad, undervises i väfnad;
Alma Videll, 21 år gammal maskinistdotter från Nystad, undervises i väfnad,

fodring äfvensom deras invärkan på mjölkningsförmågan ökning hos mjölkbockarna m. m. d., och med anledning af ett af agronom Arno Reuter uti hans i § 5 omnämnda reseberättelse gjordt enakanda förslag, beslöt bestyrelsen tilldela Mandelin ett anslag om 300 mark, och vore han skyldig att emot itnötandet af denna er-

Aina Helle, 21 år gammal bondedotter från Nykyrko, undervisas i väfnad;

Anni Bohm, 17 år gammal gästgifvaredotter från Letala, undervisas i väfnad och broderi,

Maria Hellman, 15 år gammal skomakaredotter från Letala, undervisas i väfnad och förmad,

Aina Vanhakylä, 21 år gammal bondedotter från Wehmo, undervisas i väfnad, samt

Ida Abrahamson, 18 år gammal bondedotter från Wehmo, undervisas i väfnad.

Letala den 6 November 1897.

C. W. Rosendal

året utförda släjdarbeten, beviljades skolan dess anslag för året med 900 mark.

§ 11.

Med anledning af en från förståndaren för Peksala jordbrukskola, doktor C. L. Wiklund den 1. November daterad skrifvelse, hvaruti hr. Wiklund anskallat att Bestyrelsen måtte utse en suppleant till Direktionen för Peksala skola, enär svårigheter uppstått att få ^{i afseende af sådant funktionär} direktionen samlat, beslöt Bestyrelsen att tillmötesgå denna anhållan och utsäga till suppleant poställsarendatorn, hr. O. Olsoni från Wartsala, och skulle skrifvelse här om afgå såväl till Wiklund som Olsoni.

§ 12.

Utlaf en från inspektorn för Letala handarbetskola, hr. C. W. Rosendal, anländ skrifvelse af den 6. i denna månad, hvilken skrifvelse här intogs under

sign. Rosendal

framgick att elevantalet vid ifrågasvarande skola under denna termin åter är större.

§ 13.

På anhållan af t. f. direktor för Mustiala Landbruksinstitut, hr. professor Arthur Rindell utanordnade Bestyrelsen ett belopp af 500 mark såsom ersättning för ett år för de Thulinska stipendiater, som den 1. November detta år lämnade Mustiala.

§ 14.

Sekreteraren meddelade att bok-

förläggaren Werner Löderström i Borgs stad i bref af den 2. November hem-
bjudit Sällskapet till inlösen doktor
G. Grotenfelts till finska språket öf-
versatta "Finlands Jordbruk", eller som
den på finska heter "Suomen Maan-
viljelys", och lofvade hr. Löderström,
i händelse 20 exemplar därpå skulle
tagas, 15% rabatt i dessa, hvilkas pris
pr exemplar var 5 mk. 50 p. samt där-
utöver 2 exemplar gratis. Bestyrrelsen
beslöt att 20 exemplar skulle rekvi-
ras.

§ 15.

Enligt hvad en från godsägaren
Axel Björkenheim anländ, den 28. Ok-
tober daterad skrifvelse vidhandlings-
ver, hade han i slutet af sagde må-
nad inspekterat Öfverby Meijerske och
Kreaturskötareskola och funnit allt i
ordning, hvarom han velat underrät-
ta Bestyrrelsen.

§ 16.

Ledan Sekreteraren meddelat att
den finska öfversättningen af "Hälsan-
heten af Helmsjöls, Grädda etc. nume-
ra utkommit i tryck i 16 ark, för hvil-
ken öfversättning stud. Erkki Pulli-
nen skulle erhålla ett honorar af 40 mark
pr ark eller insumma 640 mark och
han i bref till sekreteraren anhöllit
om att utgå återstoden af detta hono-
rar eller 40 mark, beslöt Bestyrrelsen
att detta skulle till honom remitte-
ras.

§ 17.

Besluts att hos Stadsfullmäktige
anhålla om ett anslag ur utminnerings-

bolagets vinstmedel om 2000 mark för
~~underrättelse af L. H. Kemische- og Frøhøyskolestatistik~~
användande af på enahanda vilkor som
under de fjorton föregående åren ^{varit gällande} och
skulle skrifvelse med denna anhöllan
till Stadsfullmäktige insändas.
§ 18.

På förslag af sekreteraren besluts
att åt vaktmästaren Fredriksson skul-
le utanordnas ett belopp af 50 mark
som godtgörelse för hans ökade arbe-
te med anledning af Sällskapets hun-
draårs fest.

§ 19.

Till Biblioteket hade följande
förändringar anländt:

- 1 ex. Acta societatis scientiarum Fenni-
cae Tom. XXI.
- 1 " Skrifter utgifna af Svenska Lite-
ratur-sällskapet i Finland XXXV.
- 1 " Bidrag till Finlands officiella sta-
tistik I Handel och Sjöfart.
- 1 " Suomenmaan virallinen Tilasto I Kaup-
pa ja Merikulka.
- 1 " Bidrag till Finlands officiella statistik
VII Sparbanksstatistik.
- 1 " Suomenmaan Virallinen Tilasto VII Sää-
stöpankki tilasto.
- 1 " Bidrag till Finlands officiella statistik
XIV B. Justeringsvärket.
- 1 " Bidrag till Finlands officiella statistik
XIX Väg och Valdenbyggnaderna.
- 1 " Finsk veterinärskrift?
- 1 " Redogörelse för värksamheten vid
Ullona Landtbruksinstitut 1896.
- 1 " Kongl. Landtbruks Akad. Handlingar
och Tidskrift N:o 4 år 1897.
- 1 " Tidskrift for det Norske Landbrug.

- 1 ex. Stockholms läns Hushållningssäll-
skaps värksamhet åren 1847-96.
1 " Berättelse om Gotlands Läns Hus-
hållningssällskaps värksamhet 1896.
1 " Örebro Läns Kungl. Hushållningssäll-
skaps Lvarstal-skript tredje häftet 1897.
1 " Gefleborgs Läns Hushållningssäll-
skaps Handlingar I, II, och III 1897.
1 " Wester-Norrlands Läns Kungl. Hush.
Sällskaps Handlingar andra häftet
1897.
1 " Die Landwirtschaft Finlands af H.
von Lamson - Himmelstjerna.
1 " rysk bok.

§ 20.

Föredrogs en från konsul Alfred
Jakobson anländ skrifvelse af dagens
datum, hvaruti han anställer om Be-
styrelsens begifvande att uti ett af ho-
nom tillernadt bygge emot Sällskapets
gård få anbringa sex fönster samt att
flytta två i det gamla stenhuset redan
befintliga sådana, hvilket allt framgick af
en skrifvelsen bifogad ritning öfver bygget, och be-
slöt Bestyrelsen, såvidt det på densamma ankom,
att lämna sitt medgifvande härtil, under den för-
utsättning att bygget uppföres i enlighet med
för staden gällande byggnadsordning.

§ 21.

Vid sammanträdet gjorda anordningar fin-
nas i anordningsjournalen intagna.

In fidem
R. J. Thomsen

År 1897 den 20. Decem-
ber sammanträdde H. F.
Hushållningssällskapets Be-
styrelse och närbores därvid
ordföranden hr. Jusélius,
ledamöterna hr. Allén och
Hedenberg, suppleanterne
hrr. Reuter och Fabricius, kam-
reraren baron von Troil samt
undertecknad sekreterare.

§ 1.

Protokollet för sammanträdet den 22. No-
vember upplästes i och för justering.

§ 2.

Föredrogs ett af sekreteraren uppgjort
förslag till fördelning af Ahlmanska fon-
dens räntemedel, hvilket förslag varit på
cirkulation och här intogs under

sign. Ahlmanska,

och godkändes detsamma af Bestyrelsen,
som beslöt att det skulle öfverlämnas till
Sällskapets afgörande vid förstinfallan-
de plenum, då budgeten för året faststäl-
les.

§ 3.

Plaginstruktören G. Wallgrens resebe-
rättelse för året skulle sändas på cirku-
lation.

Beloppet af hans reseräkningar, hvil-
ka blifvit granskade och riktig befunna
af ledamoten hr. Allén, skulle hos Guver-
nören öfver Åbo och Björneborgs län ut-
rekvireras med 235 mark 88 penni.

§ 4.

Föredrogs en från Förstestyrelsen an-
länd skrifvelse af den 17. förlidne No-

vember N° 1786, hvaruti nämde Styrelsen meddelar att densamma tillsändt Sällskapet 25 exemplar af Direktör A. Blomgrists, på statsvärkets bekräftad till finska språket, under rubrik "Metsänhoidon kansallistalouksen ynnä näkökohtia metsäpolitiassa "öfversatta arbete" Skogshushållningens nationalekonomi och synpunkter i forstpolitik" för att genom Sällskapets benägna åtgärd på bästa sätt enligt eget godtyckande för syftemålet användas, och beslöt Bestyrelsen att af densamma skulle sändas några exemplar till Tuusula och Oron landtbruksskola, hvarjämte af dem skulle utdelas såsom premier vid resp. skolans afslutningsförhör.

§ 5.

Föredrags en skrifvelse från Landtbrukstyrelsen af den 3. innevarande Decem. ber N° 1979, hvori Landtbrukstyrelsen meddelar att K. Senaten den 25. sistlidne November funnit godt bevilja åt Hushållningssällskapet ett anslag af 2000 mark under ett års tid, räknadt från detta års ingång till aflönande af två ambulatoriska trädgårdsmästare, med anledning hvaraf Bestyrelsen beslöt att, enär Sällskapets nuvarande trädgårdsmästare Th. Englund var villig att i tjänsten kvarstå, anslå den andra trädgårdsmästarebefattningen ledig att ansökas inom Januari månads utgång.

§ 6.

Föredrags en från Magistraten i Åbo stad ankommen skrifvelse af den 4. Decem. ber N° 1264, uti hvilken Magistraten meddelar att Stadspfullmäktige på enahanda

vilkor som hittills varit gällande äfven för instundande är beviljat Hushållningssällskapet ett anslag, att med högst 2000 mark utgå till underhållet af Sällskapets Kemiska och Frökontrollstation.

§ 7.

Föredrags en från Direktören för Myntvärdet J. C. Lihv ankommen skrifvelse af den 18. December N° 184, hvaruti han anhåller om ersättning för tillverkningsskostnaden för fem medaljetämplar äfvensom materialie kostnader för de prismedaljer, som präglades till Sällskapets hundra års fest med ett sammanlagdt belopp af 2506 mark 20 penni, hvilken summa Bestyrelsen äfven utanordnade att från Enskilda fonden utbetalas.

§ 8.

Föredrags en skrifvelse från Lektor G. Cygnæus, hvilken skrifvelse här intogs under

sign. Cygnæus

och med anledning af hvilken skrifvelse Bestyrelsen beslöt, att till honom skulle i författarskade för hans historik öfver Sällskapets verksamhet under dess 100 åriga tillvaro utbetalas 1770 mark.

§ 9.

Berättelsen öfver nötkreaturspremieringen under förliden sommar, afgifven af ordföranden i premieringsnämnden, godsägaren Eric Pettig, som nu till behandling företogs, skulle sändas på cirkulation.

§ 10.

Föredrags skrifvelse från hvar Guvernör i Åbo och Björneborgs, Ålborgs, Waa

och Kuopio län, hvilka ätföljdes af årets
markegångstacor för de skilda länen. Föranledde
ej till några åtgärder.

§ 11.

Beslöt att under förra hälften af in-
stundande Januari månad följande anslag
skulle af hr. Guvernören i Åbo och Björne-
borgs län utrekrivras: Statsanslaget 3428
mark 80 penni, Ploginstruktörens anslag
1800 mark, anslaget af den 15 61 5000 mark,
Jordbruksanslaget 3500 mark, anslaget för
Kemiska- och Frökontrollstationen 3000 mark,
Länemejerskeanslaget 2000 mark, Släjdans-
slaget 6900 mark samt Hofbeslagskolean-
slaget 4000 mark eller in summa 29.628
mark 80 penni; hvarjämte hos Finlands
statskontor komme att utrekrivras Rat-
fruktsodlingsinstruktörsanslaget 2400 mark
samt hos Jordbruksexpeditionen: Kreaturs-
premieringsanslaget 1500 mark samt bräd-
gårdsmästareanslaget 2000 mark.

§ 12.

Till ordföranden och ledamöterna i Be-
styrelsen utanordnades deras tillgodohaf-
vanden för bistående sammanträden un-
der detta år:

ordföranden	Ferd. Jusélius	180 mark
ledamöten	J. V. Marjalin	200 "
"	M. von Haartman	40 "
"	Rob. Hedenberg	140 "
"	Arthur Allén	240 "
suppleanten	Arno Reuter	200 "
"	Tabritius	70 "
"	Kr. Jägerskiöld	30 "
	<u>Samt</u>	<u>1100 —</u>

Sigs. Ahlmanska.

Fråga N. F. Hushållningsällskapet?

Som våra ^{käup} ~~läsare~~ borde orinna sig, be-
slöt Hushållningsällskapet för tvänne år
sedan, att de anslag, som särskilda skolor
i de s. k. Ahlmanska socknarna åtnjåta, skul-
le reduceras och de därigenom disponibla an-
slagen användas, delvis till inrättandet och
underhållet af kreatursköterskeskolor och
premiering af framstående allmogeladugä-
dar, delvis i form af billiga lån till uttork-
ning af kårn och sankt odlingsbara mar-
ker. Detta Sällskapets välmenande förslag,
hvilket äfven vann understöd af dåvaran-
de guvernören i Tavastehus län, geheimerå-
det Th. Costander, till hvilken Bestyrelsen
vändt sig för att få en för de Ahlmanska
socknarna gemensam kommunalstämma sam-
man kallad, fann tyvärr ej råd inför re-
presentanternas för ifrågavarande socknar
ögon.

På den gemensamma kommunalstäm-
man, som öppnades den 30 Januari 1896 i Messaby, ^{och}
där Hushållningsällskapets ofvan-
nämnda förslag dryftades, affattade ombu-
den för de ifrågavarande kommunerna si-
na beslut med anledning af förslaget uti
följande klämmor:

1^a Ombuden uttalade enstämmigt det hopp,
att den till förman för folkskolorna hittills
använda delen af Ahlmanska fondens ränt-
emedel äfven fortfarande oförminskad, skul-
le rättvisligen fördelas på alla de s. k. Ahl-
manska socknarna d. v. s. förutom åt Lem-
pääla, Birkkala, Messaby, Yläjärvi och
Kangasala äfven åt Teisko, Vesilaks och
Tottijärvi;
2^a Behörfvande den ifrågavarande kreaturs-

skötarskolan, vore alla ombud, med undan-
tag af två, ense om, att en ambulatorisk un-
dervisare uti jordbruk vore mera af behof-
vet påkallad än en sådan skola, såvida ej
bägge kunde erhållas;

3^e Beträffande förslaget om premiering af
framstående allmogeladugårdar, vann detta ej
något understöd, emedan man ansåg en god
ladugård själf belöna sin skötare. Tillika fö-
reslogs, att de stipendiemedel, om 100 mark, som
en hvar af Ahlmanska socknarna äfvensom
Tammerfors stad hittills erhållit, för att sän-
da en elev till Sällskapet skole i Åbo, skul-
le upphöra, om medel skulle byta till fyl-
lande af förenämnda behof;

4^e De föreslagna lånen för torrläggandet
af kärrmarker och ränsningen af forsar
m. m. d. ansågos nog medföra stort gagn, så
vida desamma komma att användas till
det afsedda ändamålet; i annat fall skulle
de endast presta till skuldsättning;

5^e Ombuden framhöllo slutligen att de kost-
nader för förvaltningen af Ahlmanska fonden,
hvilka hittills påförts denna fond, borde för-
minsas, äfvensom att de s. k. Ahlmanska
socknarna årligen skulle erhålla del af re-
dovisningen för förvaltningen af denna fond,
samt att Hushållningssällskapet äfven fram-
deles skulle sätta ifrågakarande kommu-
ner i tillfälle att uttala sina åsikter rör-
ande användningen af denna fonds råv-
temedel.

Sedan Bestyrelsen omider erhållit del af
det vid den ofoan anförda gemensamma kom-
munalstämmans förda protokollet, har densam-
ma tagit i öfvervägande, huru de i ofoan-

nämnda 5 klämmor ingående önskningsmål-
len kunde sammanjämkas med Sällskapet
ofoanförda, för kommunalstämman ifråga
framlagda förslag, och har Bestyrelsen där-
vid ansett bäst att helt och hållet lämna
äldes frågan om kreaturskötarskolans in-
rättande, då ju densamma af ombuden an-
sågs ej motsvara sitt ändamål, hvarhos be-
styrelsen å sin sida, hållande för att en
ambulatorisk lärare i jordbruk ingalunda
skulle medföra det med honom afsedda gä-
net, ansett ombudens förslag om anställandet
af en sådan funktionär böra förfalla, hållet
medel till hans aflönande komme att tryta,
då ju alla kommuner önskade blifva delak-
tiga af anslagen för folkskolorna. På grund
af ofoanförda skäl ansåg bestyrelsen äfven
lämpligt att i enlighet med ombudens utta-
lande i klämman 3. mom. 2 indraga de år-
liga anslag om 100 mk. alla dessa kommuner
äfvensom Tammerfors stad erhållit, för att
sända en stipendiat till Sällskapet handar-
betskola härstädes.

Beträffande sedan fördelningen af ansla-
gen på de skilda kommunerna, att af des-
sa användas till gemensamma skolbehof, har
Bestyrelsen, enär Ahlmanska fondens räk-
skaper för år 1896 utvisa en behållning i
denna fond af 248,800 mk., hvaraf det mesta
eller cirka 150,000 mk. löper med 5% ränta, un-
der det återstoden endast bär 4½ à 4% ränta,
ej kunnat kalkylera behållningen af räntan
till högre än i rundt tal 11,000 mark. Från-
drages härifrån förvaltningskostnadsarode
och hyresbidrag till enskilda fonden, upp-
gående det förstnämnda till 2000 och det sena-

re till 1400 mark i rundt tal eller tillsammans 3400 mark, återstår till disposition till de med fonden afsedda ändamålen ett belopp af i rundt tal 7600 mark. Då enligt testators förordnande "den ena hälften af intresset skall användas till sockne-lärares inrättande och aflönande för allmogens och insynnerhet de fattiges barns undervisning i Messuby och de omkring Tammarsfors belägna socknar, ej allenast uti innanläsningen och Christendomen, utan och uti de angelägnaste stycken af en förständig landthushållning, utan att dessa lärare likväl af dessa medel tilldelas några bostäder eller andra bopingsrum", och den andra hälften användes "att understödja sådana nyttiga anstalter och företag i landthushållningen hållet i Björneborgs län och uti den del däraf, som, för länssindningen, utgjorde Öfre Latagunda Öfredels Härad, hvilka allmogem blott med egna krafter svårigen kan värkställa, såsom vidlöfligare kärrs och mässars upptärande och uppodlande, sådana forsars upprepande, medelst hvilka vattnets tillbörliga aflopp, till ortens skada, hindras, med mera sådant", har Bestyrelsen, med fasthållandet af den af ombuden vid ofta nämnda gemensamma stämman under kläm 1 uttalade åsigt, att alla de s. k. Ahlmanska socknarne borde i lika mån blifva delaktige i dessa räntemedel, samt med påpekande af testators bestämning, att medlen ifråga skola användas till socknelärares inrättande och aflönande, ansett sig böra föreslå, att den därfor afsedda ena delen af räntebehållningen, stor 3500 mark, skulle, med antalet invånare i de skilda socknarne

som ungefärlig beräkningsgrund, fördelas som följer; därvid dock Messuby kommun, såsom varande testators hemkommun och såsom af honom speciellt i testamentsurkunden angifven, skulle få ett rundligare anslag än de andra hemkommunerna, hvilka delvis äfven de, genom indragning af slöjdstipendierna, kunnat bibehållas vid sina tidigare anslag.

Tilldelas skulle:

Messuby	900 mark
Vesilaks	600 "
Lompäälä	500 "
Birkkala	500 "
Kangasala	500 "
Teisko	400 "
Ylöjärvi	200 "
Tottijärvi	200 "
Summa 3800 mark	

Beträffande användningen af den andra delen af de disponibla räntemedlen, kaller Bestyrelsen före, att densamma i enlighet med testators bestämningar rättvisligen bör användas till kärrs och mässars upptärande eller forsars ränsande, och har Bestyrelsen äfven uti denna sin åsigt vunnit understöd af ombuden å ofvannämnda gemensamma kommunalstämma, hvilka uti kläm 4 uttalat sig i nämnda syfte. Bestyrelsen anser sig dock fortsättningsvis böra hålla på, att dessa understöd borde utgifvas i form af län, dels emedan desamma såsom sådana under nödig kontroll säkrare komma att blifva nedlagda på ett mera produktigt sätt, än om de tilldelades jordegarene i form af direkta understöd utan åter

betalningsskyldighet, dels emedan desamma komma vida flera jordegare och till följd där af större arealer till gagn, om de utgåfves under denna form. Om desamma utgåfves emot 2% ränta, att åtnjutas under loppet af 20 år, och amortering med $\frac{1}{10}$ del årligen under de sista 10 åren, vore de ju högst litet betungande, om man tager i betraktande den fördel de kunna medföra. Som säkerhet vore det väl lämpligast att taga inteckning, och kunde Lållskapet vidtala den landbruksingeniör, som är bosatt i Tammerfors, att han åtog sig undersökningen af de ifrågasatta arbetena jämte det han på samma gång kunde granska fastigheternas värden och sålunda lämna nödig utredning om säkerhetens beskaffenhet. På honom ankomme väl äfven att kontrollera användningen af anslagen. Att dessa lån till en början ej kunde blifva synnerligen stora, då endast 3500 mark årligen stå till Bestyrelsens disposition, är ju förhållandet, men kunde man helt säkert, äfven med dessa små belopp, årligen torrlägga många hektarer och göra dem tjänliga till odling, försterlandet till gagn och nytta.

Vidkommande stämmans uttalade önskan om förvaltningskostnadernas nedbringande, finner bestyrelsen dessa kostnader, i den form de hittills varit af Lållskapet fastställda, ingalunda för dyra, då de såsom tidigare påvisats ej uppgå till fullt $1\frac{1}{2}\%$ af fondens tillgångar.

Beträffande slutligen ombudens anspråk på att årligen få del af redovisningen öfver förvaltningen af Ahlmanska fonden, förefaller dessa anspråk lindrigast sagdt pre-

tentiosa, då ju förvaltningen, utan någon granningsrätt af utomstående, är tillerkänd Lållskapsallskapet, som äfven eger rätt att utstaka, hvilken och huru många socknar utom Messuby socken af förutnämnda undervisnings- och understödsmedel må komma i åtnjutande. Den af bestyrelsen årligen afgifna redovisningen öfver förvaltningen af denna, likasom af andra under Lållskapets förvaltning stående fonder, granskas ju ^{hvarje år} af Lållskapets revisionskommission, hvarförutom ett sammandrag af redovisningen årligen ingår i Lållskapets handlingar.

På grund af det ofvan anförda vågar Bestyrelsen därför till Lållskapets afgörande öfverlämna följande förslag:

a) att den ena hälften af Ahlmanska fondens räntemedel, sedan kostnaderna för fondens förvaltning blifvit från totala räntebeloppet godtgjorda, skulle fördelas emellan ofvanangifna kommuner på sätt bestyrelsen haft äran anföra och anslås åt samtliga i dessa kommuner arbetande högre folkskolor för att höja slöjdkunskapen i desamma, samt

b) att den återstående delen af räntemedlen, uppgående till enahanda totalbelopp, skulle i form af lån emot fullgod säkerhet utgifvas åt jordegare inom dessa kommuner, att af dem användas till uttorkning af sanka marker, påsning af försar m. m. d. och skulle dessa lån köpa med 2% ränta under 20 års tid och återbetalas med $\frac{1}{10}$ de del under enhoar af de senaste 10 åren. Beträffande sedan ombudens vid

ofvannämnda gemensamma kommunalstäm-
ma gjorda anspråk, torde desamma med
hänvisning till det ofoanförda för den-
na gång kunna lämnas obeaktade såsom
fullt foglösa.

Sigfr. Cygnæus

nr 541
Ant. p 20 Dec. 1857

Till Bestyrelsen för Kjöperliga Finstic
Hushållningssektionen.

Jag får slutlig uppsägelse af mitt arvode
för den historik efter sektionen, jag utarbetat,
för jag meddelar:

att den i tryck utgifna föreläsningen all inre-
föreläsning / 29 1/2 ark.

att det förslaget till arvode, som jag framman-
styrelsen godkändt, möjligen kan gifva anledning till
olika räkningar, hvarest jag här framman-
till räkningar.

Jag har begärt 60 mark för tryckark med "Corpus"
och 80 mark för ark med "Bourgeois" samt förlust, att
jag får ark, som givits efter 20 ark vill mig med
högsta d.v.s. resp. 30 och 40 mark, jag har beräknat, att
hvid som blifvit sett med bourgeoisstil faller den ännu
finare förlust, att hviden i mitt föreläsning (in-
tryck) till ungefär en fjärdedel af beloppet, efter sådant be-
räkning skulle mig tillkomma:

för 15 ark Corpus i 60 mark	900
5 " Bourgeois a 80 "	400
7 1/2 " Corpus a 30 "	225
2 " Bourgeois a 40 "	80
29 1/2 "	Fr. 1605

Emotståndet har mig personligen påfört af tryckark
för "extrakt" af sammanfattningen af minnens tryck-
manuskript till af ändringen i manuskripten en extrakt-
ning, som uppgår till 130 à 140 mark eller mer och det
mer. De jag betalar detta under tryckningen efter hand har jag för

Dr 538
Ant p. 14 Dec. 1897

Sigs Rodknipf

Kais. Suomen Talaus. seuralle.

Abo, den 20 december 1897.

Åbo Kemiska
och
Frökontrollstation

Sigs Collan.

Till Bestyrrelsen för Kais. Finiska Hushållningssällskapet.

Hos Bestyrrelsen får jag härmed vådadt anbjuda, att Bestyrrelsen vill för Hushållningssällskapets Kemiska och Frökontrollstation, till komplettering af dess bibliotek och apparatföråd, under år 1898 reservera en summa af högst 220 Finska mark, för att enligt här följande förslag mot framdeles intämnad verifierad räkning ut- användas:

Tresenius, Zeitschrift für analytische Chemie, 1898	Imk	22: 50
Notbe, Landwirtsch. Versuchstationen, Bd. 49, 50	"	30: 00
Svenska Landbruksakademins Handlingar, 1898	"	7: 50
För inbändning, förslagsvis	"	30: 00
För en till stationen inköpt gröningsapparat	"	41: 00
För diverse till stationen inköpta glaskärl och redskap, en summa högst	"	89: 00
Summa Imk		220: 00

Uno Couan

högst några hithörande bevisen att han därför ej på-
gått att göra en uppställning af de här nämnda q-
rätt af försäkringsföretagen - således den uppgift, men
hade ej bevisat en sådan, så jag tror mig förhålla för-
stå att mitt anbud förige bevisas med 60 mark för att
för hela arbets- såväl som 1770 mark, då jag anser mig ev-
samt för nämnda extrakostnader och några andra mindre post-
er, som jag vill tillägga, för öfverlämnad till försäkrings-
officeren och förhålla mig på förhand tillfreds med den
beslut. Åbo, den 20 december 1897

Gustaf Ögren

Dr 538
Aut p. 14 Dec. 1897

Sigs Rodheijr

Kais. Suomen Talousseuralle.

Viime vuosikymmenen kuluessa on tuontuostakin maanviljelyskokouksissa ja maamiespiireissä ollut puhetta ajankuvaisen suomenkielisen maanviljelyslehden aikaansaamisesta, ja aina on oltu yksimielisiä lehden tarpeellisuudesta, jopa ollaan joskus päätetty perustaakin sellainen. Asian toteuttamisesta ei kuitenkaan ole vielä mitään tullut ja maamme maanviljelijät kaipaavat yhä sellaista lehteä, joka seuraisi ajan rientoja sekä lakkaamatonta edistystä maanviljelyksen, karjanhoidon, maitotalouden y. m. aloilla, ja jossa maamiehet voisivat ilmaista mielipiteitään, ehdotella keinoja pääelinkeinomme kohottamiseksi j. n. e.

Selvää on, että senkaltaisen lehden puute on erittäin tuntuva meidän oloissamme. Karu luontomme, kylmä ilmalalamme, etäisyys maailman markkinoilta, verraten huonot kuluneuvot, yhteistoiminnan puute ynnä moninaiset muut asianhaarat vaativat ehdottomasti ajankuvaisen maanviljelyslehden pikaista perustamista. Niinpä maassamme yleiseen toimeenpannut karjan palkitsemiset ja muut toimet karjarotujen edistämiseksi ovat niin tärkeitä ja maataloutemme edistystä likeisesti koskevia asioita, että ne jo yksin tekisivät yhteisen äänenkannattajan tarpeelliseksi.

Viimeksi on kysymys ajankuvaisen maanviljelyslehden perustamisesta ollut esillä maanviljelysvirkamiesten kokouksessa Tampereella viime Elokuun 4 päivänä. Läsnäolijat kannattivat mitä lämpimimmän asiaa ja katsoivat sellaisen lehden välttämättömän tarpeelliseksi sekä mitä pikemmin aikaansaataavaksi. Allekirjoittaneiden toimeksi annettiin kääntyä maamme maanviljelys- ja talousseurojen puoleen pyynnöllä, että he ottaisivat kannattaakseen lehteä ja tukeakseen sen taloutta. Tällä perusteella uskallamme nyt kääntyä arvoisan seuran puoleen pyynnöllä, että kannattatte mainittua yritystä niin asiallisesti kuin aineellisestikin. Selvään on, että jos maanviljelys- ja talousseurat kannattavat aiottua lehteä ja jos se saavuttaa yleisen luottamuksen, se myöskin voi edistyä ja todella vaikuttaa aiottuun suuntaan. Tähän vaaditaan kuitenkin etupäässä, että lehden talous tulee pitemmäksi aikaa ja niin varmasti taatuksi jotta kykenevät henkilöt voivat antautua lehden toimittamiseen ja että yleisön kirjoituksista voidaan suorittaa niin riittäviä palkkioita, jotta maamme maanviljelijät, karjan- ja maitotalouden hoitajat y. m. käytännöllisesti kokeneet henkilöt samaten kuin maanviljelysvirkamiehet ja muut tieteellisesti kehittyneet miehet voisivat ottaa vakituisesti avustaakseen lehteä asiallisilla kirjoituksilla. Asian lopullinen ratkaisu on päätetty jättää siihen maanviljelys- ja talousseurojen edusmiesten kokoukseen, joka ensi vuonna Maaliskuussa pidetään Helsingissä. Pyydämme siis, että arvoisa seura valtuuttaisi edustajansa mainitussa kokouksessa päättämään suomenkielisen maanviljelyslehden perustamisesta, sen ohjelmasta, nimestä, tilaushinnasta y. m. y. m.

Ehkä kysymyksessä olevan lehden ohjelma siis tulee päätettäväksi vasta talvella, niin mainittakoon tässä, että edellä sanotussa Tampereen kokouksessa myöskin keskusteltiin siitä olisiko lehti toimitettava siksi tieteellisesti, että sen lukijoilta edellytettäisiin jonkunlaiset alkutiedot maatalouden eri haaroissa vai olisiko sopivampi, että lehti toimitettaisiin kansantajuisena suurta

en nämä af försäkras som man om
äret understöda förelaget, om hvilket
beslut skrifvelse skulle till landtbruks-
rådet Ossi Schildt i Sysmä aflätas.

§ 17.

Till ombudsmän i 1^{sta} och 40de distrikt.

yleisöä varten. Edellistä ehdotusta vastaan arvelivat jotkut, että kenties tulisi vaikeaksi saada sopiva toimittaja ja että lehden lukijakunta siinä tapauksessa tulisi verrattain pieneksi. Suuri enemmistö oli sitävastoin sitä mieltä, ettei tulisi niinkään vaikeaksi saada sopivia toimittajia ja että maanviljelijät kaipaavat juuri sellaista lehteä, josta saisivat lisä-tietoja ammatissaan ja tutustuisivat niihin virtauksiin, jotka liikkuvat heidän ammatti-alallaan, vieläpä he arvelivat, että ensin mainittuun suuntaan toimitettu lehti otaksuttavasti saisi suurimman lukijakunnan.

Ehkä mekin olemme sitä mieltä, että ohjelman määrääminen on jätettävä maanviljelys- ja talousseurojen edusmiesten toimeksi, tahdomme kuitenkin mainita, miten me olemme asiaa ajatelleet, jotta arvoisat seurat tulisivat tilaisuuteen keskustelemaan ja lausumaan mielipiteensä siitä. Ehdotamme, että lehti tulisi sisältämään:

tieteelliselle pohjalle perustuvia helpotajuisesti laadittuja kirjoituksia maatalouden eri aloilta;

kirjoituksia päivän kysymyksissä;

tietoja maassamme saavutetuista kokemuksista ja huomioista;

maataloutta koskevia kansallis-taloudellisia kirjoituksia;

ilmoituksia hallituksen päätöksistä sekä maanviljelys- ja talousseurojen toimista, kokouksista y. m.;

yleiskatsauksia oman maan ja ulkomaiden oloista; sekä

otteita ulkomaalaisista sanomalehdistä, mikäli ne soveltuvat meidän oloihimme, pieniä tietoja, uutisia j. n. e.

On otaksuttu, että jokaisen maanviljelysseuran tulisi taata noin 200 à 300 markan edestä.

Jos arvoisa seura päättää kannattaa yhteisen suomenkielisen maanviljelyslehden perustamista, niin pyydämme asiasta aikoinaan tiedon osoitteella: Onni Schildt, Sysmä.

Helsingissä Marraskuun 20 päivänä 1897.

Edv. Björkenheim.

J. Erkki Hällström.

Onni Schildt.

Bestyrelsen öfverlämnade åt sekreteraren att prenumerera på Sällskapets tidningar och tidskrifter.

Uti en skrifvelse af dagens datum, hvilken här intogs under sign. Collan

anhöll föreståndaren för Kemiska och Trökontrollstationen om ett anslag stort 220 mark för instundande år för rekvisition af tidskrifter och utensilier till stationen, och beslöt Bestyrelsen bevilja det åskade anslaget att utgå ur Ahlmaniska fonden.

Sekreteraren meddelade att från komitén för Jordbrukaremötet ankommit ett cirkulär med anhängan om att Bestyrelsen ville före den 15. instundande Januari till komiténs sekreterare insända förslag till diskussionsämnen vid mötet och öfverlämnade Bestyrelsen åt sina representanter att uppgöra detta förslag.

Med anledning af här under sign. Tidskrift

intagna skrifvelse, beslöt Bestyrelsen afgifva det svar, att Sällskapet, under förutsättning att bladet i fråga komme att redigeras uti folkelig riktning, ingalunda vill undandraga sig att tillvidare med en summa af förslagsvis 300 mark om året understöda företaget, om hvilket beslut skrifvelse skulle till landtbruksrådet Onni Schildt i Sysmä aflätas.

Till ombudsmän i 1^{sta} och 40de distrikt.

ten antogs hr. häradskrifvar Frans Jan-
nelius i Kemi och tullförvaltaren W. Eng-
lund i Jakobstad, hvilka på af sekre-
tären gjord förfrågan förklarar sig villi-
ge åtaga sig ombudsmannaskapet i resp.
distrikt.

§ 18.

Med anledning af hr. Cajanders i skrif-
velse af den 12. December gjorda afsägelse
af ombudsmannaskapet i 3 distriktet, be-
slöts att häradsköfving K. J. Lund skulle
tillfrågas, huruvida han ej ville åtaga
sig detta uppdrag.

§ 19.

På grund af jordbrukskoleförestånd-
aren G. W. Ungerus afflyttning från Uleåborg
till Kajana, hvarom Bestyrelsen erhöi med-
delande genom hr. Cajanders i nästföregå-
ende § omnämnda skrifvelse, beslöts att till-
fråga läneagronomen K. O. Laurin, huru-
vida han ej skulle åtaga sig ombudsman-
skapet i 2 distriktet.

§ 20.

Med anledning af häradsköfving J. J.
Serlachius' afflyttning från 33 distriktet, be-
slöt Bestyrelsen, sedan sekreteraren upp-
lyst om att Huskällningsällskapet före
ombudsman i detta distrikt hr. kommu-
nalsrådet H. H. Fricandt åter inflyttat dit,
att anhölla, det han åter ville blifva om-
budsman i detta distrikt.

§ 21.

Föredrogs en skrifvelse från kommu-
nerädet G. W. Edlund med underrättel-
se om att han afsändt de Lällskapet
enligt kontrakt tillkommande 50 ex. af Grö-
tenfelts "Maidon, kerman ja voin kestäväi-

nyys," hvilka enligt sekreterarens medde-
landen allaredan ankommit

§ 22.

Sekreteraren meddelade att från Mätt-
sälä Husbondeföreningen genom dess ordfö-
rande Oskari Laine inkommit en ansö-
kan om att under 1½-2 månaders tid nä-
sta sommar få Lällskapet trädgårdsmästa-
re angagerad i denna ort och hade sek-
reteraren redan afgifvit ett afböjande svar
håra.

§ 23.

Af de vid Lällskapet slöjdskola un-
der höstterminen arbetande eleverna hade
med fullständiga betyg afgått från:

a/ lärarinneafdelningen i våfnad: Aina
Andersson, Aina Suuronen, Hilja Mann-
ström, Elin Granit, Amanda Laine, Sheila
Malin, Frida Granberg och Livea Böhm;

b/ lägre våfnadsafdelningen: Anna Lund-
ström;

c/ slätsömnadsafdelningen: Ida Blomqvist,
Fanny Blomberg, Lydia Blomberg, Amanda
Wessman, Olga Helenius och Anna Lidman
samt,

d/ klädningsömnadsafdelningen: Hilda
Tammi, Amanda Wessman, Lempi Lektis
samt Laima Wallenius.

§ 24.

Sekreterarens förslag att den af lek-
tor Cygnæus utarbetade historiken öfver
Lällskapet skulle erbjudas kommerserä-
det G. W. Edlund till försäljning för ett
fast pris, 5 mark pr. ex., godkändes af
Bestyrelsen.

§ 25.

Sekreteraren meddelade att han vid

sekularfesten låtit fotografera slöjdetställningen i Brandkärshuset äfvensom Sällskapets gård och godkändes denna åtgärd af Bestyrrelsen, som anmodade sekreteraren att anskaffa ramar till dessa fotografier, hvilka sedan skulle i Sällskapets lokal upphängas.

§ 26.

Sekreteraren meddelade att han, enär Sällskapets telefon under tiden för hundra års festen, trots åtskilliga remonter, blifvit snart sagdt oanvändbar, sett sig nödsakad utbyta denna emot en annan, för hvilket byte betingats 70 mark i mellangift; och godkändes denna åtgärd af Bestyrrelsen.

§ 27.

På förslag af sekreteraren beslöt Bestyrrelsen tilldela lotsstyrmannen Fredrik Emanuel Söderström, som senaste vår för långvarig och trogen tjänst belönades med Sällskapets bronsmedalj, en ny sådan, enär den tidigare erhållna vid ångfartyget *Canis* brand den 20. sistlidne juni gått för honom förlorad.

§ 28.

Beslöt att Sällskapets samtliga medaljer skulle ordnas uti en vitom, ställd på långväggen i Sällskapets sessionsrum under uret; och skulle arkitekten, Grefve Karl Armfelt, vidtalas om en ritning för denna vitom.

§ 29.

Sekreteraren meddelade att tackrägelser för historiken öfver Hushållningssällskapets värksamhet under åren 1797-1897 ankommit från: Södermanlands län,

Hushållningssällskap, Kongl. Landtbruksakademin, Det Kongl. Selskap för Norges Vel, Landtbruksdirektören J. Imts, ordföranden och sekreteraren i Landtbruksakademin f. d. Statsrådet Ehrenheim och prof. Christian Lovén.

§ 30.

Vid sammanträdet gjorde anordningas finnas i anordningsjournalen upptagna.

§ 31.

Vid därpå företagen granskning af Sällskapets skuldsedlar och andra värdepapper befunnos de alla i vederbörlig ordning. De i Strömma gård in-tecknade, begge skuldsedlarna Sällskapet till säkerhet för de lån godsegarer C. Wasastjerna ur Sällskapets fonder erhållit, skola hvad inteckningen beträffar förnyas vid höstetinget 1898, hvilket här antecknades.

In fidem.
R. J. Thane.

A.

- Almanacks afhandlingar. — 46. 141. 151. 158.
 Anslag för hållandet af föredrag. — 44.
 Anordningar. — 93. 104. 122. 129. 135. 145. 164. 172. 181.
 Anslag till Kangassala skola. — 105.
 Förslag på anställan om belöning. — 118.
 Anslag åt landtmannagillen. — 119.
 id " gillen. — 119.
 Anslag för sockerbetsodlings försök. — 133.
 Ahlmanska fondens räntemedels användning, förslag. — 146.
 Anslag för Kemiska stationen. — 170. 174. 177.
 Anslag för ambulatoriska trädgårdsmästare. — 177.

B.

- Budget förslaget. — 8. 44.
 Belöning för allmän medborgerlig förtjänst. — 9. 50.
 id " " 30. 158. —
 Belöning för långvarig och trogen tjänst. — 9. 19. 50. 80. 113. 127. 159.
 Belöning för landtmannaidoghet. — 19. 113.
 Berättelse öfver sekulardagen. — 42.
 Ahlm, C. Adolf talar. — 44.

- Bestyrelsens funktioner. — 64.
 Biblioteket, förärningar. — 44. 100. 128. 142. 171.
 Björkenheim, Axel, blir inspektör. — 98.
 Bi skötare stipendiet anslås ledigt. — 92.
 Björkenheim, Axel, redogör för Öfverby mejeriskola. — 98.
 Belöning för ladvärd och mejeriskötsel. — 99.
 Bi skötar stipendiet antages. — 109.
 Bestyrelsen tillstyrker ansökan om anslag. — 123.
 Boehm, Edward, tackar för kallelse. — 134.
 Biblioteket, inköp. — 144.
 Bokhandels priset på historiken. — 151.
 Berättelse om Letala folkskola. — 169.
 id " nötkreaturs premieringar. — 175.
 Bestyrelsens arvoden. — 176.

C.

- Collans uttalande om reglementet för Kemiska stationen. — 65. 42.
 Cirkulär från landbruksbestyrelsen. — 41. 109.
 id " fiskerikomité. — 90.
 Cygnæus' Flusk. Skpts historik. — 129.
 Cirkulär från jordbrukarmötets komité. — 177.

D.

- Drätselkammaren i Thus, skrifvelse. — 75.
 Diplom. — 133.
 Direktionen för Haga jordbruks skola. — 154.
 Delegerade till jordbrukare komiténs sammankom-
 träde. — 166.
 Dimitterade elever från Slöjdskolan. — 149.

E.

- Ersättning åt G. Grotenfelt. — 105.
 Elever i Slöjdskolan. — 84. 130.
 Extra honorar åt vaktmästaren. — 141.

F.

- Framställningar af Bestyrelsen. — 6.
 Forssell, Abraham, talat. — 44.
 Finsk öfversättning af Grotenfelts "Om håll-
 barheten hos helmsjölke." — 65.
 Förordnande för läne mejerskan i norra distrik-
 tet. — 66.
 Förslag till slöjdanlagets användning. — 74.
 d^e " jordbrukslagets d^e. — 74.
 d^e " anslaget af d. 75 61. d^e. — 74.
 d^e " stamböcker. — 89.
 Fruntimmersföreningen i Lönijoki. — 96.
 Förslag till kamrerare befattningen. — 101.
 d^e " reseplan för G. Wallgren. — 104.
 d^e " d^e " Th. Englund. — 105.
 Föredrag vid Mands folkhögskola. — 125.
 Förslag om kreaturspremierings distrikts-
 indelning. — 126.
 Frakt medrättning anhålles. — 132.
 Förslag till ansökan om anslag för odlings-
 försök med sockerbeter. — 136.
 Frakt frihet beviljas. — 136.
 Föredrag å gillsmöten. — 144.
 Frakt medrättning för utställnings gods. — 151.
 Fördelning af Ahlmanska fondens ränte-
 medel. — 158. 173.
 Förslag om föreläsningar af Mandelin. — 164.
 Författare arvode åt G. Cygnaeus. — 175.
 Försäkring af Skpts. historik. — 179.
 Fotografier af utställningen. — 179.

G.

Garn till väfskolan uppköpes direkte utifrån. - 84.
 Granskning af skuldsedlar och värdepapper. - 134. 138.

H.

Hedersledamöter. - 22. 54.
 Holmska fondens räntemedel. - 47. 156. 158.
 Hedersledamöter föreslås. - 111.
 Hufvudbeslagn skolans anslag. - 154.
 Hedersledamöter inkallas. - 163.

J.

Inspektör för mejeriskolan i Bjerno utses. - 83.
 Inspektion af Ingmans och Pikkis stajdskolor. 84.
 Inbjudning till mejerimötet i Wasa. - 120.
 Inbetalning å borgen för Serenius. - 122.
 Inspektion af Kemiska stationen. - 134.
 Inbetaldt ränt. - 134.
 Inbjudning till 100 års festen. - 140.

J.

Justering af protokollet. - 13. 25. 56. 58. 70. 86. 94. 108. 123.
 130. 136. 146. 154. 165. 173.
 Jordbrukare mötena. - 41.
 Jordbrukaremötets komités skrifvelse. - 139. 146.
 Jurymän till nöthreators premieringen. - 141.
 Jordbrukarkongressen i Stockholm. - 145.
 Jorais fruntimmersförening begär anslag. - 168.
 Jakobson, Alf. vill anbringa 6. fönster åt
 gården. - 172.
 Jordbruks tidskrift. - 177.

Kamrerare väljes. —	24.
Kamrer Luchlas död. —	69
Kontrakt med Collund om tryckning af Grön- tenfelts "Hållbarheten hos helmjölk." —	72.
Kamrerare tjänsten anslås ledig. —	75.
Kvartals anordningar. —	85.
Kansliet hålles stängdt. —	92.
Kvartals förslaget 4. —	93.
Kontrakt med rotfruktodlings instruktörerna. 99	
Kassaskap i hvalvet. —	106. 124.
Kvartals förslag 1. —	107.
Kassör i premierings juryn. —	119.
Kemiska stationen hålles öppet. —	120.
Kansliet hålles öppet. —	120.
Kamrerarn anhäller om tjänstledighet. —	129.
Kreaturs premierings medaljer förslag. —	139.
d ^e d ^e diplom. d ^e . —	139.
Kemiska och Frökontroll stationens anslag. —	154.
Kejsarlig tacksgälsor. —	165.

Ledamöter nya inkallas. —	11. 23. 55.
d ^e " föreslås. —	12. 23. 55.
Lynchönsknings telegram och skrivelser. —	26.
Länemejerskornas reseräkningar. —	63. 98.
Lärarinnor vid skolan antages. —	64.
Lån beviljas. —	64.
Länemejerskan i södra distriktet anhäller om entledigande. —	77.
Löneförhöjning åt timlärarinnan. —	80.
Luftadt lån. —	85.
Länemejerske platsen anslås ledig. —	92.
Länemejerska antages i södra distriktet. —	104.
Länemejerskorna till mejrimötet. —	121.
Länemejerskan, Aurora Klingqvist, numera gift, anhäller om vittnesbörd. —	131.
Lempäälä folkskoledirektion, skrifvelse. —	134.
Lundell, Hanna, skrifver. —	143.
Länemejerskornas biträden. —	145.
Länemejerskan Grönholm, förhöjning af lönning. —	155.

M.

Meddelanden af Best. —	3. 17. 47. 83.
Mejerimötet i Glangö. —	62.
Meddelanden från folkhögskolan på Åland. —	88.
d ^e " d ^e i Hvithus. —	88.
d ^e " Letala stöjskola. —	95. 134.
Märkjärn. —	133.
Medaljer. —	133.
Medaljer vid 100 års festen. —	140.
Meddelanden från Borgå stöjskola. —	152.
Messuby skolrådets berättelse. —	168.
Markegångs taxorna. —	175.
Mäntsätä husbondeförening vill hafva träd- gårdsmästare. —	179.
Medalj skap inrättas. —	180.

N.

Köttboskaps premiering. —	90.
Köttkreaturs premierings medalj. —	146. 165.

O.

Ombudsmannen i 17. distriktet. —	76.
Orisbergs jordbruksskola. —	97.
Ombudsman till 1. och 9. distriktet väljes. —	108.
Ordföranden i premierings juryn. —	119.
Ombudsmannen i 1. distriktet afsäger sig. —	136.
Ordförandens skrifvelse om 100. års festen. —	139.
Omröstnings urna. —	150.
Ombudsmän väljas till 1. och 10. distrikten. —	164.

P.

Plenum utsättes. —	66. 102. 140.
Pöytis landtmannagille tackar. —	127.
Programmet för 100. års jubileet. —	130. 147.
Premierings distriktens indelning. —	131.
Premieringsnämndens sammansättning. —	132.
Premierings prisen. —	132.
Pullinen, Erkki, begär slutlikvid. —	142. 170.
Prenumeration af tidningar och tidskrifter. —	147.

R.

Redogörelse för användningen af anslaget af den 1 ^{te} maj 1861. —	3.
Redogörelse för användningen af jordbruksanslaget.	
d ^e " d ^e " släjdanslaget. —	3.
Revisions berättelse. —	17. 109.
Redogörelse för utställningen i Nischni-Nowgorod. —	66.
Räntenedsättning beviljas. —	73.
Rotfruktsodlings instruktör antages. —	73.
Reparationer af gården. —	76. 106. 144.
Realisering af släjdslaget i H. förs. —	79.
Rekvirition af anslag. —	79.
Redogörelse af Uda Lagerstedt. —	95.
Resanslag åt sekreteraren. —	131.
Redovisning af Rikkis hushållsförening. —	137.
Räkning från myntverket. —	145.
Rekvirition af statsanslag. —	146.

S.

Skrifvelser från landbruksstyrelsen. —	116. 45. 58. 59. 70. 71.
	94. 108.
d ^e " senaten. —	15.
d ^e " guvernören i Åbo län. —	60.
d ^e " direktionen för myntverket. —	60.

Skrifvelser från Wasa läns landbrukssällskap. —	61.
d ^e " Kronoborgs landbruksinstitut. —	62.
Släjdskolan öppnas senare. —	64.
Skötskrifter inköpas. —	75. 92.
Släjdskolans värksamhet. —	79.
Skrifvelser från jordbruks expeditionen. —	86.
d ^e " statshkontoret. —	86. 95.
d ^e " guvernören i Åhus län. —	87.
d ^e " Finlands allmänna släjdförening. —	89. 107.
d ^e " finans expeditionen. —	94.
d ^e " referendarie sekreteraren i ekonomie	
Löderkulla j. dep. —	95.
Löderkulla jordbruksskola. —	96.
Skrifvelser från Löderkulla jordbruksskola. —	110.
d ^e " Orisbergs d ^e —	110.
d ^e " yermannafabrik A. B. i P. förs. —	110.
d ^e " Ottava jordbruksskola. —	111. 126.
d ^e " Ahlmaniska skolorna. —	125.
d ^e " Johannes Ryberg. —	126.
Skpts. historik. —	139.
Sekreteraren reser till Åland. —	144.
Lockerbetsodlings inspektion. —	145.
Lockerbetsodlingen. —	147.
Sekreterarens meddelanden från Åland. —	153.
Skpts. statsanslag. —	155.
Sekreterarens löfning. —	155.
Lockerbetsodlings inspektions berättelse. —	166.
Suppleant till Peksala skoldirektion. —	169.
Löderström i Borgå pronglar ut böcker. —	169.
Skogshushållningens nationalekonomi. —	174.
Löderström F. E. lots, får ny medalj i stället för förlorad. —	180.

J

Tacksägelse till Bestyrelsen. —	42.
d ^e " funktionärerna. —	56.
Thulinska stipendierna. —	91.
d ^e stipendiater. —	124. 130. 138.
Teisko kommuns anhängan om anslag ur Skt. manska fonden. —	138.
Thulinska stipendiatet i Orisberg. —	138.
Trädgårdsmästare anslaget. —	147.
Thulinska stipendiatet i Höderkulla. —	151.
Tacksägelse för Skpts. historik. —	180.

V.

Utställningen. —	76. 144.
utskott för anordnandet af Skpts. 100 års jubileum. —	91.
Uppsagdt lån. —	93.
utbyte af hypotek. —	93. 107.
Uppköp till biblioteket. —	122.
Uppmätning af plani salen. —	157.
utbyte af telefon. —	180.

V.

Val af ordförande. —	52.
d ^e " viceordförande. —	53.
d ^e " medlemmar i Bestyrelsen. —	53.
d ^e " suppleanter " d ^e —	54.
d ^e " medlemmar i revisionskommissionen. —	54.
d ^e " suppleanter " d ^e —	54.
d ^e " delegerade. —	54.
Vikariatet under kamrerarens sjukdom. —	63.
d ^e efter " d ^e död. —	69.
Val af lärarinnor till skolan. —	79.
d ^e " ombudsman i 40. distriktet. —	177.
d ^e " d ^e " 3. d ^e —	178.
d ^e " d ^e " 33. d ^e —	178.

V.

Ylöjärvi folkskolas årsberättelse. —	138.
--------------------------------------	------

A.

berättelse från Piikkis slöjdskola. — 72.
d^e " Rammo d^e — 72.
d^e af länemejerskan Augusta Karlsson. — 63.
d^e " d^e Selma Heinonen. — 63.
d^e " ploginstruktör Wallgren. — 63. 173.
d^e " trädgårdsmästar Englund. — 73.
d^e från Ökpts. slöjdskola. — 91.
d^e öfver hofbestlagskolans värksamhet. — 110.
d^e af instruktör Mandelin. — 167.
d^e " d^e Werner Thaksson. — 167.

Ö.

Öfverföringar. — 67.
Öfverby mejeriskola antager elever. — 170.

